

DOM

Afsagt den 5. juli 2013

T-04-09

Santaris Pharma A/S

(Advokat Ole Damsbo)

mod

1) B

2) Querdenker ApS

(for sagsøgte 1-2 advokat Henrik Mansfeldt Witt)

3) Plougmann & Vingtoft A/S

(Advokat Jacob S. Ørndrup)

og

T-16-09

Santaris Pharma A/S

(Advokat Ole Damsbo)

mod

MirrXTherapeutics A/S

(Advokat Jeppe Brinck-Jensen)

og

F-10-09

A

(Advokat Henrik Mansfeldt Witt)

mod

Santaris Pharma A/S

(Advokat Finn Schwarz)

Indledning

T-04-09 og **T 16/09** handler om, hvorvidt Bs indlevering af hans patent- og/eller brugsmode-ansøgninger, som tilhører patentfamilier, der hævder fælles prioritet med eller udspringer af WO 2008/061537 og WO 2008/151639, var retsstridigt over for Santaris Pharma A/S (herefter Santaris), og om denne handling kan medføre ansvar, herunder erstatningsansvar for B, Querdenker ApS og Plougmann & Vingtoft A/S (herefter P&V). **T 16/09** handler endvidere om, hvorvidt Mirrx Therapeutics A/S (herefter Mirrx) skal overdrage rettigheder til disse ansøgninger eller give licens til udnyttelse af de bagvedliggende opfindelser til Santaris.

Disse sager er i medfør af retsplejelovens § 254, stk. 1 er behandlet i forbindelse med hinanden.

F-10-09 handler om, hvorvidt Santaris' opsigelse af A under hendes barselsorlov var i strid med ligebehandlingsloven, og hvorvidt Santaris' efterfølgende bortvisning af A var berettiget på grund af illoyalitet.

Sagen er anlagt ved retten i Helsingør og i medfør af retsplejelovens § 254, stk.2 henvist til Sø- og Handelsretten. Sagen er sager er i medfør af retsplejelovens § 254, stk. 1 er behandlet i forbindelse med T 4/09 og T 16/09.

Påstande

T-04-09 og T 16/09

Santaris har nedlagt følgende påstande:

Overfor B:

A(i) B tilpligtes at anerkende, at hans indlevering af patent- og/eller brugsmode-ansøgninger – såvel offentliggjorte som endnu ikke offentliggjorte – som tilhører de patentfamilier, der hævder fælles prioritet med eller udspringer af WO 2008/061537 og WO 2008/151639 har været retsstridig i forhold til Santaris.

A(ii) B tilpligtes at anerkende – in solidum med P&V – at være erstatningsansvarlig over for Santaris for ethvert erstatningsretligt værnet tab, som de i påstand A(i) nævnte handlinger måtte påføre Santaris.

A(iii) B tilpligtes at anerkende – in solidum med Querdenker - at være erstatningsansvarlig over for Santaris for ethvert erstatningsretligt værnet tab, som de i påstand A(i) nævnte handlinger måtte påføre Santaris.

Over for Querdenker:

B(i) Querdenker tilpligtes at anerkende, at selskabets indlevering af WO 2008/061537 og WO 2008/151639 har været retsstridig i forhold til Santaris.

B(ii) Querdenker tilpligtes at anerkende – in solidum med B - at være erstatningsansvarlig over for Santaris for ethvert erstatningsretligt værnet tab, som de i påstand A(i) nævnte handlinger måtte påføre Santaris.

Over for P&V:

C(i) P&V tilpligtes at anerkende at være ansvarlig over for Santaris for Bs indlevering af egne patent- og/eller brugsmødelansøgninger, - såvel offentliggjorte som endnu ikke offentliggjorte – som tilhører de patentfamilier, der hævder fælles prioritet med eller udspringer af WO 2008/061537 og WO 2008/151639.

C(ii) P&V tilpligtes at anerkende at være selvstændig ansvarlig for (a) ikke at have forsøgt at udvirke, at de af B, jf. påstand A(i), indleverede patentansøgninger blev trukket tilbage før publiceringen og (b) ikke at have orienteret Santaris om ansøgningernes indlevering, da man blev bekendt hermed.

C(iii) P&V tilpligtes at anerkende – in solidum med B og Querdenker – at være erstatningsansvarlig over for Santaris for ethvert erstatningsretligt værnet tab, som P&V i henhold til påstand C(i) er ansvarlig for.

C(iv) P&V tilpligtes at anerkende at være erstatningsansvarlig over for Santaris for ethvert erstatningsretligt værnet tab, som P&V i henhold til påstand C(ii) er ansvarlig for.

C(v) P&V tilpligtes at tilbagebetale til Santaris – helt eller delvist, efter rettens skøn – det honorar på i alt 295.503,00 kr., som Santaris, jf. bilag 63, har betalt til P&V for rådgivning i forbindelse med udformningen af deres heromhandlende patentansøgninger.

Over for Mirrx:

D(i)a Principalt: Mirrx tilpligtes vederlagsfrit at overdrage samtlige rettigheder til de patent- og/eller brugsmødelansøgninger – såvel offentliggjorte som endnu ikke offentliggjorte – som tilhører de patentfamilier, der hævder fælles prioritet med, eller udspringer af WO 2008/061537 og WO 2008/151639 til Santaris.

D(i)b Subsidiært: Mirrx tilpligtes at meddele Santaris en tidsubegrænset, global, eksklusiv, vederlagsfri licens til at udnytte alle opfindelse/rettigheder under de i den principale påstand anførte patentfamilier i det omfang, at opfindelserne benytter oligonukleotider indeholdende et eller flere LNA nukleotider.

D(i)c Mere subsidiært: Mirrx tilpligtes at meddele Santaris en tidsubegrænset, global, ikke-eksklusiv, vederlagsfri licens til at udnytte alle opfindelser/rettigheder under de i den principale påstand anførte patentfamilier i det omfang, at opfindelserne benytter oligonukleotider indeholdende et eller flere LNA nukleotider.

B og Querdenker har over for samtlige påstande nedlagt påstand om frifindelse.

I forhold til påstandene A(ii), A(iii) og B(iii) påstås yderligere (a) frifindelse for tiden og, (b) at Bs og Querdenkers ansvar over for Santaris og P&V skal bortfalde, subsidiært nedsættes.

I forhold til P&V's påstand påstås yderligere (a) frifindelse for tiden og, (b) at Bs og Querdenkers ansvar over for P&V skal bortfalde, subsidiært nedsættes.

P&V har overfor samtlige af Santaris' påstande nedlagt påstand om frifindelse, samt at B, Querdenker og Mirrx tilpligtes insolidum af skadesløsholde P&V for ethvert beløb, som P&V måtte blive tilpligtet at betale til Santaris på grundlag af Santaris' påstande C(i)-C(v).

Mirrx har både overfor Santaris og P&V nedlagt påstand om frifindelse.

T 4/09 er anlagt den 2. april 2009, og T 16/09 er anlagt den 2. november 2009.

F-10-09

A har nedlagt principal påstand om, at Santaris tilpligtes at betale 1.000.000 kr. med tillæg af procesrente af 750.000 kr. fra sagens anlæg den 8. april 2009 og af 250.000 kr. fra den 25. september 2012, subsidiært, at Santaris tilpligtes at betale et af retten fastsat mindre beløb med tillæg af procesrente fra sagens anlæg den 8. april 2009.

Santaris har nedlagt påstand om frifindelse

samt selvstændig påstand om, at **A** tilpligtes at tilbagelevere laboratoriebog, alt materiale, der tilhører Santaris, samt den pc, som **A** har fået udleveret under ansættelsesforholdet.

A har over for den af Santaris selvstændigt nedlagte påstande påstået frifindelse.

A har opgjort sit krav således:

Manglende løn i opsigelsesperioden for februar 2009	38.000 kr.
Manglende ekstra løn, jf. opsigelsesaftalen	38.000 kr.
Manglende betaling af outplacemant iht skrivelse af 6. nov. 2008	10.000 kr.
Godtgørelse 18 mdr. à 37.000 kr	666.000 kr.
Skønnet erstatning for tab af indkomst som følge af opagt ph.d	<u>250.000 kr.</u>
I alt	1.000.000 kr.

Oplysningerne i sagen

Sagens parter:

Santaris er et medicinalfirma, der beskæftiger sig med udvikling af bioteknologiske lægemidler inden for visse terapeutiske områder, herunder oligonukleotide lægemidler baseret på deres patentbeskyttede teknologi – Locked Nucleic Acid- LNA. Santaris anvender bl.a. denne teknologi inden for forskning i kræft, stofskifteforstyrrelse og virussygdomme.

A er uddannet biomediciner fra Syddansk Universitet (herefter SDU) i 2003. Hun har været ansat forskellige steder bl.a. på Panum Institutet (herefter Panum) på Københavns Universitet (herefter KU) og derefter som erhvervs-ph.d hos Santaris i perioden 1. april 2007 til 28. februar 2009. Hun arbejder med RNA'er i humane celler. Hun har kendt *B* siden 1998, hvor hun var studerende på et af hans kurser. De er samlevende og har tre børn.

B har en ph.d i molekylær biologi. I perioden 1. marts 2005 til 31. august 2007 var *B* ansat hos P&V som patentkonsulent og fra 6. november 2007 som ekstern konsulent. Han er endvidere stifter af *Querdenker* og medstifter af *Mirrx*.

Querdenker er stiftet den 2. juli 2007, og selskabet har to binavne, X-firma ApS og Y-firma ApS. *B* er eneanpartshaver. *Querdenker* har ifølge selskabets vedtægter til formål at drive virksomhed med forskning og eksperimentel udvikling inden for naturvidenskab og teknik. Selskabet var indehaver af de i sagen omhandlede patentrettigheder, WO 2008/061537 og WO 2008/151639, indtil disse blev overdraget til *Mirrx* ved dette selskabs stiftelse den 1. juli 2009. Samtlige af *B*s og *Querdenkers* patentrettigheder er overdraget til selskabet *Mirrx*.

P & V er et dansk patentbureau, der rådgiver opfindere og virksomheder bl.a. med udfærdigelse af patentansøgninger. *P&V* var i perioden 2001- 2007 generel patentrådgiver for *Santaris*. *P&V* har på vegne af *Querdenker* indleveret de i sagen omhandlede patentsansøgninger WO 2008/061537 og WO 2008/151639.

Kronologisk opstilling over de i sagen nævnte patenter:

1. **WO2008/061537**: PCT-ansøgning, bilag 4, indleveret af P&V på vegne af Querdenker den 23. november 2007 og offentliggjort den 29. maj 2008. I det oversatte sammendrag af ansøgningen fremgår:

"... Den foreliggende opfindelse beskriver oligonukleotider, som binder til mikroRNA-målsteder i målRNA'er, såsom mRNA'er. Oligonukleotiderne ifølge opfindelsen kan formidle RNase H-nedbrydning af mål-RNA'et, formidle RNAi af mål-RNA'en eller forhindre mikroRNA-regulering af mål-RNA'en. Oligonukleotider ifølge opfindelsen er nyttige f.eks. som forskningsværktøjer til at studere mikroRNA:mRNA-interaktioner og til terapeutisk udvikling. Den foreliggende opfindelse beskriver også fremgangsmåder til identifikation af mikroRNA-målsteder, fremgangsmåder til validering af mikroRNA-målsteder, fremgangsmåder til identifikation af oligonukleotider ifølge opfindelsen og fremgangsmåder til modulering af en mål-RNA under anvendelse af oligonukleotiderne ifølge opfindelsen."

Følgende prioritetsansøgninger er indgivet i relation til denne:

- 23. november 2006: **B**: prioritetsansøgning PA2006/01543, bilag 13. I det oversatte sammendrag af ansøgningen fremgår:

"Den foreliggende opfindelse angår oligonukleotider med betegnelsen Xmir'er, der potentielt er i stand til at regulere aktiviteten af en mål-RNA, samt Xmir'er, som faktisk er i stand til at regulere aktiviteten af en mål-RNA. Den foreliggende opfindelse angår også fremgangsmåder til tilvejebringelse af sådanne Xmir'er. et andet aspekt er en fremgangsmåde til modulering af aktiviteten af en mål-RNA under anvendelse af Xmir'er ifølge opfindelsen. Endnu andre aspekter angår en farmaceutisk sammensætning omfattende en Xmir og Xmir'en til anvendelse som medicin."

- 23. november 2006: **B**: prioritetsansøgning PA2006/01544, bilag 14. I det oversatte sammendrag af ansøgningen fremgår:

"Den foreliggende opfindelse angår oligonukleotider med betegnelsen Xmir'er, der potentielt er i stand til at regulere aktiviteten af en mål-RNA, samt Xmir'er, som faktisk er i stand til at regulere aktiviteten af en mål-RNA. Den foreliggende opfindelse angår også fremgangsmåder til tilvejebringelse af sådanne Xmir'er. Et andet aspekt er en fremgangsmåde til modulering af aktiviteten af en mål-RNA under anvendelse af Xmir'er ifølge opfindelsen. Endnu andre aspekter angår en farmaceutisk sammensætning omfattende en Xmir og Xmir'en til anvendelse som medicin. Opfindelsen angår også identifikationen af mikroRNA-mål i mRNA'er.

- 4. februar 2007: **B**: prioritetsansøgning US60/888,094, bilag 15. Det oversatte sammendrag er identisk med sammendraget i PA2006/01543, bilag 13.

- 4. februar 2007: B: prioritetsansøgning US60/888,095, bilag 16. Det oversatte sammendrag er identisk med sammendraget i PA2006/01544.
  - 24. juli 2007: Querdenker: prioritetsansøgning PA2007/01081, bilag 22.
  -
2. **WO2008/151639**: PCT-ansøgning, bilag 5, indleveret af P&V på vegne af Querdenker den 13. juni 2008 og offentliggjort den 18. december 2008. Af denne ansøgning fremgår af interesse for denne sag: "Såfremt oligonukleotidet er færre end 12 eller 10 enheder langt, kan det være opbygget af kun LNA-enheder."

Følgende prioritetsansøgninger er indleveret i relation til denne:

- 14. juni 2007: B: prioritetsansøgning PA2007/00860, bilag 21.
  - 16. oktober 2007: Querdenker: prioritetsansøgning PA2007/01493, bilag 23. Af interesse for denne sag fremgår i afsnittet off-targets effects:
"Sådanne modifikationer omfatter 2'-O-flour, 2'-O-methoxyethyl. Ligeledes foretrækkes anvendelsen af LNA (låst nukleinsyre)- enheder, PNA (peptidnukleinsyre)- enheder eller INA (interkalerende nukleinsyre)-enheder. Hvad angår kortere oligonukleotider foretrækkes det, at en højere procentdel af affinitetsforøgende modifikationer er til stede. Såfremt oligonukleotidet er færre end 12 eller 10 enheder, kan det være opbygget af kun LNA-enheder."
  - 15. februar 2008: Querdenker: prioritetsansøgning PA2007/01580, bilag 27.
3. **WO2007/112753 og WO2007/112754**: PCT-ansøgning, bilag 19 og 20. Følgende prioritetsansøgninger er indgivet i relation til disse:

- 30. oktober 2006: Santaris: prioritetsansøgning PA2006/01401, bilag 12. Af det oversatte sammendrag af opfindelsen fremgår:
- "Den foreliggende opfindelse angår LNA-holdige antisense-oligonukleotider, som er i stand til at inhibere sygdomsfremkaldende mikroRNA'er. De nævnte oligonukleotider er nukleaseresistente og resistente over for spaltning ved hjælp af fuldt udviklet mikroRNA/RISC."

...

Af resumé af opfindelsen fremgår:

Opfinderne af den foreliggende opfindelse har overraskende fundet, at antisense-oligonukleotider af en bestemt længde omfattende en særlig kerne-DNA-sekvens og låste nukleinsyrer (LNA'er) i denne kernesekvens udviser overlegne mikroRNA-inhiberende egenskaber.

Følgelig angår et første aspekt af opfindelsen et oligonukleotid, som har en længde på fra 12 til 26 nukleotider, og som har en DNA-sekvens fra positioner to til syv eller fra positioner tre til otte, idet der tælles fra 3'-enden:

acgttt

hvor mindst en, såsom en, fortrinsvis mindst to eller tre, DNA-enheder i denne sekvens er blevet erstattet af deres tilsvarende LNA-enhed."

4. **WO2009/0143353**: PCT ansøgning, bilag 45, indleveret af Santaris, den 3. oktober 2008 og offentliggjort den 7. april 2009. Følgende prioritetsansøgninger er indgivet i relation til denne:

- 11. oktober 2007: C: US60/979217, bilag 44. Af det oversatte resumé af opfindelsen og konklusionen fremgår:

"Den foreliggende opfindelse er baseret på den opdagelse, at anvendelse af meget korte oligonukleotider med en høj andel af nukleotidalognukleobaser, såsom LNA-nukleobaser, som målretter mod miRNA'er, er meget effektive til at lette mål-mikroRNA'ernes undertrykkelse af mRNA in vivo.

Opfindelsen tilvejebringer en farmaceutisk sammensætning omfattende en oligomer med en længde på mellem 6-12 nukleobaser, såsom 6, 7, 8, 9, 10, 11 eller 12 nukleobaseenheder, hvori mindst 50 % af nukleobaseenhederne af oligomeren består af nukleotidaloger, samt et farmaceutisk acceptabelt fortyndningsmiddel, bærer, salt eller adjuvans.

...

Konklusion:

For at konkludere udviser 8-mer LNA-antimiR'en (SPC4131) signifikant forbedret styrke til at inhibere miR-21 in vivo sammenlignet med 15-mer LNA-antimiR'en SPC4021, der er målrettede mod miR-21."

C indgav yderligere to patentansøgninger, henholdsvis den 12. februar 2008 - US61/028061 og den 17. juli 2008 - EPO8104780.

T 4/09 og T 16/09 – B –sagerne

Bs arbejdsmæssige baggrund inden ansættelsen hos P&V:

B begyndte i 1995 i Kenn Gerdes gruppe på Odense Universitet, der havde fokus på "cis-acting" antisense RNA regulation i bakterier. Han arbejdede også med andre aspekter af

RNA biologi. I 1997 påbegyndte B sine ph.d -studier omhandlende RNA i bakterier, fx Spot 42RNA, der fungerer ved antisense binding til mRNAer og dermed som en "steric block". I sin ph.d-afhandling i 2002 skrev B et afsnit om mikroRNA, der findes i højere organismer. Det viste sig senere, at mikroRNAer kan anses for at være en pendant til sRNAer i bakterier. De binder til targets med begrænset komplementaritet og kan derved regulere mange targets. Imens han skrev sin ph.d, var han i ca. 1 år ansat hos Nuevolution, hvor han arbejdede med oligonukleotider og RNA. Herefter færdiggjorde han sin ph.d.

I januar 2003 stiftede han Hyscite Discovery A/S på baggrund af en af ham opfundet teknologi. Teknologien vedrørte biblioteker af kemiske stoffer, der er mærket med et oligonukleotid og fremavling af oligonukleotider i et sekundært bibliotek, der identificere de bedste stoffer i det oprindelige bibliotek. Det centrale i teknologien er antisense genkendelse mellem stoffer i det oprindelige og det sekundære bibliotek. På grund af kapitalmangel lukkede selskabet i 2005.

Til belysning af Bs kendskab til antisense-teknologien er der fremlagt en række artikler og patentansøgninger, som B er forfatter/medforfatter til, bilag AU-AÆ.

Bs ansættelse hos P&V:

B blev ansat hos P&V den 1. marts 2005 som patentkonsulent. Det fremgår af ansættelseskontrakten, at en medarbejder uden P&Vs samtykke ikke må have andet lønnet arbejde, og der henvises for bierhverv til funktionærlovens § 15. Det fremgår endvidere, at medarbejderen har tavshedspligt vedrørende alt, hvad der erfare i forbindelse med udførelsen af arbejdet, og at tavshedspligten også gælder efter fratræden.

Den 29. og 30. september 2006 deltog B for P&V i en videnskabelig konference i Lund med titlen "RNA meets chemistry". På konferencen var der foredrag om siRNA og mikroRNA, hvor professor Markus Stoffel, Zürich Universitet, præsenterede de første in vivo data på mikroRNA inhibitorer, og der blev endvidere orienteret om de seneste resultater og problemstillinger inden for siRNA, mikroRNA og andre emner relaterende til oligonukleotid området.

Samarbejdet mellem Santaris og P&V blev forestået af patentkonsulenterne Henrik Skjødt og Kim Wagner. B arbejde for Santaris bestod del i bistand til patentkonsulenterne i forbindelse med en indsigelsessag for EPO samt få andre sager, herunder opdateringen af en

patentansøgning, PA 2006/01410, bilag 12. Den 26. oktober 2006 bad Santaris P&V om at indsætte en række eksempler til opdatering af patentansøgningen. Eksemplerne blev sendt fra Joacim Elmén hos Santaris til Henrik Skjødt. B indsatte eksemplerne som anvist og lavede på eget initiativ nogle tilføjelser i beskrivelsen af ansøgningen. Parterne er enige om, hvilke eksempler og tilføjelser der er indsat af B i den pågældende ansøgning. B tidsregistrerede i alt 4,25 timer for dette arbejde. Fra september 2006 til 15. december 2006 arbejdede han endvidere på en indsigelsessag ved EPO for Santaris.

Den 7. februar 2007 meddelte B til direktør Kim Hesche hos P&V, at han havde indgivet patentansøgninger i eget navn. Dette udløste en skriftlig advarsel. Af advarslen, underskrevet af Kim Hesche, fremgår bl.a.

"... På mødet den 7. februar 2007 oplyste du uopfordret at du på egen hånd har udarbejdet og indleveret to patentansøgninger på opfindelser som du angiveligt selv har opfundet. Denne aktivitet fandt sted i november 2006 uden at du informerede Plougmann & Vingtoft om at du havde indleveret disse patentansøgninger.

Det er ikke i overensstemmelse med Plougmann & Vingtofts firmapolitik – en politik som du er bekendt med – at medarbejderne laver egne opfindelser og patentbeskytter disse, og vi finder derfor din aktivitet stærkt kritisabel.

Vi kan og må som uvildige patentrådgivere under ingen omstændigheder have egne aktiviteter eller interesser som kan komme i konflikt med vores kunders interesser.

På mødet den 7. februar 2007 pålagde vi dig at bringe din aktivitet i relation til de indleverede patentansøgninger til øjeblikkeligt ophør hvilket skal være sket senest mandag den 5. marts 2007. Som meddelt dig kan du set med vores øjne "ophøre med din aktivitet" ved enten at trække de indleverede ansøgninger tilbage eller at overdrage rettighederne til en tredjepart. En overdragelse af rettighederne skal ske på en sådan måde som gør at du fremover intet har eller kan få med disse ansøgninger at gøre.

Endvidere skal vi indskærpe at du som privatperson fremover ikke må beskæftige dig med teknologier – hverken indirekte eller direkte – der er beskrevet i de to patentansøgninger.

Hvis du ikke efterkommer ovennævnte påbud, vil Plougmann & Vingtoft betragte sig berettiget til at bringe dit ansættelsesforhold til ophør uden varsel."

Santaris blev ikke orienteret om dette. B tilbagekaldte hverken ansøgninger eller overdrog rettighederne til en tredjepart.

Den 27. april 2007 opsigte B sin stilling hos P&V til fratræden den 31. august 2007. Efter denne dato havde B ikke adgang til P&Vs systemer eller databaser. Den 6. november 2007 blev han ansat som ekstern konsulent hos P&V på en kontrakt, hvor ingen af parterne var forpligtet til at fakturere et vist antal timer. Der har siden denne sags opstart ikke været noget samarbejde mellem B og P&V.

Ultimo december 2007 opstartede B et virtuelt firma, X-firma.

I forbindelse med As opsigelse og efterfølgende bortvisning tog Santaris, som beskrevet nedenfor, kontakt til både B og P&V. Der er i den forbindelse en del korrespondance mellem parterne, og der afholdtes også et møde mellem B og Santaris den 19. februar 2009.

Den 25. februar 2008 skrev advokat Ole Damsbo i en mail til advokat Henrik Mansfeldt-Witt om et muligt løsningsforslag, der skulle være accepteret senest den 25. februar 2009, hvorefter der meddelæses Santaris licens, at B og Qerdenker betaler omkostninger til Santaris, at sagen vedrørende A også løses, samt der ikke indgives patentansøgninger, der krænker Santaris' rettigheder.

Den 20. marts 2009 opsigte Santaris samarbejdet med P&V.

A-sagen:

As ansættelse på Panum

A blev ansat på Panum i august 2006 i Sakari Kauppinens microRNA-gruppe, hvor tillige Jan Stenvang var ansat. Hun arbejdede der på et miLNA projekt, hvorunder der også drøftedes LNA-modificerede microRNA mimics.

A har fremlagt en række mails for perioden september 2006 til og marts 2007 fra hende til bl.a. Sakari Kauppinen, Jan Stenvang, professor Jesper Wengel fra Syddansk Universitet. Af de fremlagte mails fremgår: den 30. september 2006 til Sakari Kauppinen: at "Thorleif, min kæreste" deltog i konferencen i Lund, og at han ville kontakte Jesper Wengel vedrørende hendes projekt; den 9. oktober 2006 til Sakari Kauppinen og Jan Stenvang, at hun havde set på oligo design og talt med B om patent samt, at hun gerne vil have fat i Jesper Wengel [professor på SDU], så hun kunne komme videre med sit projekt, og at det ikke er sendt til Joacim Elmén hos Santaris, da hun var usikker på hemmeligholdelse og patentering; den 1. november 2006 til Jan Stenvang, hvori hun omtaler data for Mir-21 i forbindelse med hjerteceller; den 8. november 2006 fra Jan Stenvang, at der skulle holdes møde med Joacim

Elmén; den 9. februar 2007 til Sakari Kauppinen, hvor der er vedhæftet "projektbeskrivelse til hvervs ph.d på Santaris:" *Her er en revideret udgave af projektbeskrivelse, rettet efter Jans [Stenvang] kommentarer – de var få, generelt synes han at projektet er godt, men ville måske gerne have at det lyder mere kommercielt. Throleif synes det lyder superkommercielt, jeg synes det er midt imellem, hvad synes du?"* Af flere mails i perioden, at der blev udvekslet oplysninger mellem A og ansatte hos Santaris. I en mail af 7. november 2006 kommenterer professor Jesper Wengel, Syddansk Universitet (herefter SDU) As projekt.

Hendes ansættelse hos Santaris:

A blev med virkning fra den 1. april 2007 i samarbejde med Københavns Universitet ansat i Santaris i deres microRNA-gruppe som erhvervs-ph.d. Sakari Kauppinen var chef for gruppen. Ansættelsesaftalen mellem A og Santaris, der var tidsbegrænset, indeholder bl.a. følgende vilkår:

" ...

1.0 Tiltræden, arbejdets indhold m.v.

1.1 Tiltræden og ansvarsområde

1.1.1 Medarbejderen skal i øvrigt følge de almindelige og specielle retningslinier, som Selskabet til enhver tid måtte udarbejde.

...

1.3 Tilbagelevering af materiale

Når medarbejderen fratræder sin stilling – uanset af hvilken årsag, og uanset om dette sker før udløbet af det aftalte opsigelsesvarsel – skal alt materiale, som tilhører Selskabet, og som er i Medarbejderens besiddelse, afleveres til Selskabet. Medarbejderen kan ikke udøve tilbageholdsret i noget materiale, som tilhører Selskabet.

...

2.0 Løn, pension, forsikring, ferie og barselsordning

2.1 Løn

Medarbejderen aflønnes med kr. 420.000,00 for de kommende 12 måneder. Herefter reguleres lønnen i henhold til de i punkt 7 i Ansøgningsskema til ErhvervsPhD-uddannelsen af 15. februar 2007 og som godkendt af Forsknings- og Innovationsstyrelsen den 23. marts 2007.

Lønnen udbetales månedsvis bagud med 1/12 hver den 25. i måneden.

...

2.4 Barselsordning

Medarbejderen har ret til fravær i forbindelse med barsel i overensstemmelse med Funktionær- og Ligebehandlingslovens til enhver tid gældende regler og er i den forbindelse

underlagt de i disse love fastsatte regler om varsling af fravær på grund af barsel og/eller adoption.

...

4.0 Tavshedspligt, erhvervshemmeligheder og immaterielle rettigheder

Medarbejderen har tavshedspligt såvel under ansættelsen som efter fratræden (uanset grunden hertil – herunder i tilfælde af Medarbejderens eventuelle ophævelse som følge af selskabets misligholdelse). Tavshedspligten gælder alt, hvad Medarbejderen erfarer i forbindelse med udførelsen af sit arbejde for Selskabet, medmindre der er tale om forhold, som efter sagens natur skal bringes til tredjemands kundskab.

Medarbejderen er uberettiget til at viderebringe eller benytte Selskabets erhvervshemmeligheder, herunder oplysninger om Selskabets kunder, bortset fra i Selskabets tjeneste.

Alle immaterielle rettigheder frembragt af Medarbejderen i Selskabets tjeneste tilhører Selskabet, jf. dog punkt 5.2. nedenfor om opfindelse, og Medarbejderen er uberettiget til at anvende de pågældende frembringelser bortset fra i Selskabets tjeneste.

Overtrædelse af tavshedspligten betragtes som væsentlig misligholdelse med deraf følgende konsekvenser for ansættelsesforholdet og kan imødegås ved fagedforbud, ligesom Medarbejderen er pligtig at svare skadeserstatning for hver overtrædelse.

...

5.0 Know-how, ophavsret, opfindelser & elektronisk kommunikation

...

- 5.3 Korrespondance og anden kommunikation, der afvikles gennem Selskabets elektroniske kommunikations- og postsystemer, betragtes som skreven korrespondance, der tilhører Selskabet, og som Selskabet derfor kan gøre sig bekendt med og disponere over som anden korrespondance til og fra Selskabet. I det omfang Medarbejderen måtte ønske at anvende virksomhedens IT-system til privat kommunikation (under forudsætning af at dette ikke overskrider dansk lov), bør Medarbejderen udtrykkelig markere dette i det meddelelsesfelt, der anvendes ved afsendelse og lagring m.v. sådan kommunikation har.”

As erhvervs-ph.d:

A, Sakari Kauppinen og Jan Stenvang stod for beskrivelsen af As ph.d-projekt. Sakari Kauppinen var hovedvejleder, og Jan Stenvang var medvejleder på projektet. Hun skulle arbejde med microRNA-mimics og var tilknyttet microRNA-gruppen, som udover Sakari Kauppinen og Jan Stenvang også bestod af bl.a. Markus Heidenblad, Joacim Elmén og C. C blev ansat den 1. juni 2007 og arbejdede på at finde nye designs for oligoer, som inhiberer microRNA med fokus på mir21.

I microRNA-gruppen delte man alt viden. Alle vidste, hvad alle arbejdede med, og man delte også forsøgsresultater samt nyheder fra nationale og internationale publikationer og artikler. Al ekstern kommunikation i form af præsentationer og artikler og lignende skulle godkendes af IP-direktør Maja Bojko. I relation til ekstern vidensdeling med samarbejdspartnere var der en skillelinje mellem akademiske og kommercielle samarbejdspartnere. Så snart der var tale om en potentiel kommerciel samarbejdspartner var rammerne for vidensdeling snævrere.

Ved mail af 15. maj 2007 indkaldte A Jan Stenvang, Sakari Kauppinen og Joacim Elmén til ph.d-projekt møde den 21. maj 2007. Af mailen fremgår:

"...Hej I tre

Hermed indkaldelse til PhD-projekt møde efter miRNA-mødet på santaris mandag d. 21. maj, ca kl. 1400

1. nye oligoer
2. ny metode
3. kloning af validere targets til assay
4. resultater fra sidste luciferase assay."

Parterne er uenige om, hvorvidt Bs opfindelser blev drøftet på dette møde.

I maj 2007 bestilte A oligoer hos RiboTask. Dette selskab er startet af Jesper Wengel og dennes hustru Suzy Lena.

Den 21. maj 2007 indkaldte A sine vejledere på ph.d-projektmøde til et møde, men der er uenighed om, hvorvidt A gennemgik Bs metode på dette møde.

Den 11. juni 2007 sendte A en mail under emnet: "ja, så er det ude" til Jan Stenvang og Sakari Kauppinen, som begge var på Keystone-konference, vedhæftet en canadisk videnskabelig artikel, der beskriver Bs idé. Jan Stenvang svarede, at han på Keystone-konferencen netop havde overværet en præsentation om brugen af "morpholino oligoer i zebrafisk til at blokere for microRNA binding til target sites", samt at han håbede, at "T var først med patent".

Den 18. juni 2007 spurgte Jan Stenvang i en mail til A: "Har du og B set på design til blokerede oligoer?"

I september 2007 gjorde C en opfindelse med tinymicroRNA med længder ned til 8.

Den 8. november 2007 sendte A en mail til Thorleig Møller om, at hun var blevet bedt om at udvide sin præsentation og lave en rapport, og at hun skulle præsentere det på næste

review-møde den 29. november 2007, samt at hun havde fået lov til at være kontakt for Thomas Thum-gruppen, Würzburg.

På et review-møde den 29. november 2007 præsenterede A sine foreløbige resultater vedrørende micromimics for hele ledelsen og microRNA-gruppen. Der er uenighed om, hvorvidt talen også faldt på Bs opfindelser.

Primo december 2007 mødte B Troels Koch fra Santaris på en konference i Berlin. Der er uenighed om, hvorvidt de talte om Bs patenter eller blot generelle teknologier, men de aftalte en form for opfølgning, når de kom hjem.

Bs opstart af det virtuelle firma, X-firma ApS, fandt både Sakari Kauppinen og Markus Heidenblad var et problem, idet de mente, at der var tale om en konkurrent til Santaris.

I januar 2008 bestilte A ad to omgange oligoer hos RiboTask. Parterne er ikke enig om, hvad disse oligoer skulle bruges til, og om indkøbet var godkendt af Sakari Kauppinen.

I perioden 25.- 30. marts 2008 deltog A og andre fra microRNA-gruppen i en Keystone-konference. B var også med og var sammen med gruppen fra Santaris. Der er uenighed om, hvor meget og hvor dybdegående der blev talt om Bs opfindelser på denne tur.

Barselsorlov, opsigelsen og bortvisningen:

Den 8. maj 2008 blev A sygemeldt i forbindelse med sin graviditet.

Den 6. november 2008 blev alle medarbejdere på Santaris indkaldt til møde, og de var klar over, at der ville ske opsigelser. A var én af de opsagte. Af opsigelsesbrevet fremgår:

"Kære Christina

De sidste måneders negative udvikling på det finansielle marked har skabt usikkerhed om den fremtidige finansiering af selskabets planlagte vækst, og Santaris Pharma A/S er af strategiske årsager/økonomiske årsager nødt til at reducere virksomhedens udgiftsniveau betydeligt. I den forbindelse er virksomheden nødsaget til at gennemføre en reduktion af medarbejderstaben. Det er med stor beklagelse, at vi på denne baggrund ser os nødsaget til at opsiges dig med det i din ansættelsesaftale nævnte opsigelsesvarsel på 3 måneder dvs. til fratræden den 28. februar 2009.

...

Efter forhandling med medarbejderrepræsentanterne, er det blevet besluttet, at alle medarbejdere, der opsiges som følge af virksomhedens forhold, tilbydes en ekstra måneds løn i fratrædelsesgodtgørelse. Denne fratrædelsesgodtgørelse udbetales på fratrædelsestidspunktet.

Herudover tilbyder virksomheden at afholde udgifter til outplacement bistand, kursusdeltagelse eller lignende med op til 25 % af din månedsløn, dog minimum 10.000 kr. Du kan også vælge i stedet at få dette beløb udbetalt som almindelig løn.

Du er meget velkommen til at fortsætte i dit job under opsigelsesperioden, men virksomheden er også indstillet på at give dig mulighed for at blive fritstillet i opsigelsesperioden (uden modregningsadgang), såfremt du foretrækker dette, og i givet fald efter en efter virksomhedens opfattelse tilfredsstillende afleveringsforretning. Dette skal i givet fald aftales med din nærmeste chef, og HR skal orienteres herom. Fritstilling skal ske senest 1. december 2008, medmindre virksomheden indgår særskilt aftale med dig om fortsat beskæftigelse mod betaling af kompensation.

Du er forpligtet til at afholde restferie/feriefridage optjent i 2007 (herunder evt. overført ferie/feriefridage) i opsigelsesperioden. Dog vil 1 uges ferie optjent i 2007 blive indsat til FerieKonto. Ferie optjent i 2008 og 2009 vil blive indbetalt til FerieKonto på fratrædelsestidspunktet. Den overfor nævnte fratrædelsesgodtgørelse er ikke feriepengeberettiget.

I det hele henvises til den vedlagte aftale, der dags dato er indgået med medarbejderrepræsentanterne. De heri aftalte vilkår er gældende for alle medarbejdere, der opsiges på grund af virksomhedens forhold.

...

For god ordens skyld skal vi gøre opmærksom på, at den hidtil for dig gældende tavshedspligt vedrørende alle forhold i relation til Santaris Pharma A/S fortsat er gældende såvel i opsigelsesperioden/fritstillingsperioden som efterfølgende."

Den 19. november 2008 skrev A til Sakari Kauppinen og bad om en samtale om fritstilling samt om muligheden for at flytte sin ph.d til KU. Efter en mailkorrespondance frem til 6. november, hvor Sakari Kauppinen lovede at vende tilbage, lykkedes det ikke at få aftalt et møde.

A kontaktede endvidere DM, Dansk Magisterforening, der den 12. november 2008 sendte et brev til Santaris om, at de gerne ville mødes for at drøfte mulighederne for en fortsættelse af As ansættelsesforhold. De gjorde endvidere opmærksom på, at der gælder særlige regler, når en virksomhed afskediger en medarbejder på barsel. Der pågik herefter forhandlinger mellem HR-ansvarlig hos Santaris Bolette Wildt og advokat Jacob Plenaa hos DM omkring, hvilke data og andet materiale A kunne tage med sig fra Santaris. Efter et møde mellem parterne sendte Jacob Plenaa den 11. december 2008 en mail til Bolette Wildt som opfølgning på mødet. Af mailen fremgår:

"... Kære Bolette

Tak for et fint møde. Jeg imødeser udkast til forligstekst. Det som A skal have med er:

- 1) Oligoer indkøbt fra Ribotask til hendes projekt
- 2) Kloninger/plasmider som hun selv har fremstillet til projektet
- 3) RNA-oprensninger og aktive celleekstrakter hun selv har fremstillet til projektet

4) Data ifm. projektet, som ligger på hendes laptop, laptoppen samt hendes lab-protokol.”

A er af den opfattelse, at mailen er et udtryk for, hvad de på mødet havde aftalt, og hvad hun skulle have med. Dette er Santaris ikke enig i. Der var herefter en del korrespondance mellem Bolette Wildt og Jacob Plenaa med henblik på at få en afklaring af, hvad A kunne tage med sig.

A rettede herefter henvendelse til advokat Thomas Torr -Christiansen, der den 27. januar 2009 sendte et brev til Bolette Wildt med overskriften ”A – afskedigelse på grund af graviditet”. I brevet anforer han, at det er As opfattelse, at hendes barselsorlov har været en medvirkende årsag til, at hun blev afskediget, og at det er i strid med ligebehandlingslovens § 9. Han påtaler i øvrigt, at Santaris uden nærmere begrundelse har tilbageholdt As l n for januar 2009 og beder om en begrundelse herfor. Bolette Wildt svarede ved mail af 20. januar 2009 bl.a.:

”...Opsigelsen af Avar – på daværende tidspunkt – alene begrundet i virksomhedens forhold, der generelt resulterede i opsigelse af 40 % af medarbejderne og konkret i opsigelse af A, idet hendes projekt ud fra en samlet vurdering af virksomhedens økonomiske situation bedst kunne undværes.

Vi har for få dage siden fundet en række mails fra A til sin mand B der g r langt udover den ansættelsesretlige loyalitetspligt, og umiddelbart synes at være en overtrædelse af markedsføringslovens § 19 om forbud mod videregivelse af drifts- og forretningshemmeligheder.

Der vedhæftes en rækkes mails, som anskueliggør overtrædelsen. Dette er baggrunden for forsinkelsen af As l n, idet vi overvejer en bortvisning på grund af det nu konstaterede – det er en selvfølge, at de nu konstaterede mails samlet set kunne have begrundet en opsigelse af A, uanset hendes barselsorlov, hvorfor den ovenfor anforde problemstilling om opsigelsens berettigelse tillige skal ses på baggrund af de nu forekomne oplysninger.

Vi har dog ikke fundet det rigtigt at skride til bortvisning uden at have hørt As forklaring, hvilket var grunden til at vi bad om et møde i denne uge. Dette møde finder nu først sted mandag, fordi vi ikke kunne medvirke f r.

Jeg forventer ved mødet på mandag at modtage en redegørelse for baggrunden for hver enkelt mail, og jeg forbeholder mig på virksomheden vegne ethvert retsskridt – herunder bortvisning.

Vi er indstillet på at udbetale l n til A for januar måned mod at forbeholde os denne ret til bortvisning efter mødet mandag.”

Santaris udbetalte samme dag, den 30. januar 2009, l n til A for januar måned.

Mailen fra Bolette Wildt var vedhæftet 18 mails i perioden 12. november 2007 til 3. april 2008:

Der var bl.a. tale om følgende mails:

Af mail af 12. november 2007 14:48, fra A til B fremgår bl.a.:

"Hej B!!

Jeg tror du skal kontakte santaris nu, Sakari er så åndsforvirret at han har fået bildt sig selv ind at det nu er Exicon der sidder på target blocker-patenterne og at det er nogle gamle nogen som vi bare kan få rettighederne til og så står vi jo skide godt med hensyn til at bruge dem.....han må have fået en hjerneblødning. Du skal i hvert fald ikke kontakte ham, men ørum eller kock eller kieth."

Af mail af 25. januar 2008 13:26, fra A til B fremgår bl.a.:

"Jeg sidder og ærgrer mig rigtig meget over at jeg ikke kan få nogen særlig god effekt af de der antimirer mod premiren – og så tjekkede jeg sekvensen og finder ud af at begge dem der virker bare lidt har jeg lavet fejl i designet – sådan går det når man skal være sneaky og gå bag ryggen på sin chef og bestille oligoer – jeg må have haft en hjerneblødning da jeg designede dem. Nu er jeg helt sikker på at de kan virke – den er der (tro det eller lad være) 3 fejl i ud af 7 baser – no wonder it doesn't work that well. Jeg prøver lige at bestille nogle ny med det samme."

Af mail af 25. januar 2008 13:50, fra A til B fremgår bl.a.:

"... Nej det var faktisk kun 2 ud af syv men så manglede der jo en fordi den skulle have været 8 lang – den virke ganske lidt. Grunden til at jeg lavede forkert var at jeg kiggede på den mature mir21 sekvens og skrev af efter den.....det jeg bare lige glemte at observere var at der var to Uer som var baseparret til g'er og dem oversatte jeg med LNA T'er..... og de parrer jo ikke. I den der virkede bedst (dog stadig kun lidt) har jeg simpelthen sprunget en base over – igen fordi jeg kiggede på den mature og ikke observerede at der var en uparret base i passenger strengen.....Ja jeg må vist lige stramme ballerne lidt. Men det gode er at nu er ja sgu sikker på at de virker hvis jeg designer dem rigtigt. Jeg bestiller dem uden thioleringer denne gang, så koster de kun en brøkdelen af hvad de kostede sidst. Desuden bestiller jeg siRNA mod den kodende sekvens på renilla, så kan jeg bruge dem til at tjekke om qpcr kittet virker, for et siRNA midt i den kodende sekvens (i øvrigt inden for samme område som qpcr primerne ligger) det skal sgu virke."

Af mail af 19. februar 2008 11:52, fra B til A fremgår bl.a.:

"...Måske skulle vi bare skynde os at kontakte Regulus for at få historien ud af verdenen. Er det dét de gerne vil have? Det kan da hurtigt blive enden af det.

Jeg kan simpelthen ikke begribe at det fylder så meget i deres små hoveder – get af life.

Men lad da ham Markus tænke hvad han vil. Hvis alle var som ham var der godt nok ikke meget dynamik og vel kun en virksomhed inden for hvert felt. For man kan da ikke starte noget nyt.

Vi taler om det når du kommer hjem."

Af mail af 25. februar 2008 11:07, fra A til B fremgår:

"... Hvor var det lige du havde opsnappet fra at Eric N. Olsson har lavet et firma, og hvad hedder firmaet?"

B spurgte i mail umiddelbart efter om, hvem der havde spurgt.

Af mail af 27. februar 2008 10:32 fra A til B fremgår bl.a.:

"Det gør jeg. Jeg snakkede med C om Olsson, hun mente at vi skulle forsøge at starte noget samarbejde med jam og det mente jeg så måske ikke var den bedste ide pga af det med firma."

Af mail af 12. marts 2008 15:15, fra A til B fremgår bl.a.:

"...De er da rimeligt hooked de små seed-capitalister, hvar? Jeg synes godt nok lige du skal holde dem hen en stund imens sofinnova finder ud af hvad de vil. Nå men vi må hellere kommunikere på en anden linie – Echelon is listening you know."

Af mail af 3. april 2008 13:38 fra A til B fremgår:

"... få så de penge og få mig ud herfra.

Jeg tror godt du kan regne med at de forsøger at bruge din metode og at patentere uden om dig eller hvad vi nu skal kalde det. Jeg gider ikke den her maskerade længere, Sakari er en kæmpe idiot, han lader nærmest som om at jeg og mit projekt ikke eksisterer. Jeg giver nærmere detaljer når jeg kommer hjem. Jeg vil meget gerne væk herfra og i gang med X-firma i stedet. Nu har jeg også endelig fattet hvad en BD laver – og fundet den korrekte titel til mig selv og jeg har en plan. Vi kan stadig nå at overhale dem inden om."

Som svar herpå skrev B umiddelbart efter en mail til A med følgende indhold:

"Har du tid til at tale i telefon?"

Baggrunden for de ovenfor anførte fundne mails er efter Santaris' opfattelse, at Santaris i begyndelsen af 2008 blev opmærksom på Bs patenter og undrede sig over indholdet. De overvejede, om der kunne være lækkert fortrolige oplysninger fra Santaris og tænkte i første omgang på microRNA-gruppen. En mindre gruppe af medarbejdere, Maja Bojko, Niels Abrahamsen, Henrik Tidebøl, Mark Turner, forskningsdirektør Henrik Ørum, Troels Koch og Bolette Wildt, underskrev en fortrolighedserklæring, og der blev igangsat en søgning på

nærmere bestemte søgeord i gruppens mailkonti. Efterhånden blev søgning indskrænket til As mailkonto.

Den 2. februar 2009 var A og advokat Thomas Torr -Christiansen til møde hos Santaris, hvor Bolette Wildt, Maja Bojko og advokat Finn Schwarz deltog for Santaris. På mødet gennemgik man de fremsendte mails, og A blev endvidere konfronteret med yderligere fundne mails. I de øvrige mails mellem A og B omtales bla. følgende emner:

- Hendes kontakt for Thomas Thum-gruppen
- Hendes bestilling af oligoer hos Suzy Lena, RiboTask
- Accepten af Sakari Kauppinens artikel om primater til Nature Biotech
- Den danske professor Henrik Ditzel og
- Bartel patentet.

I den mail af 30. april 2008, hvori Bartel patentet nævnes skriver A til B bl.a.:

”Jeg har kigget nærmer på Bartel Patentet og de beskriver helt entydigt din opfindelse i paragraf 130.1 ...
... De beskriver desudedn blandinger af oligoer og de har lange lister med target sekvenser hvortil disse oligoer kan binde. De Beskriver dem som dækkende seed matchet i mRNA altså 6-9 lange men også længere ...
...Så vidt jeg kan se har de heller ingen eksperimenter, men, hvad det har du jo heller ikke så end ikke der står du stærkere den dem. ...”

Der er ikke på nogen af de fremlagte mails i meddelelsesfeltet anført ”privat”, som anvist i ansættelsesvilkårene.

Som opfølgning af mødet sendte advokat Finn Schwarz telefax af 4. februar 2009 til advokat Thomas Torr -Christiansen, hvori han giver udtryk for, at der efter hans opfattelse er grundlag for at bortvise A, men at Santaris er indstillet på at l se både hendes og sagen vedrørende B i mindelighed. Advokat Thomas Torr -Christiansen fastholdt i faxbrev af 6. februar 2009, at der ikke er grundlag for at bortvise A, og at opsigelsen er i strid med ligebehandlingslovens § 9. Han fremsatte samtidig et forligsforslag. Herefter er der korrespondance om forligsmuligheder omfattende både A og B.

Advokat Finn Schwarz meddelte ved faxbrev af 20. februar 2009, at Santaris ikke på nuværende tidspunkt ville bortvise A, men at hendes l n for februar og fratrædelsesgodtgørelse ville blive tilbageholdt med henblik på modregning i Santaris’ erstatningskrav.

Den 25. februar 2009 sendte advokat Finn Schwarz en fax til advokat Thomas Torr -Christiansen samt et memo af 24. februar 2009, udarbejdet af Maja Bojko. Notatet omhandler bl.a. Santaris' opfattelse af sammenhængen mellem specifikke, fortrolige oplysninger og disses opdukken i Bs efterfølgende indleverede patentansøgninger.

A bortvistest ved faxbrev af 27. februar 2009 fra advokat Finn Schwarz. Af bortvisningsskrivelsen fremgår bl.a.:

"...I forlængelse af telefonisk drøftelse skal jeg hermed, som aftalt, fremsende bortvisningsskrivelse til Dem vedrørende A, således at dette brev udgør en bortvisning af Deres klient A.

Bortvisningen er begrundet i, at Deres klient har videregivet specifikke – fortrolige - informationer fra Santaris Pharma A/S til B, hvilket bl.a. konkret har medført, at B har foretaget ændringer af sine patentansøgninger i konkurrence med min klients arbejde indenfor samme område.

Jeg skal understrege, at videregivelse af disse specifikke, fortrolige informationer er en væsentlig misligholdelse af Deres klients ansættelsesforhold – uanset om de fortrolige oplysninger rent faktisk er blevet udnyttet af B.

Bortvisningen har retsvirkning fra den 2. februar 2009, hvilket medfører, at Deres klient ikke får udbetalt l n for februar 2009 samt den aftalte fratrædelsesgodtgørelse.

...

Jeg skal anmode om, at Deres klient tilbageleverer alt materiale herunder bærbar PCer, laboratorieb ger mv. straks."

Syn og skøn:

Der har i alle sagerne været afholdt syn og skøn og et supplerende syn og skøn. Som skønsmænd har været udpeget professor, ph.d., dr. scient Peter E. Nielsen og European patent Attorney, l ge. Susanne H iberg, der den 29. august 2012 har afgivet skønserklæring og den 7. januar 2013 supplerende skønserklæring.

Af skønserklæringen fremgår:

"...SAGSØGERS SKØNSSPØRGSMÅL - Santaris Pharma A/S mod B m.fl.

1. På grundlag af en gennemgang af Santaris Pharmas patentansøgninger DK PA 2006 01401 (bilag 12), WO 2007/112753 (bilag 19), WO 2007/112754 (bilag 20) og WO 2009/043353 (nyt bilag 45), bedes skønsmændene bekræfte, at det væsentlige i Santaris Pharma-ansøgningerne med rimelighed kan beskrives således:

- a) Det overordnede formål med opfindelserne er at tilvejebringe terapeutisk aktive stoffer der effektivt kan hæmme interaktionen imellem mRNA og mikroRNA? (se f.eks. bilag 12, side 1, linie 4-11, og side 51, linie 40 – side 52, linie 2).

1 a) Nej det kan ikke bekræftes, idet det designerede formål med opfindelserne er at tilvejebringe terapeutisk aktive stoffer der effektivt kan hæmme mikroRNA, svarende til at aktiviteten af mikroRNA nedsættes, se for eksempel bilag 12, side 1.

- b) Dette mål opnås ved at anvende LNA oligonukleotider, der hæmmer interaktionen imellem et mikroRNA og dets mRNA target.

1 b) Svaret forudsætter, at "mål" i spørgsmål 1b) skal læses som identisk med "formål" i spørgsmål 1a).

Med henvisning til svaret under 1a vurderer skønsmændene, at dette mål søges opnået vha. oligonukleotider indeholdende LNA, der kan hæmme bindingen mellem et mikroRNA og mRNA. Dog noterer skønsmændene, at ingen af ansøgningerne indeholder data fra mennesker, og det er derfor strengt taget ikke muligt at vurdere den terapeutiske effekt af oligonukleotiderne, men da alle tre PCT ansøgninger indeholder data fra forsøg med mus og ud fra disse vil det være sandsynligt, at lignende effekter vil kunne opnås i mennesker, hvorved det er sandsynligt, at der kan opnås en terapeutisk effekt af oligonukleotiderne indeholdende LNA.

- c) De anvendte LNA oligonukleotider er designet således, at de er kortere end fuldlængde mikroRNA, og at de hæmmer interaktionen mellem seed-regionen i mikroRNA'et og den komplementære region i mRNA'et (se f.eks. bilag 12, side 19, linie 42 - side 20, linie 11 samt bilag 12, side 13, linie 28 – side 18, linie 14).

1 c) Bekræfter, at de er kortere end fuldlængde mikroRNA. Der er ingen data som specifikt viser, at de hæmmer interaktionen mellem seed-regionen i mikroRNA'et og den komplementære region i mRNA'et, men på grund af sekvenskomplementariteten er dette dog sandsynligt. Evt kombineret med viden fra eks. 10 i bilag 12, som viser, at RNA opreguleres.

- d) Effekten af de beskrevne LNA oligonukleotider er, at de forårsager en hæmning af mikroRNA'ets virkning på dets target mRNA ved sterisk hæmning af interaktionen mellem mikroRNA'et og dets mRNA target (se f.eks. bilag 12, side 50 - eksempel 14 og 15 og bilag 12, side 51, linie 40 – side 52, linie 2).

1 d) Der er ingen data som direkte viser, at de hæmmer interaktionen mellem mikroRNA'et og den komplementære region i mRNA'et ved sterisk hæmning, men på grund af sekvenskomplementariteten er dette dog sandsynligt.

2. Skønsmændene bedes gennemgå B/Querdenkers ansøgninger WO 2008/061537 (bilag 4) og WO 2008/151639 (bilag 5), og på baggrund heraf udtale sig om, hvorvidt disse ansøgninger sigter mod – helt eller delvist – at løse samme tekniske problemer/problemstillinger/problemkredse, som SP's ansøgninger (bilag 12, 19, 20 og 45). Specielt bedes skønsmændene udtale sig om, hvorvidt:

a) Et formål med teknologien beskrevet i bilag 4 og 5 er at tilvejebringe terapeutisk aktive stoffer, der effektivt kan hæmme interaktionen imellem mRNA og mikroRNA (se f.eks. bilag 4: Sammendraget; side 7, linie 5-6, og side 59, linie 14 – side 60, linie 9; Eksempel 1).

2 a) nej, det kan ikke bekræftes, idet det designerede formål med opfindelserne er at tilvejebringe stoffer der kan regulere aktiviteten af mRNA ved at binde til positioner på mRNA som er target for mikroRNA.

b) Dette mål blandt andet opnås ved at anvende LNA oligonukleotider, der hæmmer interaktionen imellem et mikroRNA og dets mRNA target (se f.eks. bilag 4: Side 42, linie 30 - side 43, linie 23 samt side 64, linie 15-17).

2 b) svaret forudsætter, at "mål" i spørgsmål 2b) skal læses som identisk med "formål" i spørgsmål 2a). Dette opnås ved at anvende kemisk modificerede oligonukleotider, herunder INA, PNA og LNA modificerede oligonukleotider, som blokerer target for mikroRNA og dermed hæmmer dens binding til dette target på mRNA.

c) De anvendte LNA oligonukleotider er designet således, at de er kortere end fuldlængde mikroRNA, og at de hæmmer interaktionen mellem seed-regionen i mikroRNA'et og den komplementære region i mRNA'et (se f.eks. bilag 4: side 7, linie 13 – 17, samt side 19, linie 1 – 9, og side 45, linie 22-31 samt krav 22).

2 c) nej, det kan ikke bekræftes, idet der ikke er anvendt LNA nukleotider i bilag 4 eller bilag 5, men alene teoretisk beskrevet LNA nukleotider parallelt med andre kemiske modifikationer. Nukleotiderne er beskrevet til at kunne have mange forskellige længder, både større og mindre end mikroRNA, der typisk er omkring 20 basepar.

Der er ingen data som specifikt viser, at de hæmmer interaktionen mellem seed-regionen i mikroRNA'et og den komplementære region i mRNA'et, men på grund af sekvenskomplementariteten vil dette dog være sandsynligt.

d) En effekt af de beskrevne LNA oligonukleotider er, at de forårsager en hæmning af mikroRNA'ets effekt på dets target mRNA (se f.eks. bilag 4, side 41, linie 26-29).

2 d) Skønsmændene kan bekræfte, at de beskrevne oligonukleotider (ikke kun LNA) skal binde til mRNA og forventes at forhindre mRNAs evne til at binde for eksempel mikro-RNA og dermed hindre mikroRNAs funktion på mRNA.

3. Såfremt spørgsmål 2 besvares bekræftende, spørges, blandt andet med henvisning til de i bilag 55 anførte referencer, hvorvidt de tekniske og funktionelle løsninger, f. ex. som listet under "Egenskab ved oligonukleotid" – helt eller delvist – er sammenfaldende med løsningerne i SP's ansøgninger?

3. Skønsmændene vurderer, at der forventeligt er et betragteligt overordnet sammenfald mellem de tekniske løsninger beskrevet i patentansøgningerne bilag 4 og 5 og 12, 19 og 20 mht. oligonukleotidernes egenskaber (enzymatisk stabilitet, manglende enzym (e.g., RNaseH, RISC), aktivering, længde, mv.) idet fagmanden på baggrund af tilgængelig litteratur information ville indbygge disse egenskaber. Det bemærkes endvidere, at medens løsningerne beskrevet i bilag 12, 19 og 20 stort set udelukkende fokuserer på LNA-holdige oligonukleotider, beskrives den kemiske komposition af oligonukleotiderne i bilag 4 og 5 bredt, idet LNA er inkluderet parallelt med de mest gængse modifikationer.

4. (udgået).

5. Kan skønsmændene bekræfte, at opfindelserne i henhold til Bs ansøgninger (bilag 4, bilag 13 og bilag 14) og Santaris Pharma's ansøgninger (bilag 12, bilag 19 og bilag 20) grundlæggende vedrører løsning af samme problem, nemlig hæmning af bindingen mellem mRNA og mikro-RNA, og at de tekniske løsninger i de to ansøgninger overordnet adskiller sig fra hinanden ved, at Santaris Pharma anviser at hæmme bindingssteder i mikro-RNA, mens B anviser at hæmme de komplementære bindingssteder i mRNA?

5. ja, det kan bekræftes ud fra en snæver nukleinsyrebetragtning, og har den forudsætning at mikroRNA kun skulle have den effekt at binde det pågældende mRNA, og at det pågældende target på mRNA kun har den funktion at binde pågældende mikroRNA, hvilket indlysende ikke er biologisk korrekt. Det må forventes, at når de to lægemiddelløsninger sammenlignes vil de have signifikante forskelle i aktivitet og bivirkninger, idet modificering af mRNA medfører en virkning på genet som sådan, hvorimod hæmning af mikroRNA, er en hæmning af virkningen af mikroRNA, hvilket kan være på en række gener.

6. Har man to molekyler, der binder til hinanden ved baseparring, og ved man, at man kan hæmme baseparring ved at hæmme bindingsstederne på det ene molekyle, måtte man så forvente, at man kan opnå en tilsvarende hæmmende effekt ved at hæmme de komplementære bindingssteder på det andet molekyle?

6. ja, man kan forvente at opnå en tilsvarende hæmmende effekt af bindingen, men ikke nødvendigvis samme biologiske virkning.

- 6a. Kan det bekræftes, at bilag 12 i Eksempel 3 beskriver et 16 nukleotider langt LNA-modificeret oligonukleotid "SPC3372" med sekvensen ccAttGtcAcaCtcCa, som er komplementært til mir-122a, herunder til Seed-regionen i mir-122a, og at bilag 12 i eksemplerne 14-19 beskriver, at SPC3372 binder stabilt til mir-122a in vivo og hæmmer baseparring af mir-122a til dets target mRNA?

6a. ja, det kan bekræftes, at eksempel 3 beskriver et 16 nukleotid langt LNA-modificeret oligonukleotid SPC3372, og at eksemplerne 14-19 er konsistente med, at det binder stabilt in vivo, og at det hæmmer bindingen af mir-122a til target mRNA.

- 6b. Ville Skønsmændene i oktober-november måned 2006 have forventet, at man - såfremt man kan hæmme baseparring mellem to RNA-nukleotidsekvenser ved at tilføje et molekyle, som er komplementært til en del af den ene af de to nukleotidsekvenser - tilsvarende vil kunne hæmme baseparring mellem de samme to RNA-nukleotidsekvenser ved at tilføje et strukturelt tilsvarende molekyle, som er komplementært til en tilsvarende del af den anden af de to nukleotidsekvenser?

6b. ja, det ville skønsmændene have forventet, når de to RNA-oligonukleotider forefindes som isolerede molekyler

- 6c. Måtte man, i lyset af Skønsmændenes svar på spørgsmål 6 og med kendskab til indholdet af eksemplerne 14-19 i bilag 12, i efteråret 2006 forvente, at man kan hæmme baseparring mellem et mikro-RNA og dets specifikke target-mRNA enten ved at tilføje et 16 nukleotider langt LNA-modificeret oligonukleotid, som er komplementært til mikro-RNA'et, herunder dets seed-region, hvorved bindingssteder i mikro-RNA'et hæmmes, eller ved at tilføje et 16 nukleotider langt LNA-modificeret oligonukleotid, som er komplementært til den del af target-mRNA'et, som binder til mikro-RNA'et, herunder seed-match regionen, hvorved bindingssteder i mRNA'et hæmmes, idet man for at opnå hæmning af baseparring vil betragte det som underordnet, om bindingsstederne hæmmes på mRNA'et eller på mikro-RNA'et?

6c. ja, det ville skønsmændene have forventet, når de to RNA-oligonukleotider forefindes som isolerede molekyler

7. Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt det må antages, at en fagmand – under forudsætning af at han ikke var bekendt med eksperimentel evidens for at et LNA-modificeret oligonukleotid, som er kortere end fuldlængde mikro-RNA – f.eks. bestående af så få som 16 nukleotider – og som omfatter en region, der er komplementær til seed-regionen i et mikroRNA, er i stand til at påvirke interaktionen mellem dette mikroRNA og dets target mRNA in vivo (dvs. med terapeutisk effekt) - ved læsning af SP's ansøgninger i efteråret 2006 – alt andet lige – ville blive ledt hurtigere i retning af de løsninger, der fremgår af B-ansøgningerne, end han ville være blevet uden kendskab til SP's ansøgninger?

7. B ansøgningerne angår oligonukleotider, der blandt andet men ikke udelukkende indeholder LNA, og som både kan være længere og kortere end den sædvanlige størrelse for mikroRNA, og da seed-regioner var kendt af fagmanden inden efteråret 2006, er det ikke skønsmændenes vurdering, at fagmanden ville blive ledt hurtigere til de løsninger som fremgår af B-ansøgningerne end han ville være blevet uden kendskab til SP's ansøgninger.

8. Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt det for en professionel patentrådgiver inden for det heromhandlede tekniske område måtte betragtes som en naturlig del af rådgivningen af Santaris Pharma i forbindelse med udformningen af deres patentansøgning(er) om blokering

af mikro-RNA at foreslå beskyttelsesområdet udformet således, at det kom til at dække også de i B's ansøgninger (PA200601543 bilag 13 og PA200601544 bilag 14) anvendte løsningsmodeller/varianter (blokering af mRNA), såfremt patentrådgiveren var opmærksom på denne mulighed?

8. Det kunne i retrospekt have været naturligt at foreslå hæmning af den komplementære sekvens, såfremt patentrådgiveren var opmærksom på denne mulighed, idet dette har været tilfældet i nogle analoge tilfælde, (f.eks bilag 3Æ og bilag 3AL, som udover antimirs ligeledes omtaler competitorer, som i princippet er "blockmirs"), medens det for andre (f.eks. bilag Q, R og S) ikke er tilfældet. Dog ville det have været lige så naturligt, at opfinderne til bilag 12 selv udtænkte og foreslog dette.

9. Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt det efter deres opfattelse vil være sædvanligt, at en patentkonsulent, der fra sit arbejde hos Santaris Pharma's patentagenter er bekendt dels med Santaris Pharmas arbejde indenfor antisense terapi med oligonukleotider rettet mod mRNA og dels med Santaris Pharmas patentansøgning(er) vedrørende oligonukleotider rettet mod mikro-RNA i forlængelse heraf selv indgiver patentansøgning(er) i eget navn vedrørende oligonukleotider rettet mod mRNA (bilag 13 og bilag 14)?

9. Det er ikke sædvanligt, at patentagenter indgiver patentansøgninger i eget navn, og dermed heller ikke sædvanligt i den pågældende situation.

MIRRX' SKØNSSPØRGSMÅL

Santaris Pharmas patentansøgninger

A1. Kan skønsmændene bekræfte, at Santaris Pharmas patentansøgninger WO2007/112753 (bilag 19 og tilhørende prioritetsansøgninger bilag 7-12), WO2007/112754 (bilag 20 og tilhørende prioritetsansøgninger bilag 7-12) og WO2009/043353 (bilag 45 og tilhørende prioritetsansøgning bilag 44) omhandler oligonukleotider, der har mikroRNA som target ("Antimirs") og er altså er komplementære til mikroRNA?

A1. ja, det kan skønsmændene bekræfte.

A2. Kan skønsmændene bekræfte, at oligonukleotiderne beskrevet i bilag 19, 20 og 45 har til formål at binde til mikroRNA for derved at hindre mikroRNAet i at interagere med alle sine target mRNA'er ("Antimir Mekanisme"), dvs. hæmme alle (fx 100) mikroRNA-mRNA interaktioner for det pågældende mikroRNA?

A2: ja, skønsmændene er enige i, at oligonukleotiderne har til formål at binde til mikroRNA for derved at hindre at mikroRNAet interagerer med target mRNA.

A3. Kan skønsmændene bekræfte, at Antimirs og Antimir Mekanismen beskrevet ovenfor var kendt før prioritetsdatoen for bilag 19 og bilag 20, jf. baggrundssektionen i bilag 19 og 20, bilag Q (fx s2, 19;

s3, l14-l16; s3, l30-l32), bilag R (fx s3, l16; s9, l10), bilag S (fx s42, l14-24; s13, l24-25), bilag T (fx s2, tabel 1), bilag U, bilag V (fx s3, l3-8 i supporting material), bilag W (fx s6029 nederst), bilag A og bilag K?

A3: ja, skønsmændene kan bekræfte, at antimir mekanismen generelt var kendt, og at antimirer generelt var kendt.

A4. Kan skønsmændene bekræfte, at Antimirs indeholdende LNA og Antimirs kortere end mikroRNA var beskrevet i litteraturen ved prioritetsdatoen for bilag 19 og bilag 20, og at Antimirs indeholdende LNA beskrevet i bilag 19 og 20 derfor må være beskrevet med yderligere begrænsende features, fx specifikke LNA designs, for at kunne begrunde patenterbarhed?

A4: Skønsmændene kan bekræfte at antimirs indeholdende LNA var beskrevet i litteraturen ved prioritetsdatoen for bilag 19 og bilag 20,; men skønsmændene har ikke kunnet finde Antimirs signifikant kortere end mikroRNA beskrevet i litteraturen ved prioritetsdatoen for bilag 19 og bilag 20. Således bedømmer skønsmændene at definition af antimirs udover indehold af LNA ville være påkrævet for patenterbarhed i relation til bilag 19 og 20.

Bs patentansøgninger

B1. Kan skønsmændene bekræfte at Bs patentansøgninger WO2008/061537 (bilag 4 og tilhørende prioritetsansøgninger bilag 13-16 og 22) og WO2008/151639 (bilag 5 og tilhørende prioritetsansøgninger bilag 21 og 23-27) omhandler oligonukleotider, der ikke har mikroRNA som target, men derimod har mikroRNA bindingssites på mRNA som target, og altså er komplementære til mikroRNA bindingssites?

B1: skønsmændene kan bekræfte, at patentansøgningerne (bilag 4 og 5 og tilhørende prioritetsansøgninger) angår oligonukleotider, der ikke har mikroRNA som target, men derimod har mikroRNA bindingssites på mRNA som target, og som er sekvenskomplementære til target.

B2. Kan skønsmændene bekræfte, at oligonukleotiderne beskrevet i bilag 4 og 5 i en foretrukken udførelsesform ("Blockmirs") har til formål at blokere et specifikt mikroRNA bindingssite for derved at hindre et givet mikroRNA i at interagere med det specifikke bindingssite ("Blockmir mekanisme"), hvorved én (1) genspecifik mikroRNA-mRNA interaktion hæmmes, uden at resten (fx 100 minus 1) af selvsamme mikroRNAs mRNA interaktioner hæmmes?

B2: Skønsmændene kan bekræfte, at oligonukleotiderne i en foretrukken udførelsesform som Blockmirer har til formål at blokere et specifikt mikroRNA bindingssite for derved at hindre et mikroRNA i at interagere med det specifikke bindingssite, hvorved én genspecifik mikro-RNA-mRNA interaktion hæmmes, uden at resten af selvsamme mikroRNAs mRNA interaktioner hæmmes. Men skønsmændene vil forvente, at der i den virkelige verden også vil hæmmes andre interaktioner end den der er formålet.

Blockmirs vs Antimirs

C1. Kan skønsmændene bekræfte, at der i den kendte teknik i forhold til bilag 19 og 20 findes en omfattende beskrivelse af Antimirs, uden at Blockmirs beskrives jf. bilag A, B, C, D, F, G, K, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, AJ, AK, AL, AM, AN, AO og AP?

C1: Ordet Blockmir har skønsmændene ikke kunnet genfinde i nogen af de nævnte bilag, men funktionen af Blockmirs beskrives i bilag C, D, A,; AO og AP, der dog alle kronologisk er senere end prioritetsdatoen for bilag 19 og bilag 20.

C2. Kan skønsmændene bekræfte at, opfindelsen beskrevet i bilag X og Y konkret beskriver bindings-sites for mikroRNA-122 i hepatitis C RNA og foreslår at anvende en Antimir til behandling af HCV, men ikke foreslår at anvende en Blockmir til behandling af hepatitis C ("HCV")?

C2: skønsmændene kan bekræfte at bilag X og Y beskriver bindingssites for mikroRNA 122 i hepatitis C RNA og foreslår at anvende en Antimir til behandling af HCV, men ikke foreslår at anvende en Blockmir til behandlings af HCV.

C3. Kan skønsmændene bekræfte, at bilag 19, 20, og 45 og tilhørende prioritetsansøgninger ikke beskriver eller dækker Blockmirs eller anvendelser deraf?

C3: Skønsmændene kan bekræfte, at bilag 19, 20 og 45 og tilhørende prioritetsansøgninger ikke beskriver Blockmirs eller anvendelser deraf. Da patentkravene er rettet mod specifikke sekvenser kan det ikke vurderes, hvorvidt én eller flere af disse sekvenser kunne dække en Blockmir.

C4. Kan skønsmændene bekræfte, at det må formodes at anvendelse af en Antimir til behandling af HCV infektion som foreslået i bilag 19 og 20 vil indebære inhibering eller inaktivering af mikroRNA-122 og dermed inhibering eller inaktivering af dette mikroRNAs funktion som tumor suppressor samt regulation af blodets kolesterol niveau jf. bilag X, Y, Z, Æ, Ø, Å, AA, AB, AC, AD, AE, AF, AG, AH og AI?

C4: Skønsmændene kan bekræfte, at inhibering eller inaktivering af mikroRNA-122 sandsynligvis også vil påvirke mikroRNA-122's andre biologiske funktioner, herunder funktion som tumor suppressor og involvering i kolesterolregulering.

C5. Kan skønsmændene bekræfte, at det må formodes at anvendelse af en Blockmir til behandling af HCV infektion som foreslået i bilag 5 ikke vil indebære inhibering eller inaktivering af mikroRNA-122 og dermed heller ikke inhibering eller inaktivering af dette mikroRNAs funktion som tumor suppressor samt regulation af blodets kolesterol niveau?

C5:Skønsmændene kan bekræfte, at anvendelse af en Blockmir til behandling af HCV infektion som foreslået i bilag 5 ikke vil indebære inhibering eller inaktivering af mikroRNA-122, men skønsmændene kan ikke bekræfte, at anvendelse af en Blockmir til behandling af HCV infektion som foreslået i bilag 5 ikke vil indebære inhibering eller inaktivering af dette mikroRNA's funktion som tumor suppressor samt regulation af blodets kolesterolniveau, da dette forudsætter at Blockmiren ikke binder til de korresponderende mRNA targets, hvilket skønsmændene ikke har nogen viden om.

C6. Kan skønsmændene bekræfte, at Blockmirs anvender en anden mekanisme end Antimirs og har en anden teknisk effekt end Antimirs?

C6: skønsmændene kan bekræfte, at Blockmir anvender en anden mekanisme end Antimirs, og skønsmændene formoder, at de kunne have lignende terapeutisk effekt, men forskellig terapeutisk profil.

Betydningen af Santaris Antimir teknologi som grundlag for Blockmir opfindelse

D1. Kan skønsmændene bekræfte, at bilag 19 og 20 og tilhørende prioritetsansøgninger beskriver forudsagte (predicted) target mRNA for mikroRNA, men ikke beskriver konkrete mikroRNA bindingsites i target mRNA, der kan anvendes som target for Blockmirs?

D1: Skønsmændene kan bekræfte, at bilag 19 og 20 beskriver forudsagte target mRNA for mikroRNA, men ikke beskriver konkrete sekvensbindingssites i target mRNA, der kan anvendes som target for Blockmirs.

D2. Kan skønsmændene bekræfte, at en fagmand ikke ud fra informationen i bilag 19 og 20, specielt informationen vedrørende anvendelse af en Antimir til at nedsætte blodets kolesterol niveau, vil kunne anvise en Blockmir, der tilsvarende kan nedsætte blodets kolesterolniveau?

D2: Skønsmændene kan bekræfte, at da sekvenstarget for mikroRNA ikke er angivet i bilag 19 eller bilag 20, har disse bilag i sig selv ikke tilstrækkelig information til at kunne anvise en Blockmir, der tilsvarende kan nedsætte blodets kolesterolniveau; men den nødvendige information ville have været tilgængelig i den videnskabelige litteratur på det pågældende tidspunkt.

D3. Kan skønsmændene bekræfte at, opfindelserne omhandlende blokering af mikroRNA bindingsites beskrevet i hhv. bilag AM, AN, AO, AP og E (og de tilhørende publikationer i bilag C, D og E) tilsyneladende er gjort uden kendskab til bilag 19, 20 eller 45 (grundet disses offentliggørelsestidspunkter)?

D3: Skønsmændene kan bekræfte, at opfindelsen i bilag AM tilsyneladende er gjort uden kendskab til bilag 19, 20 eller 45, idet bilag AM er indleveret inden offentliggørelse af bilag 19 (publ. 11. oktober 2007), 20 (publ. 11. oktober 2007) og 45 (publ. 9. april 2009). For de øvrige bilag AN, AO, AO og E kan det ikke bekræftes, idet de er indleveret efter publikation af bilag 19 og 20 med en prioritet som er før publikationen af bilag 19 og 20, men indholdet af prioritetsansøgningerne kendes ikke.

D4. Kan skønsmændene bekræfte, at kendskab til bilag 19, 20 og de tilhørende prioritetsansøgninger ikke er nødvendigt i forhold til at gøre opfindelserne beskrevet i bilag 4 og 5? I benægtende fald bedes skønsmændene nøje redegøre for, hvorfor dette skulle være tilfældet, og herunder nøje udpege den nødvendige information.

D4: Skønsmændene kan bekræfte, at kendskab til bilag 19, 20 og de tilhørende prioritetsansøgninger ikke er nødvendigt i forhold til at gøre opfindelserne beskrevet i bilag 4 og 5.

D5. Kan skønsmændene bekræfte, at bilag 19, 20 og de tilhørende prioritetsansøgninger ikke er mere relevante i forhold til at gøre opfindelserne beskrevet i bilag 4 og 5 end andre dokumenter beskrivende Antimirs, fx bilag A, K, Q, R, S, T, U, W, X, Y og Z? I benægtende fald bedes skønsmændene nøje redegøre for, hvorfor dette skulle være tilfældet, og herunder nøje udpege den mere relevante information.

D5: Skønsmændene kan bekræfte, at bilag 19, 20 og de tilhørende prioritetsansøgninger ikke er mere relevante i forhold til at gøre opfindelserne beskrevet i bilag 4 og 5 end andre dokumenter beskrivende Antimirs.

Santaris eventuelle erhvervshemmeligheder i bilag 4 og 5

E1. Kan skønsmændene bekræfte, at der i bilag 4, 5 og tilhørende prioritetsansøgninger ikke findes eksperimentelle data?

E1: Skønsmændene kan bekræfte, at der hverken i bilag 4 eller bilag 5 og tilhørende prioritetsansøgninger findes eksperimentelle data.

E2. Kan skønsmændene bekræfte, at der i bilag 19, 20, 45 og tilhørende prioritetsansøgninger ikke findes eksperimentelle data, der demonstrerer eller underbygger Blockmir mekanismen, herunder ikke findes eksperimentel evidens for at korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider kan anvendes som Blockmirs?

E2: Skønsmændene kan bekræfte, at der hverken i bilag 19, 20 eller 45 og tilhørende prioritetsansøgninger findes eksperimentelle data, der demonstrerer eller underbygger Blockmir mekanismen, samt at der heri ikke findes eksperimentel evidens for at korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider kan anvendes som Blockmirs.

E3. Kan skønsmændene bekræfte, at de første publicerede data, der underbygger Blockmir mekanismen, publiceres i maj 2007 jf. bilag C?

E3: Ja, efter skønsmændenes bedste overbevisning er bilag C de første publicerede data, der underbygger Blockmir mekanismen; men skønsmændene bemærker også at blockmir teknikken i princippet tidligere er beskrevet f.eks. i bilag 3Æ (publiceret 17/2 2005) og i bilag 3AL (publiceret 23/12 2005).

E4. Kan skønsmændene bekræfte, at litteraturen forud for indlevering af bilag 19, 20, 45 og tilhørende prioritetsansøgninger beskriver korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider og deres anvendelse i antisense teknologi, herunder anvendelse med non-coding RNA som target, in vivo anvendelse baseret på sterisk hindring af RNA-RNA interaktion i forbindelse med RNA splejsning og endvidere beskriver eller foreslår korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider i forbindelse med mikroRNA som target for antisense teknologi jf. bilag K, AQ, AR, AS og AT?

E4: Skønsmændene kan bekræfte, at forud for indlevering af bilag 19, 20 og 45 og tilhørende prioritetsansøgninger beskriver litteraturen i form af bilag K, AQ, AR, AS og AT korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider og deres anvendelse i antisense teknologi, herunder in vivo anvendelse og intereferens med RNA-RNA interaktion i forbindelse med RNA splejsning.

E5. Kan skønsmændene bekræfte, at kendskab til bilag 19, 20, 45 og tilhørende prioritetsansøgninger eller den teknologi, eksperimentel evidens og resultater der beskrives deri, ikke kan anses for værende nødvendigt for at kunne hhv. beskrive eller foreslå korte fuldt LNA modificerede oligonukleotiders anvendelse i antisense teknologi, herunder som hhv. Antimirs og Blockmirs?

E5: Skønsmændene kan bekræfte, at kendskab til bilag 19, 20 og 45 og tilhørende prioritetsansøgninger eller den teknologi, eksperimentel evidens og resultater, der beskrives deri, ikke kan anses for værende nødvendig for at kunne hhv. beskrive eller foreslå korte fuldt LNA modificerede oligonukleotiders anvendelse i antisense teknologi, herunder som Antimirs og Blockmirs.

Bs viden

F1. Kan skønsmændene bekræfte, at B allerede inden sin ansættelse hos Plougmann & Vingtoft den 1. marts 2005 må have haft kendskab til og interesse i non-coding RNA herunder mikroRNA og sRNA, LNA oligonukleotider, korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider, sterisk hindring, facilitering og hæmning af RNA-RNA interaktion, antisense interaktion og tilvejebringelse af nye terapeutiske stoffer jf. bilag AU, AV, AW, AX (se specielt s56), AY, AZ og AÆ?

F1: Skønsmændene kan bekræfte, at B allerede inden sin ansættelse hos Plougmann & Vingtoft den 1. marts 2005 formodes at måtte have haft kendskab til i non-coding RNA herunder mikroRNA og sRNA, LNA oligonukleotider, korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider, sterisk hindring, facilitering og hæmning RNA-RNA interaktion, antisense interaktion og tilvejebringelse af nye terapeutiske stoffer.

F2. Kan skønsmændene bekræfte, at B i bilag AX og bilag 13-14 har foreslået at hæmme interaktionen mellem henholdsvis mRNA og reverse transcriptase og mellem mRNA og mikroRNA ved at anvende oligonukleotider, der binder til mRNAet og derved udgør en sterisk hindring ; at der i bilag AX foreslås anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider til at hæmme interaktion mellem mRNA og reverse transcriptase, at der er i bilag 13 og 14 bl.a. foreslås anvendelse af korte og lange LNA oligonukleotider til at hæmme interaktion mellem mRNA og mikroRNA; og at det derfor ligeledes kan antages at have været nærliggende for B at foreslå at hæmme interaktion mellem mikroRNA og mRNA ved anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider der binder til mRNA?

F2: Skønsmændene kan bekræfte, at bilag AX angår hæmning af interaktionen mellem henholdsvis mRNA og reverse transcriptase og mellem mRNA og mikroRNA ved at anvende oligonukleotider, der binder til mRNAet og derved udgør en sterisk hindring ; og at der i bilag AX foreslås anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider til at hæmme interaktion mellem mRNA og reverse transcriptase; men skønsmændene kan ikke bekræfte, hvorvidt B har haft kendskab hertil, idet bilag AX ikke angiver, hvorvidt B har været involveret, og selvom den efterfølgende PCT ansøgning (bilag AY) har tre opfindere, hvoraf B er den ene, vides det dog ikke, om B har bidraget med forslag vedr. interaktioner mellem mRNA og andet.

Såfremt B havde foreslået hæmning af interaktionen mellem henholdsvis mRNA og reverse transcriptase og mellem mRNA og mikroRNA ved at anvende oligonukleotider, der binder til mRNAet og derved udgør en sterisk hindring ; og anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider til at hæmme interaktion mellem mRNA og reverse transcriptase i bilag AX, så kunne det have været nærliggende for B at foreslå at hæmme in-

teraktionen mellem mikroRNA og mRNA ved anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider der binder til mRNA.

F3. Kan skønsmændene bekræfte, at B i bilag 13 og 14 udviser specifik interesse i korte oligonukleotiders anvendelse som Blockmirs (fx bilag 13, s18, 126-28 og side 22, 117), at han har haft viden omkring, hvordan man kan opnå tilstrækkelig affinitet for korte oligonukleotider (fx bilag 13, s22, 19-12 og 120-24), samt at han har eksemplificeret anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider med længder på 8 og 11 nukleotider som Blockmirs (fx bilag 13, s29)?

F3:Skønsmændene kan bekræfte, at bilag 13 og 14 fokuserer på korte oligonukleotiders anvendelse som Blockmirer, samt at B har haft viden om, hvordan der kan opnås høj affinitet for oligonukleotider med længder på 8 og 11 nukleotider som Blockmirer, der blandt andet kan være syntetiseret med LNA monomerer, jævnfør svar F1.

SAGSØGTE 3'S SKØNSSPØRGSMÅL

Eventuel Særlig knowhow i Santaris Pharms patentansøgninger

1 På baggrund af den viden, som en Fagmand måtte antages at have den 3. april 2006, anmodes skønsmændene om at gennemgå patentansøgningen i bilag 12 og herefter vurdere, om der er beskrevet Særlig knowhow i bilag 12.

Skønsmændene vil indledningsvist bemærke, hvad der i det mindste er kendt fra litteraturen 3. april 2006:

Det var kendt at hæmme mikroRNA og foreslå hæmning af mikroRNA ved behandling af sygdomme, blandt andet fra bilag 3Æ, der beskriver hæmning af mikroRNA generelt til medicinsk behandling, og som også nævner to af de fire specifikke mikroRNA i bilag 12, nemlig mir-19b og mir-122a.

Det var også kendt at hæmning kan foretages med et oligonukleotid, hvor en eller flere baser er modificerede baser, såsom LNA, fra bilag 3Æ, samt at oligonukleotidet kan være en hvilken som helst længde mellem 15 og 40 nucleobaser.

Fra blandt andet bilag A og V var det kendt at hæmme mikroRNA med oligonukleotider, der indeholder LNA, og i bilag A er oligonukleotidet 23 baser.

Fra bilag 3AM var det kendt, at seed-sekvensen er position 2-7 i mikroRNA.

På denne baggrund vurderes, at Særligt knowhow i bilag 12 er:

Position af LNA modificeringer:

Oligonukleotider mellem 12 og 26 nukleotider som i position 2-7 eller 3-8 indeholder én af fire specifikke sekvenser, hvor mindst én base i den specifikke sekvens er LNA modificeret, og som har hæmmende effekt på mikroRNA. De valgte specifikke sekvenser er komplementære til seed sekvensen i henholdsvis mikroRNA 19b, 122a, 155 og 375.

Mønstre for LNA modificeringer, inklusive specifikke forslag til sekvenser med LNA modificeringer.

Længde af oligonukleotid:

Længder på 12, 13 og 14 nucleobaser.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 2 Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive hvor i bilag 12 (dvs. på hvilken side, i hvilket afsnit og på hvilke(n) linje(r)) den pågældende Særlige knowhow er beskrevet samt angive hvorfor der er tale om Særlig knowhow.

Position af LNA modificeringer beskrives på side 4 og side 19.

Mønstre for LNA modificeringer, inklusive specifikke forslag til sekvenser med LNA modificeringer, beskrives side 20.

Der er tale om Særligt knowhow ifølge definitionen, idet mikroRNA hæmmende oligonukleotider med en sekvens indeholdende en af 4 specificerede sekvenser og med LNA modifikation i de specificerede mønstre ikke var kendt, og derfor heller ikke kendt i medicinsk behandling.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 3 Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den pågældende Særlige knowhow den 3. april 2006 opfyldte de patentretlige krav om nyhed og opfindeshøjde.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow opfylder kravene til nyhed og opfindeshøjde i forhold til de referencer, som er blevet udleveret også i lyset af fagmandens generelle viden – idet fagmanden ikke kunne vide, om de korte (12-14 nucleobaser) LNA modificerede oligonukleotider var aktive.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 4 Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om det ved besvarelsen af spørgsmål 1 gør nogen forskel, såfremt vurderingen i stedet blev foretaget på baggrund af den viden, som en Fagmand måtte antages at have på et andet tidspunkt i perioden efter den 3. april 2006 til og med den 30. oktober 2006. Skønsmændenes vurdering bedes begrundet.

Skønsmændene vurderer, at det ikke gør nogen forskel, hvorvidt vurderingen foretages 3. april 2006 eller i perioden fra 3. april 2006 til 30. oktober 2006. Dette skyldes, at skønsmændene ikke har identificeret, blandt det fremsendte materiale, referencer publiceret i denne periode som kunne være relevante i forhold til den Særlige Knowhow.

- 5 På baggrund af den viden, som en Fagmand måtte antages at have den 3. april 2006, anmodes skønsmændene om at gennemgå patentansøgningen i bilag 19 og herefter vurdere, om der er beskrevet Særlig knowhow i bilag 19.

Skønsmændene vurderer, at bilag 19 indeholder samme Særlige Knowhow som beskrevet for bilag 12 udbygget med mere eksperimentelt arbejde. Derudover indeholder bilag 19 også, som Særligt Know-how:

Yderligere forslag til generelle mønstre for LNA modificering

Generelle mønstre for andre typer nukleotid modificering

Yderligere forslag til længder for oligonukleotidet, idet bilag 19 foreslår længder fra 10 nucleobaser.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 6 Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive hvor i bilag 19 (dvs. på hvilken side, i hvilket afsnit og på hvilke(n) linje(r)) den pågældende Særlige knowhow er beskrevet samt angive hvorfor der er tale om Særlig knowhow.

Yderligere forslag til generelle mønstre for LNA modificering beskrives side 44-50 i bilag 19, og de specifikke sekvenser beskrives side 47-50.

Yderligere forslag til længder, i bilag 19 foreslås længder fra 10 nucleobaser, hvilket fremgår af side 43.

Der er tale om Særligt knowhow ifølge definitionen, idet mikroRNA hæmmende oligonukleotider med de anførte mønstre for modificering, og små længder ikke var kendt, og derfor heller ikke kendt i medicinsk behandling.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 7 Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den pågældende Særlige knowhow den 3. april 2006 opfyldte de patentretlige krav om nyhed og opfindeshøjde.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow opfylder kravene til nyhed og opfindeshøjde i forhold til de referencer, som er blevet udleveret også i lyset af fagmandens generelle viden – idet fagmanden ikke kunne vide, om de korte (10-14 nucleobaser) modificerede, især LNA, oligonukleotider var aktive.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 8 Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive, om den i spørgsmål 6 angivne Særlige knowhow fremgår af de patentansøgninger, som patentansøgningen i bilag 19 påberåber sig prioritet fra, dvs. bilag 7-12.

Bilag 7 og bilag 8

Disse to bilag er indholdsmæssigt identiske, og i begge genfindes:

- på side 11-13 beskrivelse af generelle mønstre for LNA modificering svarende til beskrivelse side 41, linie 1 til side 43, linie 8 i bilag 19.

- på side 13-14 beskrivelse af længder for oligonukleotider, der er indeholdt i afsnit side 43 i bilag 19.

Bilag 9 og bilag 10

Disse to bilag er indholdsmæssigt identiske, og i begge genfindes:

- på side 4-5 4 forskellige specifikke core sekvenser svarende til dem side 34, linie 31, side 36, linie 3, side 37, linie 9 og side 38, linie 12 i bilag 19.

- på side 13-17 beskrives 3 forskellige længder af de 4 specifikke sekvenser svarende til sekvenserne vist side 34 til side 37 i bilag 19.

Bilag 11

Heri genfindes:

- på side 10-12 og 13-15 generelle mønstre for LNA modificering af oligonukleotider svarende til de generelle mønstre 41-43 og 44-45 i bilag 19.

- på side 12-13 afsnit vedr. længder for oligonukletiderne, der er indeholdt i afsnit side 43 i bilag 19.

Bilag 12:

Heri genfindes

- på side 20 afsnit vedr. specifikke sekvenser for oligonukletiderne svarende til afsnit for side 50 i bilag 19.

- på side 19 afsnit vedr. længder for oligonukletiderne, der er indeholdt i afsnit side 43 i bilag 19.

Sammenfattende kan det konkluderes, at bilag 7-12 tilsammen indeholder det meste af den information der udgør Særlig knowhow i bilag 19, men at bilag 19 derudover også indeholder Særlig knowhow, som ikke fremgår af prioritetsansøgningerne 7-12.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 9 Hvis spørgsmål 8 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive hvor i bilag 7-12 (dvs. på hvilken side, i hvilket afsnit og på hvilke(n) linje(r)) den i spørgsmål 6 angivne Særlige knowhow kan genfindes. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene henviser til svar på spørgsmål 8 i relation til hvor i bilag 7-12 den Særlige knowhow genfindes.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 10 Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om det ved besvarelsen af spørgsmål 5 gør nogen forskel, såfremt vurderingen i stedet blev foretaget på baggrund af den viden, som en Fagmand måtte antages at have på et andet tidspunkt i perioden efter den 3. april 2006 til og med den 30. oktober 2006. Skønsmændenes vurdering bedes begrundet.

Skønsmændene vurderer, at det ikke gør nogen forskel, hvorvidt vurderingen foretages 3. april 2006 eller i perioden fra 3. april 2006 til 30. oktober 2006. Dette skyldes, at skønsmændene ikke har identificeret, blandt det fremsendte materiale, referencer publiceret i denne periode som kunne være relevante i forhold til den Særlige Knowhow.

- 11 Skønsmændene anmodes om at angive, om patentansøgningen i bilag 19 er blevet indleveret af P&V til patentmyndigheden.

Skønsmændene bemærker, at det fra forsiden af PCT ansøgningen fremgår, at patentbureauet Inspicos A/S er registreret som Agent, og derfor må formodes at have indleveret PCT ansøgningen. P&V formodes derfor IKKE at have indleveret bilag 19.

- 12 På baggrund af den viden, som en Fagmand måtte antages at have den 3. april 2006, anmodes skønsmændene om at gennemgå patentansøgningen i bilag 20 og herefter vurdere, om der er beskrevet Særlig knowhow i bilag 20.

Skønsmændene vurderer, at bilag 20 indeholder følgende Særlige knowhow.

- a. Generelle mønstre for modificering af olikonukleotider med LNA og andre analoger*
- b. Specifikke mønstre for modificering med LNA i oligomerer der kan anvendes som antagonist mod alle humane mikroRNA sekvenser*
- c. Oligonukleotidlængde fra 8 og til 14 baser*

- 13 Hvis spørgsmål 12 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive hvor i bilag 20 (dvs. på hvilken side, i hvilket afsnit og på hvilke(n) linje(r)) den pågældende Særlige knowhow er beskrevet samt angive hvorfor der er tale om Særlig knowhow.

- a. Generelle mønstre for modificering af oligonukleotider med LNA og andre analoger beskrives side 23-27,37-39, 41-43 og 50*
- b. Specifikke mønstre for modificering med LNA af antagonist til alle humane mikroRNA beskrives side 48-49 og side 94-105*
- c. Oligonukleotidlængde fra 8 og til 14 baser beskrives side 40*

Der er tale om Særligt knowhow ifølge definitionen, idet mikroRNA hæmmende oligonukleotider med de anførte mønstre for modificering, og korte længder ikke var kendt, og derfor heller ikke kendt i medicinsk behandling.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 14 Hvis spørgsmål 12 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den pågældende Særlige knowhow den 3. april 2006 opfyldte de patentretlige krav om nyhed og opfindeshøjde.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow opfylder kravene til nyhed og opfindeshøjde i forhold til de referencer, som er blevet udleveret også i lyset af fagmandens generelle viden – idet fagmanden ikke kunne vide, om de korte (8-14 nucleobaser) modificerede, især LNA, oligonukleotider var aktive.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 15 Hvis spørgsmål 12 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive, om den i spørgsmål 13 angivne Særlige knowhow kan genfindes i de patentansøgninger, som patentansøgningen i bilag 20 påberåber sig prioritet fra, dvs. bilag 7-12.

Bilag 7 og bilag 8

Disse to bilag er indholdsmæssigt identiske, og i begge genfindes:

- på side 11-13 beskrivelse af generelle mønstre for LNA modificering svarende til beskrivelse side 37, linie 29 til side 40, linie 1 i bilag 20.

- på side 13-14 beskrivelse af længder for oligonukleotider, der er indeholdt i afsnit side 15 i bilag 20.

Bilag 9 og bilag 10

Disse to bilag er indholdsmæssigt identiske, og i begge genfindes:

- på side 4-5 4 forskellige specifikke core sekvenser som er indeholdt i tabellen side 94-105 i bilag 20.

Bilag 11

Heri genfindes:

- på side 10-12 og 13-15 generelle mønstre for LNA modificering af oligonukleotider svarende til de generelle mønstre 37, linie 29 til side 40, linie 1 og side 37-39 i bilag 20.

- på side 12-13 afsnit vedr. længder for oligonukletiderne, der er indeholdt i afsnit side 40 i bilag 20.

- på side 43-54 specifikke mønstre for LNA modificering for oligonukleotider som antagonist imod alle humane mikroRNA svarende til side 94-105 i bilag 20.

Bilag 12:

Heri genfindes

-på side 19 afsnit vedr. længder for oligonukletiderne, der er indeholdt i afsnit side 40 i bilag 20. Sammenfattende kan det konkluderes, at bilag 7-12 tilsammen indeholder det meste af den information der udgør Særlig knowhow i bilag 20, men at bilag 20 derudover også indeholder Særlig knowhow, som ikke fremgår af prioritetsansøgningerne 7-12.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 16 Hvis spørgsmål 15 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive hvor i bilag 7-12 (dvs. på hvilken side, i hvilket afsnit og på hvilke(n) linje(r)) den i spørgsmål 13 angivne Særlige knowhow kan genfindes. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene henviser til svar på spørgsmål 8 i relation til hvor i bilag 7-12 den Særlige knowhow genfindes.

- 17 Hvis spørgsmål 12 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om det ved besvarelsen af spørgsmål 12 gør nogen forskel, såfremt vurderingen i stedet blev foretaget på baggrund af den viden, som en Fagmand måtte antages at have på et andet tidspunkt i perioden efter den 3. april 2006 til og med den 30. oktober 2006. Skønsmændenes vurdering bedes begrundet.

Skønsmændene vurderer, at det ikke gør nogen forskel, hvorvidt vurderingen foretages 3. april 2006 eller i perioden fra 3. april 2006 til 30. oktober 2006. Dette skyldes, at skønsmændene ikke har identificeret, blandt det fremsendte materiale, referencer publiceret i denne periode som kunne være relevante i forhold til den Særlige Knowhow.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 18 Skønsmændene anmodes om at angive, om patentansøgningen i bilag 20 er blevet indleveret af P&V til patentmyndigheden.

Skønsmændene bemærker, at det fra forsiden af PCT ansøgningen fremgår, at patentbureauet Inspicos A/S er registreret som Agent, og derfor må formodes at have indleveret PCT ansøgningen. P&V formodes derfor IKKE at have indleveret bilag 20.

- 19 Skønsmændene anmodes om at gennemgå den i sagsøgers skønstema nævnte patentansøgning WO 2009/043353 og herefter vurdere, om der er beskrevet Særlig knowhow heri samt angive den gyldige prioritetsdato for den pågældende Særlige knowhow. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene vurderer, at WO 2009/043353 (Bilag 45) beskriver følgende Særlige Knowhow:

- *Oligomerer med en længde på 7 nukleotider, hvoraf mindst 70 % af nukleotiderne skal være LNA modificerede eller 2' substituerede analoger, og som har en hæmmende effekt på mikroRNA*
- *Specifikke sekvenser for LNA modificerede oligomerer*

Skønsmændene har kun kunnet identificere prioritetsdokument nr. 2 for bilag 45, nemlig bilag 44, og kan derfor ikke besvare anden halvdel af spørgsmålet fuldt ud. Men det kan bemærkes, at bilag 44 beskriver oligomerer med en længde på 7 nukleotider, hvoraf mindst 70 % af nukleotiderne skal være LNA modificerede eller 2' substituerede analoger, og som har en hæmmende effekt på mikroRNA, samt at bilag 44 beskriver de specifikke sekvenser for LNA modificerede oligomerer. Derfor vil en gyldig prioritetsdato i hvert fald være 11. oktober 2007.

Der er tale om Særligt knowhow ifølge definitionen, idet mikroRNA hæmmende oligonukleotider med de anførte mønstre for modificering og små længder ikke var kendt, og derfor heller ikke kendt i medicinsk behandling.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 20 Hvis spørgsmål 19 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at angive hvor i den pågældende patentansøgning (dvs. på hvilken side, i hvilket afsnit og på hvilke(n) linje(r)) den pågældende Særlige knowhow er beskrevet samt angive hvorfor der er tale om Særlig knowhow.

Skønsmændene mener, at den Særlige Knowhow beskrives

- *Oligomerer med en længde på 7 nukleotider, hvoraf mindst 70 % af nukleotiderne skal være LNA modificerede eller 2' substituerede analoger, og som har en hæmmende effekt på mikroRNA beskrives side 2, 10-11,*
- *Specifikke sekvenser for LNA modificerede oligomerer beskrives side 48-4, 53, 70, og 90-107.*

Se svar på spørgsmål 19 vedr. begrundelse for, hvorfor der er tale om Særlig knowhow.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 21 Hvis spørgsmål 19 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den pågældende Særlige knowhow på den gyldige prioritetsdag for den pågældende Særlige knowhow opfyldte de patentretlige krav om nyhed og opfindelseshøjde.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow opfylder kravene til nyhed og opfindelseshøjde – idet fagmanden ikke kunne vide, om de korte modificerede oligonukleotider kunne anvendes som mikroRNA hæmmere.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 22 Skønsmændene anmodes om at angive, om den i spørgsmål 19 nævnte patentansøgning eller patentansøgninger, som ansøgningen påberåber sig prioritet fra, er blevet indleveret af P&V til patentmyndigheden.

Skønsmændene bemærker, at det fra forsiden af PCT ansøgningen fremgår, at der ikke er registreret nogen Agent, og at Santaris derfor formodes selv at have indleveret PCT ansøgningen. P&V formodes derfor IKKE at have indleveret bilag 45.

Skønsmændene har ikke kendskab til prioritetsdokumenterne og har derfor ingen viden om, hvem der har indleveret dem.

Eventuel Særlig knowhow i Santaris Pharms patentansøgninger sammenholdt med Bs patentansøgninger

- 23 Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den i spørgsmål 2 angivne Særlige knowhow fremgår af Bs patentansøgninger i bilag 13-16. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Bilag 13 og bilag 15 er indholdsmæssigt identiske og angår en metode til at frembringe en Xmir der eventuelt kan hæmme aktiviteten af en target mRNA, hvor Xmir har en sekvens der indeholder mindst 6 baser som er komplementære til target sekvensen

Bilag 14 og bilag 16 er indholdsmæssigt identiske og angår identifikation af mRNA antisense sekvenser, som i et eksempel (s. 5, linie 15-20) kan være rettet mod bindingsstedet for mikroRNA.

Bilag 13-16 angår ikke sekvenser, som er udvalgt til at være komplementære til mikroRNA. Alle sekvenser identificeret som SEQ ID NO: 1-471 er på side 24 (bilag 14) anført som mikroRNA sekvenser og er ca. 20-25 baser lange.

Derudover kan skønsmændene heller ikke genfinde sekvenserne i bilag 12, hexamere, heptamere og octamere, blandt SEQ ID NO: 1-471 i bilag 14, eller genfinde de generelle eller specifikke mønstre til modifikation med LNA i bestemte positioner.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow i Bilag 12 ikke kan genfindes i Bilag 13-16.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 24 Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om Bs patentansøgninger nødvendigvis må anses for at være baseret på den i spørgsmål 2 angivne Særlige knowhow, såfremt det lægges til grund, at B forinden ansøgningernes indgivelse har haft adgang til den pågældende Særlige knowhow. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene vurderer, at de grundlæggende principper vedrørende mikroRNA og mRNA var alment kendt fra litteraturen på det tidspunkt hvor B indleverede bilag 13-16, og at bilag 12 ikke bidrog yderligere. Da der heller ikke kan genfindes den Særlige Knowhow fra bilag 12 i bilag 13-16, så vurde-

rer skønsmændene, at Bs patentansøgninger IKKE nødvendigvis må være baseret på den Særlige Knowhow i bilag 12.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 25 Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den i spørgsmål 6 angivne Særlige knowhow fremgår af Bs patentansøgninger i bilag 13-16. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Sekvenserne i bilag 19, hexamere, heptamere og octamere, genfindes ikke specifikt blandt SEQ ID NO: 1-471.

Derudover genfindes heller ikke i bilag 13-16 forslag til modifikation med LNA i de bestemte positioner, som er anført i bilag 19.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow i Bilag 19 ikke kan genfindes i Bilag 13-16.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 26 Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om Bs patentansøgninger nødvendigvis må anses for at være baseret på den i spørgsmål 6 angivne Særlige knowhow, såfremt det lægges til grund, at B forinden ansøgningernes indgivelse har haft adgang til den pågældende Særlige knowhow. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene vurderer, at de grundliggende principper vedrørende mikroRNA og mRNA var alment kendt fra litteraturen på det tidspunkt hvor B indleverede bilag 13-16. Det bemærkes i øvrigt, at bilag 19 er indleveret adskillige måneder efter indlevering af bilag 13-16.

Selv hvis man lægger til grund, at indholdet af bilag 19 var kendt af B, så bidrog bilag 19 ikke yderligere. Da der heller ikke i bilag 13-16 kan genfindes den Særlige Knowhow fra bilag 19, som beskrevet i svar til spørgsmål 6, så vurderer skønsmændene, at Bs patentansøgninger IKKE nødvendigvis må være baseret på den Særlige Knowhow i bilag 19.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 27 Hvis spørgsmål 12 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den i spørgsmål 13 angivne Særlige knowhow fremgår af Bs patentansøgninger i bilag 13-16. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

De generelle mønstre for modificering af oligonukleotider med LNA og andre analoger som mikroRNA hæmmende oligomere genfindes ikke i bilag 13-16, og det gør de specifikke mønstre for modificering med LNA af antagonist imod alle humane mikroRNA sekvenser heller ikke

Derudover kan der heller ikke genfindes oligonukleotidlængder fra 8 og til 14 baser for disse hæmmende oligomere.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow i Bilag 20 ikke kan genfindes i Bilag 13-16.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 28 Hvis spørgsmål 12 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om Bs patentansøgninger nødvendigvis må anses for at være baseret på den i spørgsmål 13 angivne Særlige knowhow, såfremt det lægges til grund, at B forinden ansøgningernes indgivelse har haft adgang til den pågældende Særlige knowhow. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene vurderer, at de grundliggende principper vedrørende mikroRNA og mRNA var alment kendt fra litteraturen på det tidspunkt hvor B indleverede bilag 13-16. Det bemærkes i øvrigt, at bilag 20 er indleveret adskillige måneder efter indlevering af bilag 13-16.

Selv hvis man lægger til grund, at indholdet af bilag 20 var kendt af B, så bidrog bilag 20 ikke yderligere. Da der heller ikke i bilag 13-16 kan genfindes den Særlige Knowhow fra bilag 20, som beskrevet i svar til spørgsmål 13, så vurderer skønsmændene, at Bs patentansøgninger IKKE nødvendigvis må være baseret på den Særlige Knowhow i bilag 20.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 29 Hvis spørgsmål 19 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om den i spørgsmål 20 angivne Særlige knowhow fremgår af Bs patentansøgninger i bilag 13-16. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Sekvenser med en specifik længde på 8-17 nukleotider genfindes ikke specifikt i bilag 13-16, i stedet vises sekvenser som er 19-24 nukleotider.

Skønsmændene vurderer, at den Særlige Knowhow i Bilag 45 ikke kan genfindes i Bilag 13-16.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

- 30 Hvis spørgsmål 19 besvares bekræftende, anmodes skønsmændene om at vurdere, om Bs patentansøgninger nødvendigvis må anses for at være baseret på den i spørgsmål 20 angivne Særlige knowhow, såfremt det lægges til grund, at B forinden ansøgningernes indgivelse har haft adgang til den pågældende Særlige knowhow. Skønsmændene anmodes om at begrunde deres vurdering.

Skønsmændene vurderer, at de grundliggende principper vedrørende mikroRNA og mRNA var alment kendt fra litteraturen på det tidspunkt hvor B indleverede bilag 13-16. Det bemærkes, at bilag 45 er indleveret mange måneder efter indlevering af bilag 13-16.

Selv hvis man lægger til grund, at indholdet af bilag 45 var kendt af B, så bidrog bilag 45 ikke yderligere. Da der heller ikke kan genfindes den Særlige Knowhow fra bilag 45 i bilag 13-16, så vurderer skønsmændene, at Bs patentansøgninger IKKE nødvendigvis må være baseret på den Særlige Knowhow i bilag 45.

Det gør ingen forskel om den ene eller anden definition af fagmand anvendes.

SAGSØGTES SKØNSSPØRGSMÅL
i sag Sø- og Handelsretten nr. F-10-09
A mod Santaris Pharma A/S

I disse spørgsmål er bilagenes benævnelse ikke ifølge den generelle bilagsliste, men følgende forklaring er blevet oplyst på skønsmødet, jævnfør referat:

Bilag L = 5

Bilag M = 21

Bilag N = 23

Bilag O = 44

1. Skønsmændene bedes bekræfte, at Bs/Querdenkers internationale patentansøgning med publikationsnummeret WO 2008/151639 (bilag L) som sin tidligste prioritet påberåber sig DK PA 2007 00860 (bilag M), som blev indleveret 14. juni 2007, og som sin prioritet nr. 2, DK PA 2007 01493 (bilag N), som blev indleveret 16. oktober 2007.

Skønsmændene bekræfter, at Bs/Querdenkers internationale patentansøgning med publikationsnummeret WO 2008/151639 (bilag L) som sin tidligste prioritet påberåber sig DK PA 2007 00860 (bilag M), som blev indleveret 14. juni 2007, og som sin prioritet nr. 2, DK PA 2007 01493 (bilag N), som blev indleveret 16. oktober 2007.

2. Skønsmændene bedes bekræfte, at bilag M, bilag N og bilag L alle omhandler anvendelse af oligonukleotider (omtalt i bilagene som "blockmirs" eller "xmirs") til at hæmme interaktionen mellem mikroRNA og mRNA.

Skønsmændene bekræfter, at bilag M, bilag N og bilag L alle omhandler anvendelse af oligonukleotider (omtalt i bilagene som "blockmirs" eller "xmirs") til at hæmme interaktionen mellem mikroRNA og mRNA.

3. Skønsmændene bedes bekræfte, at såvel bilag N som bilag L udtrykkeligt, jf. bilag N, side 15, linie 9-10 samt bilag L, side 17, linie 5-6, specifikt beskriver, at såfremt et oligonukleotid er kortere end 10 eller 12 enheder, kan det bestå udelukkende af LNA.

Skønsmændene bekræfter, at

- *Bilag N, side 15, linie 9-10 beskriver, at oligonukleotider, når de er mindre end 12 eller 10 enheder lange, kan bestå udelukkende af LNA enheder.*
- *Bilag L, side 17, linie 5-6 beskriver, at oligonukleotider, når de er mindre end 12 eller 10 enheder lange, kan bestå udelukkende af LNA enheder.*

4. Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, spørges, hvorvidt bilag N eller bilag L indeholder nogen form for eksperimentel evidens for brugbarheden af sådanne korte LNA-oligonukleotider.

Skønsmændene bekræfter, at bilag L indeholder på side 30 et eksempel og på side 31 to eksempler på blockmirs på ≤ 12 enheder, men disse indeholder ingen LNA enheder. Der er ingen eksperimenter beskrevet som understøtter brugbarheden af disse to blockmirs.

5. Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt bilag M nogetsteds indeholder en udtrykkelig angivelse af, at et oligonukleotid kan bestå udelukkende af LNA, i det specielle tilfælde, hvor oligonukleotidet er kortere end 10 eller 12 enheder?

Skønsmændene udtaler, at bilag M på side 29, linie 34 henviser til ovenstående oligonukleotider, der er kortere end 10 eller 12 enheder, og beskriver at de kan syntetiseres ud fra LNA monomerer.

6. Såfremt spørgsmål 5 besvares benægtende, bedes Skønsmændene endvidere udtale sig om, hvorvidt de er enige i, at informationen i bilag N, side 15, linie 9-10, og bilag L, side 17, linie 5-6, må betragtes som en tilføjelse i forhold til det, der er beskrevet i bilag M?

Spørgsmål 5 er ikke besvaret benægtende, men det kan alligevel præciseres, at da bilag M også beskriver oligonukleotider kortere end 10 eller 12 enheder, som kan være fuldt modificerede, så kan det ikke opfattes som en tilføjelse i bilag L og bilag N, men alene som en specifikation af informationen tilgængelig i bilag M.

7. Idet der blandt andet henvises til bilag O side 4, linie 3-7, side 8, line 10, side 11, linie 15, side 14, linie 11-12, side 21, linie 18-22, side 23, linie 27-29 samt side 28, linie 16-21 og 31-32 bedes skønsmændene bekræfte, at Santaris Pharms amerikanske provisoriske patentansøgning nr. US 60/979,217 (bilag O), som blev indleveret 11. oktober 2007, omhandler korte oligonukleotider med længder på 6-12 eller 6-10 enheder og angiver, at disse kan bestå udelukkende af LNA. Skønsmændene bedes endvidere bekræfte, at bilag O omhandler terapeutisk anvendelse af sådanne korte oligonukleotider til at hæmme interaktionen mellem mikroRNA og mRNA, og at denne anvendelse af 100% LNA-oligonukleotider er eksperimentelt underbygget ved forsøg med levende celler (jf. bilag O, tabel 2, side 51 samt Eksemplerne 4-7).

Skønsmændene kan bekræfte, at patentkrav og -beskrivelse omhandler korte oligonukleotider med længder på 6-12 eller 6-10. Det kan også bekræftes, at alle nukleotidenheder kan være LNA.

Derudover bekræftes, at eksemplerne er udført med oligonukleotider med længder på 8, og som er fuldt modificeret med LNA, og anvendt i forsøg med levende celler.

Den terapeutiske anvendelse er ikke eksperimentelt underbygget men alene beskrevet og anført i patenttekst og -krav.

8. På baggrund af svarene på spørgsmål 6 og 7 bedes Skønsmændene bekræfte, at bilag N og L, i modsætning til bilag M, udtrykkeligt beskriver anvendelse af den type 100% LNA-oligonukleotider på specifikt mindre end 10 eller 12 enheder, som er genstand for patentansøgningen i bilag O, med henblik på at hæmme interaktionen mellem mikroRNA og mRNA, og at denne beskrivelse i bilag N og bilag L, er tilføjet, efter Santaris Pharma havde demonstreret eksperimentelt, at korte, 100% LNA-oligonukleotider virker effektivt som hæmmere af inter-

aktioner mellem mikroRNA og mRNA i levende celler jf. bilag O, tabel 2, side 51 samt eksemplerne 4-7.

Det kan bekræftes, at bilag L og bilag N eksplicit beskriver "oligonuleotider er mindre end 12 eller 10 enheder lang, og som kan være opbygget udelukkende af LNA enheder", hvorimod denne information kun er implicit tilgængelig i bilag M, jævnfør svar 6, samt at den eksplicite information i bilag L og bilag N er indleveret som patentansøgning efter demonstration af eksperimentelt arbejde hos Santaris Pharma beskrevet i bilag O.

9. Skønsmændene bedes vurdere, hvorvidt det af noget enkeltstående, i sagen fremlagt bilag offentliggjort før den 16. oktober 2007, klart fremgår, at et oligonukleotid, som består af udelukkende 6-10 eller 6-12 LNA-nukleotider, og som omfatter en region, der er komplementær til seed-regionen i et mikroRNA, er i stand til at hæmme interaktionen mellem dette mikroRNA og dets target mRNA i levende celler?

Skønsmændene har ikke identificeret noget enkeltstående, i sagen fremlagt bilag offentliggjort før den 16. oktober 2007, hvoraf det klart fremgår, at et oligonukleotid, som består af udelukkende 6-10 eller 6-12 LNA-nukleotider, og som omfatter en region, der er komplementær til seed-regionen i et mikroRNA, er i stand til at hæmme interaktionen mellem dette mikroRNA og dets target mRNA i levende celler. Det er skønsmændenes vurdering at sådan information tidligst fremgår af bilag 44 (filed 3. okt., 2008 med prioritetsdato 11. okt., 2007), som demonstrerer cellulær hæmning af miRNA aktivitet af en 8-mer LNA. Det bør dog bemærkes, at det i bilag 3AC refereres (til Childs et al. 2002, PNAS 99, 11091), at en 8-mer LNA (fuldt modificeret) kan hæmme RNA funktion.

10. Ville skønsmændene i oktober måned 2007 have forventet, at man – såfremt man kan hæmme baseparring mellem to RNA-nukleotidsekvenser ved at tilføre et molekyle, som er komplementært til en del af den ene af de to nukleotidsekvenser – tilsvarende vil kunne hæmme baseparring mellem de samme to RNA-nukleotidsekvenser ved at tilføre et strukturelt tilsvarende molekyle, der er komplementært til en tilsvarende del af den anden af de to nukleotidsekvenser?

Ja, det ville skønsmændene have forventet, når de to RNA-oligonukleotider forefindes som isolerede molekyler

11. På baggrund af svarene på spørgsmål 1-6, bedes Skønsmændene udtale sig om

- 1) hvorvidt det efter skønsmændenes opfattelse er mere eller mindre sandsynligt, at det i bilag N, side 15, linie 9-10 samt bilag L, side 17, linie 5-6, af TM beskrevne er tilvejebragt uden kendskab til resultaterne af faktisk gennemførte eksperimenter, eller om det beskrevne lige så godt kan være resultatet af en abstrakt analyse uden eksperimentelt grundlag – særligt, når der henses til, at de i bilag N og L beskrevne opfindelser blandt andet vedrører terapeutisk anvendelse af de i bilag N, side 15, linie 9-10 og bilag L, side 17, linie 5-6 omtalte korte LNA-oligonukleotider?

Det er skønsmændenes opfattelse, at det lige så godt kan være resultatet af en abstrakt analyse uden eksperimentelt grundlag, idet analog hæmning af mRNA med korte fuldt LNA-modificerede antisense oligonukleotider var kendt.

- 2) Såfremt skønsmændene anser det for mere sandsynligt, at det i bilag N, side 15, linie 9-10, samt bilag L, side 17, linie 5-6, beskrevne hidrører fra eller baserer sig på eksperimenter, end at det ikke er tilfældet, spørges, om den i Bilag O, Eksempel 4-7 angivne eksperimentelle evidens – såfremt B har haft kendskab hertil forud for indleveringen af sin ansøgning af 16. oktober – kan være kilden til det i bilag N, side 15, linie 9-10, samt bilag L, side 17, linie 5-6, beskrevne?

Da skønsmændene ikke anser det for mere sandsynligt, at det i bilag N, side 15, linie 9-10, samt bilag L, side 17, linie 5-6, beskrevne hidrører fra eller baserer sig på eksperimenter, har skønsmændene intet grundlag for at antage at kilden til dette skulle være eksperimentel evidens fra bilag O.

København, 29. august 2012”

Af den supplerende skønserklæring fremgår:

“... **SAGSØGERS SUPPLERENDE SKØNSSPØRGSMÅL –
Santaris Pharma A/S mod B m.fl.**

Spørgsmål 10

Skønsmændene bedes på baggrund af svaret på sagsøgers spørgsmål 1a) og 2a) udtale sig om, hvorvidt teknologierne i Santaris Pharmas patentansøgninger (bilag 12, 19, 20 og 45) og Bs/Querdenkers patentansøgninger (bilag 4, 5 og 13-16) begge retter sig mod at hæmme bindingen af mikroRNA til mRNA.

10) Skønsmændene udtaler, at formålet med teknologien beskrevet i Santaris Pharmas patent ansøgninger (bilag 12,19, 20 og 45) er at tilvejebringe terapeutiske aktive stoffer, der er rettet mod at hæmme mikroRNAs funktion ved at binde specifikt til dette, medens formålet med teknologien beskrevet i BMøller/Querdenkers ansøgninger (bilag 4, 5 og 13-16) er at tilvejebringe terapeutiske aktive stoffer, der kan blokere mikroRNA bindingsite på mRNA, og dermed hindre mikroRNAs effekt på mRNA.

Disse to teknologier vil sandsynligvis mange tilfælde (men ikke alle) give ækivalent biologisk effekt og dermed opfattes som en hæmning af interaktionen mellem miRNA og mRNA.

Spørgsmål 11

Skønsmændene bedes på baggrund af svaret på sagsøgers spørgsmål 1a)-1d) oplyse, om de er enige i, at bilag 12, 19, 20 og 45 eksperimentelt (in vivo) underbygger en hypotese om, at det er muligt at hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo ved at anvende LNA-modificerede oligonukleotider, som er væsentligt kortere end fuldlængde mikroRNA, som er indgivet i en simpel saltvandsopløsning (som ”nøgne” LNA-modificerede oligonukleotider), og som er komplementære til

”seed-regionen” i mikroRNA, og at eksperimenterne således underbygger en hypotese om, at de anvendte nøgne LNA-modificerede oligonukleotider er i stand til at trænge ind i celler og dér være til stede i tilstrækkelig mængde og i en tilstand, der tillader, at de kan hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA.

11) skønsmændene er enige om, at bilag 12, 19, 20 og 45 eksperimentelt (in vivo) underbygger en hypotese om, at det er muligt at hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo ved at anvende LNA-modificerede oligonukleotider, som er væsentligt kortere end fuldlængde mikroRNA, som er indgivet i en simpel saltvandsopløsning (som ”nøgne” LNA-modificerede oligonukleotider), og som er komplementære til ”seed-regionen” i mikroRNA, og at eksperimenterne således underbygger en hypotese om, at de anvendte nøgne LNA-modificerede oligonukleotider er i stand til at trænge ind i celler og dér være til stede i tilstrækkelig mængde og i en tilstand, der tillader, at de kan hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA.

Spørgsmål 12

Skønsmændene bedes oplyse, om de er enige i, at bilag 12, 19, 20 og 45 eksperimentelt (in vivo) underbygger en hypotese om, at hæmning af binding mellem mikroRNA og mRNA in vivo kan opnås i praksis ved at blokere binding mellem mRNA og seed-regionen i mikroRNA uden at blokere mulighederne for binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde.

12) skønsmændene er enige i, at bilag 12, 19, 20 og 45 eksperimentelt (in vivo) underbygger en hypotese om, at hæmning af binding mellem mikroRNA og mRNA in vivo kan opnås i praksis ved at blokere binding mellem mRNA og seed-regionen i mikroRNA.

og at der er stadig mulighed for interaktion mellem mRNA og mikroRNA, når seed-regionen er blokeret, men med (stærkt) begrænset affinitet og specificitet.

Spørgsmål 13

Skønsmændene bedes oplyse, om de er enige i, at de i sagen fremlagte bilag, som var offentligt tilgængelige før indleveringsdatoerne for bilag 13-16, ikke indeholder nogen eksperimentel underbygning af, at der i praksis kan opnås hæmning in vivo af binding mellem mRNA og mikroRNA ved anvendelse af LNA-modificerede oligonukleotider, som a) binder til mikroRNA, som b) er væsentligt kortere end fuldlængde mikroRNA, og som c) indeholder en region, som er komplementær til seed-regionen i mikroRNA, og at man således heller ikke på det tidspunkt vidste, at sådanne nøgne, LNA-modificerede oligonukleotider in vivo kan trænge ind i celler, og dér være til stede i tilstrækkelig mængde og i en tilstand, der tillader, at de kan hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA.

13) Skønsmændene bemærker, at det er vist i bilag BJ, som var offentligt tilgængelig før indleveringsdatoerne for bilag 13-16, at LNA-modificerede oligonukleotider in vivo kan trænge ind i celler og være virksomt ved at omdirigere splejsning af mRNA.

Skønsmændene bekræfter, at det ikke er vist i de fremlagte bilag, at sådanne LNA-modificerede oligonukleotider kan være til stede i tilstrækkelig mængde og i en tilstand, der tillader, at de kan hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA.

Spørgsmål 14

Skønsmændene bedes oplyse, om de er enige i, at det ikke før indleveringsdatoerne for bilag 13-16, eksperimentelt var vist, at der i praksis kan opnås hæmning af binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo ved at blokere muligheden for binding mellem mRNA og seed-regionen i mikroRNA uden at blokere mulighederne for binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde.

14) skønsmændene er enige i, at det ikke før indleveringsdatoerne for bilag 13-16 eksperimentelt var vist, at der i praksis kan opnås hæmning af binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo ved at blokere muligheden for binding mellem mRNA og seed-regionen i mikroRNA uden at blokere mulighederne for binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde.

Spørgsmål 15

På baggrund af svarene på spørgsmål 10-14 bedes skønsmændene oplyse, om de er enige i, (i) at man ved en gennemgang af eksemplerne i Bilag 12 kan konstatere, at det er eksperimentelt underbygget in vivo, at man ved indgivelse af korte (så som 16-mer), nøgne LNA-modificerede oligonukleotider i praksis kan hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo, og at det endvidere er eksperimentelt (in vivo) underbygget, at der i praksis kan opnås hæmning af binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo ved at blokere binding mellem mRNA og seed-regionen i mikroRNA uden at blokere mulighederne for binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde, og ii) at man ikke havde adgang til en viden om sådanne eksperimentelle data fra nogen af de i sagen fremlagte bilag, som var publiceret før indleveringsdatoen for bilag 13 og 14.

*15) Skønsmændene kan bekræfte, i) at eksemplerne i Bilag 12 eksperimentelt underbygger in vivo, at man ved indgivelse af korte (så som 16-mer), nøgne LNA-modificerede oligonukleotider i praksis kan hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo, og at det endvidere er eksperimentelt (in vivo) underbygget, at der i praksis kan opnås hæmning af binding mellem mRNA og mikroRNA in vivo ved at blokere seed-regionen i mikroRNA uden **fuldstændig** at blokere mulighederne for binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde, og ii) at man ikke havde adgang til en viden om sådanne eksperimentelle data fra nogen af de i sagen fremlagte bilag, som var publiceret før indleveringsdatoen for bilag 13 og 14.*

Spørgsmål 16

Er skønsmændene enige i, at kendskab til in vivo eksperimentelle data, der underbygger, at nøgne, LNA-modificerede oligonukleotider, som blokerer seed-regionen i mikroRNA, kan trænge ind i celler og hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA – alt andet lige - giver større sandsynlighed for,

og/eller tiltro til, at sådanne LNA-modificerede oligonukleotider vil kunne bruges som lægemidler, end der ville være i en situation, hvor man ikke har viden om sådanne eksperimentelle data, og er skønsmændene endvidere enige i, at sådanne eksperimentelle data også – alt andet lige - giver større sandsynlighed for, og/eller tiltro til, at LNA-modificerede oligonukleotider, som i øvrigt har samme kemiske sammensætning, men i stedet blokerer anti-seed-regionen i mRNA, kan anvendes som lægemidler?

16) Skønsmændene er enige i, at kendskab til in vivo eksperimentelle data, der underbygger, at nøgne, LNA-modificerede oligonukleotider, som blokerer seed-regionen i mikroRNA, kan trænge ind i celler og hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA – alt andet lige - giver større sandsynlighed for, og/eller tiltro til, at sådanne LNA-modificerede oligonukleotider vil kunne bruges som lægemidler, end der ville være i en situation, hvor man ikke har viden om sådanne eksperimentelle data, og skønsmændene er endvidere enige i, at sådanne eksperimentelle data også – alt andet lige - giver større sandsynlighed for, og/eller tiltro til, at LNA-modificerede oligonukleotider, der i stedet blokerer anti-seed-regionen i mRNA, kan anvendes som lægemidler.

Spørgsmål 17

Er skønsmændene på baggrund af svarene på sagsøgers supplerende spørgsmål 15 og 16 enige i, at man med viden om de eksperimentelle data i bilag 12 har en øget sandsynlighed for, og/eller tiltro til, at det i praksis vil kunne lade sig gøre at realisere de i bilag 13-16, 4 og 5 foreslåede anvendelser som lægemidler af LNA-modificerede oligonukleotider, som er væsentligt kortere end fuldlængde mikroRNA, i forhold til den situation, hvor man ikke har viden om de eksperimentelle data fra bilag 12?

17) Skønsmændene er på baggrund af svarene på sagsøgers supplerende spørgsmål 15 og 16 enige i, at man med viden om de eksperimentelle data i bilag 12 har en øget sandsynlighed for, og/eller tiltro til, at det i praksis vil kunne lade sig gøre at realisere de i bilag 13-16, 4 og 5 foreslåede anvendelser som lægemidler af LNA-modificerede oligonukleotider, som er væsentligt kortere end fuldlængde mikroRNA, i forhold til den situation, hvor man ikke har viden om de eksperimentelle data fra bilag 12.

Spørgsmål 18

Skønsmændene bedes på baggrund af svarene på Sagsøgers spørgsmål 2a)-2d) oplyse, om de er enige i det i bilag 13-16 samt 4 og 5 som én blandt flere muligheder foreslås at hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA ved anvendelse af LNA-modificerede oligonukleotider, som er kortere end fuldlængde mikroRNA (så som 16-mer), som i det væsentlige svarer til seed-regionen i mikroRNA og binder til mRNA (xmirs eller blockmirs) og at det foreslås at benytte denne hæmning terapeutisk.

18) Skønsmændene oplyser, at de er enige i, at bilag 13-16 samt 4 og 5 som én blandt flere muligheder foreslår at hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA ved anvendelse af LNA-modificerede oligonukleotider, som er kortere end fuldlængde mikroRNA (så som 16-mer), som i det væsentlige svarer til seed-regionen i mikroRNA og binder til mRNA (xmirs eller blockmirs) og at det foreslås at benytte denne hæmning terapeutisk.

Spørgsmål 19

Er skønsmændene enige i, at en del af de LNA-modificerede oligonukleotider, som foreslås benyttet i bilag 13-16, 4 og 5 - når der ses bort fra deres specifikke sekvenser – har samme kemiske sammensætning med hensyn til indholdet af deoxyribonukleotider og LNA-enheder samt molekylstørrelse, som de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12, 19, 20 og 45?

19) Skønsmændene bemærker, at de LNA-modificerede oligonukleotider, som foreslås benyttet i bilag 13-16, 4 og 5 og de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12, 19, 20 og 45, ikke har samme kemiske sammensætning, idet de højst er komplementære til hinanden.

I bilag 13-16, 4 og 5 er der ikke specifikt nævnt LNA-modificerede oligonukleotider med samme DNA/LNA enheder og længder, men skønsmændene kan bekræfte, at LNA-modificerede oligonukleotider analogt til dem, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12, 19, 20 og 45, vil være indeholdt i bilag 13-16, 4 og 5, idet det dog præciseres at sekvenserne vil være forskellige.

Spørgsmål 20

Er skønsmændene enige i, at de LNA-modificerede oligonukleotider beskrevet i bilag 13-16, 4 og 5 samt i bilag 12, 19, 20 og 45 foreslås som lægemidler, og at de skal kunne trænge ind i celler og hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA, hvis de skal kunne anvendes på den tiltænkte måde som lægemidler?

20) Skønsmændene er enige i, at de LNA-modificerede oligonukleotider beskrevet i bilag 13-16, 4 og 5 samt i bilag 12, 19, 20 og 45 foreslås som lægemidler, og at de skal kunne trænge ind i celler og hæmme binding mellem mRNA og mikroRNA, hvis de skal kunne anvendes på den tiltænkte måde som lægemidler.

Spørgsmål 21

Med henvisning til svaret på sagsøgers spørgsmål 5 bedes skønsmændene oplyse, om de er enige i, at både Santaris Pharma (i bilag 12, 19, 20 og 45) og B (i bilag 4, 5 samt 13-16) blandt andet foreslår at anvende korte, LNA-modificerede oligonukleotider som lægemidler, og at disse korte, LNA-modificerede oligonukleotider er designet, så de forhindrer binding mellem mRNA og mikroRNA, og de specifikt forhindrer bindingen mellem seed-regionen i mikroRNA og seed match-regionen i mRNA, og at de i det væsentlige ikke forhindrer binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde.

21) Skønsmændene oplyser, at de er enige i, at både Santaris Pharma (i bilag 12, 19, 20 og 45) og B (i bilag 4, 5 samt 13-16) blandt andet foreslår at anvende korte, LNA-modificerede oligonukleotider som lægemidler, og at disse korte, LNA-modificerede oligonukleotider er designet, så de forhindrer binding mellem mRNA og mikroRNA, og de specifikt forhindrer bindingen mellem seed-regionen i mikroRNA og seed match-regionen i mRNA.

Derimod bemærker skønsmændene, at der er stadig mulighed for interaktion mellem mRNA og mikroRNA, når seed-regionen er blokeret, men med begrænset affinitet, og skønsmændene er således ikke enige i sætningen: "...at de i det væsentlige ikke forhindrer binding mellem mRNA og mikroRNA i hele mikroRNA's længde."

Spørgsmål 22

Med henvisning til skønsmændenes svar på sagsøgers spørgsmål 7 bedes skønsmændene redegøre for, hvilken konkret viden om betydningen af mikroRNA seed-regionen, skønsmændene mener, fagmanden havde inden indleveringsdatoen for bilag 13 og 14 (23. november 2006), og hvoraf den relevante konkrete viden efter Skønsmændenes opfattelse kan udledes.

22) Skønsmændene mener, at fagmanden før d. 23. november 2006 konkret vidste, at seed regionen (som typisk udgør 8 nukleobaser) er den del af en mikroRNA, som er hovedansvarlig for den sekvensspecifikke genkendelse af target mRNA, idet den typisk er fuldt sekvenskomplæmentær til en region på target mRNA, mendes dette ikke er tilfældet for den resterende del af mikroRNAen Denne information fremgår tydeligst af bilag BD, BG og BH.

Spørgsmål 23

Uanset skønsmændenes svar på sagsøgers spørgsmål 7, bedes skønsmændene udtale sig om, hvorvidt de er enige i, at de in vivo eksperimentelle data fra bilag 12 med korte, LNA-modificerede oligonukleotider, der binder til mikroRNA tillige er relevante for/siger noget om samme type molekylers – jf. sagsøgers supplerende spørgsmål 19 - anvendelighed in vivo som antisense-molekyler, der blokerer bindingen mellem mRNA og mikroRNA ved at binde til mRNA.

23) Skønsmændene er enige i, at de in vivo eksperimentelle data fra bilag 12 med korte, LNA-modificerede oligonukleotider, der binder til mikroRNA tillige er relevante for/siger noget om samme type molekylers – jf. sagsøgers supplerende spørgsmål 19 - anvendelighed in vivo som antisense-molekyler, der blokerer bindingen mellem mRNA og mikroRNA ved at binde til mRNA.

Spørgsmål 24

Skønsmændene bedes bekræfte, at Santaris Pharms internationale patentansøgninger WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) begge omhandler brug af LNA-modificerede oligonukleotider som antisensemolekyler, der er designet, så de binder specifikt til mRNA og hæmmer ekspresionen af dette mRNA.

24) Skønsmændene bekræfter, at Santaris Pharms internationale patentansøgninger WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) begge omhandler brug af LNA-modificerede oligonukleotider som antisensemolekyler, der er designet, så de binder specifikt til mRNA og hæmmer ekspresionen af dette mRNA.

Spørgsmål 25

Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt Isis Pharmaceuticals europæiske patent 0 618 925 (bilag 58) omhandler antisense-molekyler, der ved binding til f.eks.et mRNA-molekyle kan aktivere RNase H-kløvning af mRNA-molekylet.

25) Skønsmændene udtaler, at Isis Pharmaceuticals europæiske patent 0 618 925 (bilag 58) omhandler anti-sense-molekyler, der ved binding til f.eks. et mRNA-molekyle kan aktivere RNase H-kløvning af mRNA-molekylet, se for eksempel afsnit [0040] i patentet.

Spørgsmål 26

Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt en patentrådgiver, som har bistået Santaris Pharma i sagsbehandlingen af de internationale patentansøgninger WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) og endvidere har bistået Santaris Pharma i en indsigelsessag mod Isis Pharmaceuticals europæiske patent 0 618 925 (bilag 58) må anses at være vidende om, at Santaris Pharmas forretningsområde blandt andet omfatter LNA-modificerede oligonukleotider, som skal fungere som antisense-molekyler, der binder til mRNA.

26) Skønsmændene er enige i, at en patentrådgiver, som har bistået Santaris Pharma i sagsbehandlingen af de internationale patentansøgninger WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) og endvidere har bistået Santaris Pharma i en indsigelsessag mod Isis Pharmaceuticals europæiske patent 0 618 925 (bilag 58) må anses at være vidende om, at Santaris Pharmas forretningsområde blandt andet omfatter LNA-modificerede oligonukleotider, som skal fungere som antisense-molekyler, der binder til mRNA.

Spørgsmål 27

Er skønsmændene enige i, at et LNA-modificeret oligonukleotid ifølge Santaris Pharmas WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57), kan være identisk med en Xmir beskrevet i bilag 13 og 14, i fald de i bilag 56 og bilag 57 omtalte oligonukleotider er komplementære til, og binder til, seed match-regioner i deres target mRNA'er?

27) Skønsmændene er ikke enige i, at et LNA-modificeret oligonukleotid ifølge Santaris Pharmas WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57), kan være identisk med en Xmir beskrevet i bilag 13 og 14, i fald de i bilag 56 og bilag 57 omtalte oligonukleotider er komplementære til, og binder til, seed match-regioner i deres target mRNA'er, idet formålet med ansøgningerne og de eksplicit beskrevne LNA-modificerede oligonukleotider ifølge Santaris Pharmas WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) er designet til at aktivere RNaseH og dermed ødelægge RNA, hvorimod formålet med og de foretrukne Xmir i bilag 13 og 14 (for eksempel bilag 14, side 19, linie 30) er designet til at blokere mikroRNA bindings-site på mRNA uden at aktivere RNaseH, og dermed uden at ødelægge RNA.

Spørgsmål 28

Såfremt, der svares bekræftende på supplerende spørgsmål 27, bedes Skønsmændene bekræfte, at en patentrådgiver, som kender til teknologierne i bilag 56 og 57 samt teknologierne i bilag 13 og 14, efter deres opfattelse vil være klar over, at teknologierne beskrevet i bilag 13 og 14 ville kunne benyttes som supplement til teknologierne beskrevet i bilag 56 og 57, og at teknologierne beskrevet i bilag 13 og 14 generelt kan bruges som supplement, når der søges udviklet antisense-molekyler mod et mRNA.

28) Skønsmændene har ikke svaret spørgsmål 27 bekræftende.

Spørgsmål 29

Skønsmændene bedes udtale sig om, hvorvidt B i Bilag 59 [netartikel fra RNAi News, 10. januar 2008] giver udtryk for, at han anser miR-122 som et nærliggende valg som mål for blockmir-teknologien i et hepatitis C-lægemiddeludviklingsprogram, og om hvorvidt miR-122 også omtales som et mål for et hepatitis C-lægemiddeludviklingsprogram hos Santaris Pharma.

29) Skønsmændene udtaler, at B i Bilag 59 [netartikel fra RNAi News, 10. januar 2008] citeres for, at han anser miR-122 som et nærliggende valg som mål for blockmir-teknologien i et hepatitis C-lægemiddeludviklingsprogram.

Derudover nævner artiklen, at miR-122 også er et mål for et hepatitis C-lægemiddeludviklingsprogram hos mindst to andre virksomheder, nemlig Regulus Therapeutics og Santaris Pharma, men dette gøres, uden at B citeres herfor.

Spørgsmål 30

Skønsmændene bedes, på baggrund af omtalen i Bilag 59 af abstractet fra Bs patentansøgning, udtale sig om, hvorvidt den deri omtalte teknologi omfatter anvendelse af sådanne antisense-virkningsmekanismer, som er omtalt i Santaris Pharmas gapmer-ansøgninger, dvs. anvendelse af LNA-oligoer, som binder til mRNA, og som kan rekruttere RNaseH.

30) Skønsmændene udtaler, at artiklen henviser til, at et abstract modtaget fra B vedrørende hans patentansøgning, beskriver at blockmirs kunne ("may") aktivere RNaseH eller RNAi. Abstractet citeres ikke for anvendelse af LNA-oligoer, men alene for anvendelse af oligonukleotider uden angivelse af deres opbygning. Abstractet citeres således for en antisense-virkningsmekanisme, hvor oligonukleotider binder til mRNA og kan mediere RNase H nedbrydning af mål-RNA, hvor Santaris Pharmas gapmer-ansøgninger mere specifikt anvender LNA-oligoer, der binder til mRNA og kan mediere RNase H nedbrydning af mål-RNA.

MIRRX' SUPPLERENDE SKØNSSPØRGSMÅL

Tillægsspørgsmål til spørgsmål 10-23

Eksperimentelle data

G1. Er det normalt eller sædvanligt, at man i patentansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider beskriver eller foreslår terapeutisk anvendelse, også selvom der ikke foreligger humane eksperimentelle data, der underbygger den terapeutiske anvendelse, men fx bare eksperimentelle data fra mus eller celle linjer eller måske slet ingen data?

G1) Skønsmændene bekræfter, at det er normalt eller sædvanligt, at man i patentansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider beskriver eller foreslår terapeutisk anvendelse, også selvom der ikke foreligger humane eksperimentelle data, der underbygger den terapeutiske anvendelse, men fx bare eksperimentelle data fra mus eller celle linjer eller måske slet ingen data.

G2. Er det normalt eller sædvanligt, at man i patentansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider beskriver forskellige længder af antisense oligonukleotiderne, også selvom man ikke har genereret eksperimentelle data, der underbygger disse forskellige længder?

G2) Skønsmændene bekræfter, at det er normalt eller sædvanligt, at man i patentansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider beskriver forskellige længder af antisense oligonukleotiderne, også selvom man ikke har genereret eksperimentelle data, der underbygger disse forskellige længder.

G3. Er det normalt eller sædvanligt, at man i patentansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider beskriver forskellige kemiers anvendelse, fx LNA, i antisense oligonukleotiderne, også selvom man ikke har genereret eksperimentelle data, der underbygger sådanne forskellige kemier?

G3) Skønsmændene bekræfter, at det normalt eller sædvanligt, at man i patentansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider beskriver forskellige kemiers anvendelse, fx LNA, i antisense oligonukleotiderne, også selvom man ikke har genereret eksperimentelle data, der underbygger sådanne forskellige kemier.

LNA-modificerede oligonukleotider kortere end microRNA

H1. Kan skønmændene bekræfte, at Bilag BJ (publiceret 18.07.2006), BK (publiceret 28.05.2005), og bilag 56+57 (begge publiceret 19.08.2004) eksperimentelt viser, at LNA-modificerede oligonukleotider bestående af LNA og DNA (med hhv. mixmer og gapmer design), og som er kortere end microRNA (16 mer) - og altså har samme kemiske sammensætning med hensyn til indholdet af deoxyribonukleotider samt molekylestørrelse som de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12, 19 og 20 - har aktivitet in-vivo og dermed også viser eller indikerer, at disse nøgne LNA modificerede oligonukleotider in-vivo kan trænge ind i celler i en mængde, der tillader binding til RNA?

H1) Skønmændene bekræfter, at Bilag BJ (publiceret 18.07.2006), BK (publiceret 28.05.2005), og bilag 56+57 (begge publiceret 19.08.2004) eksperimentelt viser, at LNA-modificerede oligonukleotider bestående af LNA og DNA (med hhv. mixmer og gapmer design), og som er kortere end microRNA (16 mer) - og altså har samme sammensætning med hensyn til indholdet af deoxyribonukleotider samt molekylestørrelse som de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12, 19 og 20 - har aktivitet in-vivo og dermed også viser eller indikerer, at disse nøgne LNA modificerede oligonukleotider in-vivo kan trænge ind i celler i en mængde, der tillader binding til RNA.

H2. Vil det ud fra eksperimenterne i bilag BJ og BK være nærliggende eller naturligt at antage, at andre LNA oligonukleotider med samme kemiske sammensætning, men anden sekvens, ligeledes vil kunne have aktivitet in-vivo og kunne trænge ind i celler i en mængde, der tillader binding til RNA?

H2) Skønsmændene mener, at det ud fra eksperimenterne i bilag BJ og BK vil være nærliggende eller naturligt at antage, at andre LNA oligonukleotider med samme sammensætning med hensyn til indholdet af deoxyribonukleotider samt molekylestørrelse, men anden sekvens, ligeledes vil kunne have aktivitet in-vivo og kunne trænge ind i celler i en mængde, der tillader binding til RNA.

H3. Kan skønsmændene bekræfte, at Bilag BL (publiceret 20.12.2005) eksperimentelt undersøger sammenhængen mellem længder af LNA-modificerede DNA oligonukleotider bestående af LNA og DNA - og altså har samme kemiske sammensætning med hensyn til indholdet af deoxyribonukleotider som de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12, 19 og 20 - og evnen til at binde til microRNA (se fx figur 1) og konkluderer, at LNA-modificerede DNA-oligonukleotider kortere end microRNA og helt ned til 12-mer kan binde microRNA?

H3) Ja, skønsmændene kan bekræfte, at Bilag BL (publiceret 20.12.2005) eksperimentelt undersøger sammenhængen mellem længder af LNA-modificerede DNA oligonukleotider bestående af LNA og DNA med hensyn til binding til microRNA og konkluderer, at LNA-modificerede DNA-oligonukleotider kortere end microRNA og helt ned til 12-mer kan binde microRNA.

Derimod kan skønsmændene ikke identificere indholdet af DNA og LNA i de nævnte oligonukleotider, og kan således ikke bekræfte indholdet af LNA.

H4. Er det ud fra bilag BL nærliggende eller naturligt at antage, at LNA-modificerede DNA oligonukleotider komplementære til og kortere end microRNA vil kunne binde til microRNA i celler?

H4) Skønsmændene er enige i, at det ud fra bilag BL er nærliggende eller naturligt at antage, at LNA-modificerede DNA oligonukleotider komplementære til og kortere end microRNA vil kunne binde til microRNA i celler.

H5. Er det ud fra fx bilag BJ og BL nærliggende eller naturligt at antage, at nøgne LNA-modificerede DNA oligonukleotider komplementære til og kortere end microRNA ville kunne trænge ind i celler og der binde til microRNA?

H5) Skønsmændene bekræfter, at det ud fra fx bilag BJ og BL er nærliggende eller naturligt at antage, at nøgne LNA-modificerede DNA oligonukleotider komplementære til og kortere end microRNA ville kunne trænge ind i celler i væv og der binde til microRNA.

Antimirs kortere end microRNA, LNA og terapeutisk anvendelse

II. Kan skønsmændene bekræfte at:

- WO03/029459 (bilag Q) publiceret 10. april 2003 og med tidligste prioritet 28. september 2001 beskriver microRNA og oligonukleotider der er komplementære til microRNA (s2, 19), længder på fx 18-80 nukleotider (side 3, linje 14-16), at oligonukleotiderne kan indeholde LNA (side 3, linje 30-32), samt foreslår terapeutisk anvendelse fx på side 5 og i krav 15.
- WO05/054494 (bilag R) publiceret 16. juni 2005 og med tidligste prioritet fra 26. november 2003 beskriver antisense oligonukleotider rettet mod microRNA (benævnt RISC inactivators), at disse kan indeholde LNA (fx s3, l16), at foretrukne længder fx er mellem 10 og 40 nukleotider (s9, l10), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx på side 53).
- WO05/013901 (bilag S) publiceret 17. februar 2005 og med tidligste prioritet 31. juli 2003 beskriver antisense oligonukleotider rettet mod microRNA, at disse kan indeholde LNA (s42,

l14-24) nævner længder på fx 8-80 nukleotider og 12-50 nukleotider (s13, l24-25), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx i abstract).

- WO/2007/021896 (bilag BI) publiceret 22. februar 2007 med tidligste prioritet fra 10. august 2005 beskriver antisense oligonukleotider rettet mod microRNA, viser at disse oligonukleotider kan inhibere microRNA-122 in vivo (i mus) og altså inhibere microRNA-mRNA interaktion in vivo, at oligonukleotiderne kan være modificeret fx med LNA og at oligonukleotiderne kan være fx 5-100 nukleotider lange (s47, formel 2 + s52, l8) og 12 – 30 nukleotider lange (s22, l28-30), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx s.62)?

I1) Skønsmændene bekræfter,

- at WO03/029459 (bilag Q) beskriver microRNA og oligonukleotider der er komplementære til microRNA (s2, l9), længder på fx 18-80 nukleotider (side 3, linje 14-16), at oligonukleotiderne kan indeholde LNA (side 3, linje 30-32), samt foreslår terapeutisk anvendelse,
- at WO05/054494 (bilag R) beskriver antisense oligonukleotider rettet mod microRNA (benævnt RISC inactivators), at disse kan indeholde LNA (fx s3, l16), at foretrukne længder fx er mellem 10 og 40 nukleotider (s9, l10), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx på side 53),
- at WO05/013901 (bilag S) beskriver antisense oligonukleotider rettet mod microRNA, at disse kan indeholde LNA (s42, l14-24) nævner længder på fx 8-80 nukleotider og 12-50 nukleotider (s13, l24-25), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx i abstract), og
- at WO/2007/021896 (bilag BI) beskriver antisense oligonukleotider rettet mod microRNA, viser at disse oligonukleotider kan inhibere microRNA-122 in vivo (i mus) og altså inhibere microRNA-mRNA interaktion in vivo, at oligonukleotiderne kan være modificeret fx med LNA og at oligonukleotiderne kan være fx 5-100 nukleotider lange (s47, formel 2 + s52, l8) og 12 – 30 nukleotider lange (s22, l28-30), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx s.62).

I2. Kan skønsmændene bekræfte, at det tilsyneladende i forbindelse med antisense oligonukleotider som er komplementære til microRNA (antimirs) forud for både 23.11.2006 og 03.04.2006 var naturligt at foreslå terapeutisk anvendelse, anvendelse af oligonukleotider der er både kortere og længere end microRNA, samt at foreslå anvendelse af oligonukleotider der indeholder LNA, også uden at have genereret eksperimentelle data for sådanne oligonukleotider og anvendelser?

I2) Skønsmændene oplyser, at det i forbindelse med antisense oligonukleotider som er komplementære til microRNA (antimirs) forud for både 23.11.2006 og 03.04.2006 var naturligt at foreslå terapeutisk anvendelse, anvendelse af oligonukleotider der er både kortere og længere end microRNA, samt at foreslå anvendelse af oligonukleotider der indeholder LNA, også uden at have genereret eksperimentelle terapeutiske data for sådanne oligonukleotider og anvendelser, men bemærker også, at der i de i spørgsmål I2 nævnte bilag var beskrevet generering af eksperimentelle data, dog ikke vedrørende det terapeutiske aspekt.

Blokering af seed regionen med antimirs

J1. Kan skønsmændene fx ved gennemgang af bilag AÅ-BH bekræfte, at det forud for både 23.11.2006 og 03.04.2006 var kendt, at microRNAets seed sekvens har afgørende indflydelse på, hvilke mRNA

targets der reguleres af et givent microRNA, at microRNAets seed sekvens typisk binder til en komplementær sekvens (her også benævnt "antiseed" sekvens) i target RNA, samt at sekvensen uden for seed sekvensen ofte kun har begrænset komplementaritet til target RNA?

J1) Skønsmændene kan bekræfte, at det forud for både 23.11.2006 og 03.04.2006 var kendt, at microRNAets seed sekvens har afgørende indflydelse på, hvilke mRNA targets der reguleres af et givent microRNA, at microRNAets seed sekvens typisk binder til en komplementær sekvens (her også benævnt "antiseed" sekvens) i target RNA, samt at sekvensen uden for seed sekvensen ofte kun har begrænset komplementaritet til target RNA.

J2. Indeholder antimirs typisk en antiseed sekvens, der er komplementær til seed sekvensen i et microRNA, og modulerer antimirs således typisk seed interaktion og altså blokerer binding mellem seed-regionen i microRNA og alle target mRNA for det givne microRNA?

J2) Skønsmændene bekræfter, at antimirs typisk indeholder en antiseed sekvens, der er komplementær til seed sekvensen i et microRNA, og antimirs modulerer således typisk seed interaktion og altså blokerer binding mellem seed-regionen i microRNA og alle target mRNA for det givne microRNA.

Blockmirs kortere end microRNA, LNA og terapeutisk anvendelse

K1. Kan skønsmændene bekræfte, at:

- WO2008/074328 (bilag AN) med tidligste prioritet fra 21.12.2006 (bilag AM) beskriver oligonukleotider til blokering af microRNA binding sites ("microRNA target site blocking oligos" svarende til blockmirs), at disse fx kan have længder mellem 5 og 30 nukleotider (bilag AN, s10, l11-12), kan indeholde høj-affinitets nukleotid analoger som fx LNA i mængder op til 80 % (bilag AN, s10, l14-16), at det er foretrukket at blokere nukleotider svarende til seed regionen (bilag AN, s10, 21-23), samt at terapeutisk anvendelse foreslås i bilag AN på side 40?
- Bilag C publiceret i maj 2007 beskriver oligonukleotider til blokering af microRNA binding sites ("microRNA masking antisense" svarende til blockmirs) og eksperimentelt anvender LNA i deres microRNA masking antisense?
- US2009/0082297 (bilag AP med tidligste prioritet fra 27.06.2007) beskriver oligonukleotider til blokering af microRNA binding sites (svarende til blockmirs) og eksperimentelt anvender LNA oligonukleotider, at foretrukne længder er mellem 15 og 30 nukleotider (s25, krav 11), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx s1, paragraf 15)?

K1) Skønsmændene kan bekræfte,

- *at WO2008/074328 (bilag AN) beskriver oligonukleotider til blokering af microRNA binding sites ("microRNA target site blocking oligos" svarende til blockmirs), at disse fx kan have længder mellem 5 og 30 nukleotider (bilag AN, s10, l11-12), kan indeholde høj-affinitets nukleotid analoger som fx LNA i mængder op til 80 % (bilag AN, s10, l14-16), at det er foretrukket at blokere nukleotider svarende til seed regionen (bilag AN, s10, 21-23), samt at terapeutisk anvendelse foreslås i bilag AN på side 40.*
- *at US2009/0082297 (bilag AP) beskriver oligonukleotider til blokering af microRNA binding sites (svarende til blockmirs) og eksperimentelt anvender LNA oligonukleotider, at fo-*

retrukne længder er mellem 15 og 30 nukleotider (s25, krav 11), samt foreslår terapeutisk anvendelse (fx s1, paragraf 15).

Derimod kan skønsmændene ikke bekræfte, at Bilag C beskriver oligonukleotider til blokering af microRNA binding sites ("microRNA masking antisense" svarende til blockmirs) og eksperimentelt anvender LNA i deres microRNA masking antisense., idet anvendelsen vedrørende LNA ikke er klart beskrevet i artiklen.

K2. Kan skønsmændene bekræfte, at det inden publiceringen af bilag 12, 19, 20 og 45 tilsyneladende i forbindelse med Blockmirs var naturligt at foreslå terapeutisk anvendelse, anvendelse af oligonukleotider der var både kortere og længere end microRNA, samt at foreslå anvendelse af oligonukleotider der indeholder LNA, evt. også uden eksperimentelle data for sådanne oligonukleotider og anvendelser?

K2) Skønsmændene bekræfter, at det inden publiceringen af bilag 12, 19, 20 og 45 i forbindelse med Blockmirs var naturligt at foreslå terapeutisk anvendelse, anvendelse af oligonukleotider der var både kortere og længere end microRNA, samt at foreslå anvendelse af oligonukleotider der indeholder LNA,. også uden eksperimentelle terapeutiske data for sådanne oligonukleotider og deres anvendelser.

Blokering af seed regionen med blockmirs

L1. Vil et microRNA bindingssite typisk indeholde en antiseed sekvens, der er komplementær til seed sekvensen for det givne microRNA, og vil det ud fra et ønske om at blokere et microRNA bindingssite være naturligt, at man vil søge at blokere antiseed sekvensen, og følger det deraf, at det er naturligt, at Blockmirs indeholder en sekvens, der kan binde til samme sekvens som en seed sekvens, og at Blockmirs modulerer seed interaktion?

L1) Skønsmændene bekræfter, at et microRNA bindingssite typisk indeholder en antiseed sekvens, der er komplementær til seed sekvensen for det givne microRNA, og at det ud fra et ønske om at blokere et microRNA bindingssite vil være naturligt, at man vil søge at blokere antiseed sekvensen, og det følger deraf, at det er naturligt, at Blockmirs indeholder en sekvens, der kan binde til samme sekvens som en seed sekvens, og at Blockmirs modulerer seed interaktion.

Beskrivelse af LNA-modificerede oligonukleotider af B

M1. Kan skønsmændene bekræfte, at de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12,19 og 20, er LNA-modificerede DNA-oligonukleotider (alene bestående af LNA og DNA), og at anvendelse af LNA-modificerede DNA oligonukleotider ikke er (hverken implicit eller eksplicit) beskrevet eller foreslået i bilag 4 og 13-16?

M1) Skønsmændene bekræfter, at de LNA-modificerede oligonukleotider, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12,19 og 20, er LNA-modificerede DNA-oligonukleotider (alene bestående af LNA og DNA).

Derimod kan skønsmændene ikke bekræfte, at anvendelse af LNA-modificerede DNA oligonukleotider ikke er (hverken implicit eller eksplicit) beskrevet eller foreslået i bilag 4 og 13-16, idet bilag 4, s 42, linie 21-28 beskriver

blandinger af DNA og RNA enheder og dernæst beskriver at RNA enhederne kan være modificeret, for eksempel som LNA enheder.

M2. Kan skønsmændene bekræfte, at LNA-modificerede DNA oligonukleotider kortere end microRNA, som beskrevet og eksemplificeret i bilag 12,19 og 20, ikke er (hverken implicit eller explicit) beskrevet eller foreslået i bilag 4-5 og 13-16?

M2) Skønsmændene bekræfter, at de LNA-modificerede DNA oligonukleotider, kortere end microRNA, der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12,19 og 20, er LNA-modificerede DNA-oligonukleotider (alene bestående af LNA og DNA).

Skønsmændene kan også bekræfte, at anvendelse af LNA-modificerede DNA oligonukleotider kortere end microRNA ikke er (hverken implicit eller explicit) beskrevet eller foreslået i bilag 4 og 13-16.

M3. Kan skønsmændene bekræfte, at bilag 4-5 og 13-16 nævner oligonukleotider, der er kortere end microRNA og oligonukleotider, der indeholder LNA, men at der – hvis der ses bort fra beskrivelsen af fuldt LNA modificerede oligonukleotider - ikke i bilag 13-16 og 4-5 er en explicit beskrivelse af oligonukleotider, der er kortere end microRNA, og som samtidig er LNA modificeret?

M3) Skønsmændene kan bekræfte, at bilag 4-5 og 13-16 nævner oligonukleotider, der er kortere end microRNA og oligonukleotider, der indeholder LNA, men at der – når der ses bort fra beskrivelsen af fuldt LNA modificerede oligonukleotider - ikke i bilag 13-16 og 4-5 er en explicit beskrivelse af oligonukleotider, der er kortere end microRNA, og som samtidig er LNA modificeret.

M4. Er det efter skønsmændenes mening naturligt, at bilag 4-5 og 13-16 ud fra det deri beskrevne mål om at blokere microRNA bindingssites vha. oligonukleotider - på trods af manglende in vivo data og/eller manglende data i det hele taget - beskriver at oligonukleotiderne modulerer seed interaktion, foreslår terapeutisk anvendelse og blandt flere muligheder, foreslår at oligonukleotiderne kan indeholde LNA og foreslår at oligonukleotiderne kan være kortere end microRNA?

M4) Skønsmændene kan bekræfte, at det ikke er usædvanligt, at bilag 4-5 og 13-16 ud fra det deri beskrevne mål om at blokere microRNA bindingssites vha. oligonukleotider - på trods af manglende in vivo data og/eller manglende data i det hele taget - beskriver at oligonukleotiderne modulerer seed interaktion, foreslår terapeutisk anvendelse og blandt flere muligheder, foreslår at oligonukleotiderne kan indeholde LNA og foreslår at oligonukleotiderne kan være kortere end microRNA.

Tillægsspørgsmål til spørgsmål 24-27

Antisense mod mRNA

N1. Kan skønsmændene bekræfte, at oligonukleotiderne bilag 56 og 57 er designet til at rekruttere RNase H for derved at mediere nedbrydning af target mRNA, og at oligonukleotiderne i bilag 56 og 57 således ikke kan være identiske med oligonukleotiderne i bilag 13 og 14, ej heller i fald oligo-

nukleotiderne i bilag 56 og 57 måtte binde til en seed match (antiseed) region i target mRNA, da oligonukleotiderne i bilag 13 og 14 er designet til netop ikke at rekruttere RNase H og har til formål at forhindre microRNA binding til target mRNA for dermed at opregulere target mRNA?

N1) Skønsmændene kan bekræfte, at oligonukleotiderne, der er eksplicit beskrevet i bilag 56 og 57 er designet til at rekruttere RNase H for derved at mediere nedbrydning af target mRNA, og at oligonukleotiderne i bilag 56 og 57 således ikke kan være identiske med de foretrukne oligonukleotider i bilag 13 og 14, ej heller i fald oligonukleotiderne i bilag 56 og 57 måtte binde til en seed match (antiseed) region i target mRNA, da oligonukleotiderne i bilag 13 og 14 er designet til netop ikke at rekruttere RNase H og har til formål at forhindre microRNA binding til target mRNA for dermed at opregulere target mRNA.

N2. Kan skønsmændene bekræfte, at teknologierne i bilag 13 og 14 ikke generelt kan bruges som et supplement til teknologierne beskrevet i bilag 56 og 57, da teknologierne i bilag 13 og 14 kræver tilstedeværelse af og kendskab til aktive microRNA bindingssites i mRNAet samt har modsat formål og effekt af teknologierne i bilag 56 og 57, nemlig opregulering i stedet for nedregulering af target mRNA?

N2) . Skønsmændene kan bekræfte, at teknologierne i bilag 13 og 14 og i bilag 56 og 57, har modsat formål og effekt, og kan derfor siges at komplementere hinanden.

SAGSØGTE 3'S SUPPLERENDE SKØNSSPØRGSMÅL

31 Kan skønsmændene i lyset af sagsøgers spørgsmål 1 a) og 2 a) bekræfte, at det designerede formål med Santaris Pharms patent ansøgninger (bilag 12,19, 20 og nyt bilag 45) er at tilvejebringe terapeutiske aktive stoffer, der effektivt kan hæmme mikroRNA, mens det designerede formål med B/Querdenkers ansøgninger (bilag 4 og 5) er at tilvejebringe terapeutiske aktive stoffer, der effektivt kan hæmme interaktionen imellem mRNA og mikroRNA?

31) Skønsmændene kan bekræfte, at det designerede formål med Santaris Pharms patent ansøgninger (bilag 12,19, 20 og nyt bilag 45) er at tilvejebringe terapeutiske aktive stoffer, der effektivt kan hæmme mikroRNA,

Derimod mener skønsmændene, at det designerede formål med B/Querdenkers ansøgninger (bilag 4 og 5) er at tilvejebringe terapeutiske aktive stoffer, der kan blokere mikroRNA bindingsite på mRNA, og dermed hindre mikroRNAs effekt på mRNA.

32 Såfremt spørgsmål 31 besvares bekræftende, spørges, med henvisning til sagsøgers spørgsmål 5, hvorvidt der i henholdsvis Santaris Pharms patentansøgninger (bilag 12, 19, 20 og nyt bilag 45) og B/Querdenkers ansøgninger (bilag 4 og 5) er tale om to forskellige tekniske effekter, idet den første omhandler hæmning af mikroRNA, og dermed en række gener som mikroRNA kan regulere, mens den anden omhandler hæmning af mRNA på positioner, som er target for mikroRNA, hvilket medfører en virkning på det specifikke gen, som mRNA svarer til?

32) *Skønsmændene kan bekræfte, at der i henholdsvis Santaris Pharmas patentansøgninger (bilag 12, 19, 20 og nyt bilag 45) og B/Querdenkers ansøgninger (bilag 4 og 5) er tale om to forskellige tekniske effekter, idet den første omhandler hæmning af mikroRNA, og dermed en række gener som mikroRNA kan regulere, mens den anden omhandler hæmning af mRNA på positioner, som er target for mikroRNA, hvilket medfører en virkning på det specifikke gen, som mRNA svarer til.*

- 33) Såfremt spørgsmål 32 besvares bekræftende, bedes skønsmændene udtale sig om, hvorvidt indholdet af Santaris Pharmas patentansøgninger WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) samt Isis Pharmaceuticals patent 0618925 (bilag 58) på nogen måde beskriver mikroRNA effekter eller mikroRNA inhibitor (f.eks. anti-miR) effekter?

33) *Skønsmændene udtaler, at hverken Santaris Pharmas patentansøgninger WO 2004/069992 (bilag 56) og WO 2004/069990 (bilag 57) eller Isis Pharmaceuticals patent 0618925 (bilag 58) på nogen måde beskriver mikroRNA effekter eller mikroRNA inhibitor (f.eks. anti-miR) effekter.*

SAGSØGTES SUPPLERENDE SKØNSPØRGSMAÅL

A mod Santaris Pharma A/S

Spørgsmål 12

Den særligt patentsagkyndige skønsmand bedes bekræfte, at tilstedeværelse af en i patentretlig forstand "implicit" beskrivelse i ét enkelt dokument af en kombination af tekniske træk fordrer, at kombinationen kan udledes direkte og utvetydigt af dokumentet.

12) *Den særligt patentsagkyndige skønsmand kan bekræfte, at tilstedeværelse af en i patentretlig forstand "implicit" beskrivelse i ét enkelt dokument af en kombination af tekniske træk fordrer, at en fagmand direkte og utvetydigt kan udlede kombinationen af dokumentet.*

Spørgsmål 13

Den særligt patentsagkyndige skønsmand bedes bekræfte, at det under europæisk og dansk patentpraksis betragtes som en utilladelig udvidelse af en patentansøgnings omfang, hvis man kombinerer selvstændige tekniske træk taget fra 2 eller flere lister af tekniske træk fra patentbeskrivelsen, såfremt der ikke eksisterer en direkte og utvetydig henvisning til kombinationen af trækkene.

13) *Den særligt patentsagkyndige skønsmand bekræfter, at det under europæisk og dansk patentpraksis betragtes som en utilladelig udvidelse af en patentansøgnings omfang, hvis man kombinerer selvstændige tekniske træk taget fra 2 eller flere lister af tekniske træk fra patentbeskrivelsen, såfremt der ikke eksisterer en direkte og utvetydig henvisning til kombinationen af trækkene i tekst eller patentkrav.*

Spørgsmål 14

Den særligt patentsagkyndige skønsmand bedes på baggrund af svarene på uddybende spørgsmål 1 og 2 bekræfte, at i en situation, hvor patentlovenes øvrige betingelser er opfyldt, er det i Europa ikke muligt at opnå et gyldigt patent, der specificerer en kombination af tekniske træk, hvis kombinationen af disse tekniske træk ikke kan udledes direkte og utvetydigt af patentsøgningen som indleveret.

14) Den særligt patentsagkyndige skønsmand oplyser, at i en situation, hvor patentlovenes øvrige betingelser er opfyldt, er det i Europa ikke muligt at opnå et gyldigt patent, hvor et eller flere patentkrav explicit nævner en kombination af tekniske træk, hvis kombinationen af disse tekniske træk ikke kan udledes direkte og utvetydigt af patentsøgningen som indleveret.

Spørgsmål 15

Den særligt patentsagkyndige skønsmand bedes bekræfte, at Bilag M på side 29, linje 34, nævner, at en række forskellige Xmir'er med specifikke længder og sekvenser kan syntetiseres som enten DNA, RNA, LNA, INA eller blandede monomerer.

15) Den særligt patentsagkyndige skønsmand bekræfter, at Bilag M på side 29, linje 34, nævner, at en række forskellige Xmir'er med specifikke længder og sekvenser kan syntetiseres som enten DNA, RNA, LNA, INA eller blandede monomerer og henviser til, hvad der i øvrigt er beskrevet i teksten.

Spørgsmål 16

Den særligt patentsagkyndige skønsmand bedes udtale sig om, hvorvidt man af teksten på Bilag M, side 29, linje 34 direkte og utvetydigt kan udlede, at enhver Xmir med længde på mindre end 12 eller 10 enheder skal/kan fremstilles som LNA.

16) Den særligt patentsagkyndige skønsmand bemærker, at teksten på Bilag M, side 29, linje 34 beskriver, at de ovenfor nævnte Xmirs kan fremstilles som LNA. Ud fra det pågældende afsnit er der ikke direkte og utvetydig beskrivelse af, at enhver Xmir med længde på mindre end 12 eller 10 enheder skal/kan fremstilles som LNA.

Spørgsmål 17

Den særligt patentsagkyndige skønsmand bedes på baggrund af svaret på uddybende spørgsmål 3-5 udtale sig om, hvorvidt der, såfremt patentlovens betingelser i øvrigt er opfyldt, på basis af bilag M ville kunne opnås et gyldigt patentkrav indeholdende en teknisk begrænsning, som modsvarer teksten i bilag N, side 15, linje 9-10 eller i bilag L, side 17, linje 5-6. Tilsvarende bedes skønsmændene udtale sig om, hvorvidt et sådant patentkrav, såfremt patentlovens betingelser i øvrigt er opfyldt, ville være gyldigt, hvis det var udstedt på basis af bilag N eller L.

17) Den særligt patentsagkyndige skønsmand oplyser, at bilag M ikke indeholder en direkte og utvetydig angivelse af sætningen "hvis oligonukleotidet er mindre end 12 eller 10 enheder lang, kan det bestå udelukkende af LNA enheder" (afsnit i bilag N, side 15, linje 9-10 eller i bilag L, side 17, linje 5-6), men alene viser eksempler på oligonukleotider, som er mindre end 12 eller 10 enheder lang og som udelukkende består af LNA enheder. Der vil således ikke kunne opnås et gyldigt patentkrav indeholdende sætningen "hvis oligonukleotidet er mindre end 12 eller 10 enheder lang, kan det bestå udelukkende af LNA enheder" i bilag M. Derimod ville der, såfremt patentlovens betingelser i øvrigt er opfyldt, kunne opnås et gyldigt patentkrav, hvis det var udstedt på basis af bilag N eller L.

Spørgsmål 18

På baggrund af svaret på uddybende spørgsmål 6 bedes den særligt patentsagkyndige Skønsmand oplyse, hvorvidt tilstedeværelsen af teksten i bilag N, side 15, linje 9-10 eller i bilag L, side 17, linje 5-6,

efter hendes opfattelse – alt andet lige - giver mulighed for opnåelse af en patentbeskyttelse, der ikke ville kunne opnås på basis af bilag M.

18) Den særligt patentsagkyndige Skønsmand oplyser, at tilstedeværelsen af teksten i bilag N, side 15, linje 9-10 eller i bilag L, side 17, linje 5-6, efter hendes opfattelse – alt andet lige - giver mulighed for opnåelse af en patentbeskyttelse, der ikke ville kunne opnås på basis af bilag M.

Spørgsmål 19

På baggrund af svaret på Sagsøgtes spørgsmål 7 bedes skønsmændene bekræfte, at forsøg foretaget på levende celler med et stof ofte udgør en del af den eksperimentelle underbygning af stoffets fremtidige anvendelse som lægemiddel, fx i forbindelse med præklinisk arbejde med en lægemiddelkandidat.

Endvidere spørges, om det er korrekt, at in vitro forsøg på levende celler ofte anvendes som - og tilfredsstillende patentmyndighedernes krav til - eksperimentel underbygning af et stofs brugbarhed som lægemiddel?

19) Skønsmændene bekræfter, at forsøg foretaget på levende celler med et stof ofte udgør en del af den eksperimentelle underbygning af stoffets fremtidige anvendelse som lægemiddel, fx i forbindelse med præklinisk arbejde med en lægemiddelkandidat.

Endvidere bekræftes, at det er korrekt, at in vitro forsøg på levende celler ofte anvendes som - og tilfredsstillende patentmyndighedernes krav til - eksperimentel underbygning af et stofs brugbarhed som lægemiddel.

Spørgsmål 20

Skønsmændene bede udtale sig om, hvorvidt det ofte forekommer, at der ved indlevering af patentansøgninger på lægemidler endnu ikke er klinisk evidens for virkning (i mennesker)?

20) Skønsmændene oplyser, at det ofte forekommer, at der ved indlevering af patentansøgninger på lægemidler endnu ikke er klinisk evidens for virkning i mennesker.

Spørgsmål 21

På baggrund af svaret på sagsøgtes spørgsmål 9, bedes skønsmændene bekræfte, at Bilag AQ (Childs et al. 2002) omhandler forsøg foretaget i et cellefrit system (jf. Bilag AQ, side 11091, linje 12-19), som må siges at være væsensforskelligt fra den situation, der beskrives i bilag O, hvor de LNA-modificerede oligonukleotider testes i cellekulturer og derfor skal være i stand til at trænge ind i celler.

21) Skønsmændene kan bekræfte, at bilag AQ omhandler forsøg foretaget i et cellefrit system, hvorimod bilag O beskriver transfektion af LNA i et cellulært system, og skønsmændene kan derfor ikke bekræfte, at bilag O viser, at LNA-modificerede oligonukleotider er i stand til at trænge ind i celler.

SAGSØGERS SUPPLERENDE SPØRGSMÅL

A mod Santaris Pharma A/S

Sagsøger har følgende tillægsspørgsmål til sagsøgtes supplerende spørgsmål 12-21

A. Bilag O

Spørgsmål A1:

Kan skønsmændene bekræfte, at eksperimenterne i bilag O ikke viser at nøgne LNA-modificerede oligonukleotider er i stand til at trænge ind i celler, da de LNA-modificerede oligonukleotider i bilag O transfekteres ind i cellerne og at der altså i den henseende ikke er væsensforskel mellem eksperimenterne i bilag O og bilag AQ?

A1) Skønsmændene kan bekræfte, at eksperimenterne i bilag O ikke viser, at at nøgne LNA-modificerede oligonukleotider er i stand til at trænge ind i celler, da de LNA-modificerede oligonukleotider i bilag O transfekteres ind i cellerne, hvorimod bilag AQ arbejder med et cellefrit system.

B. Opdatering af patentansøgninger

Spørgsmål B1:

Kan skønsmændene bekræfte, at det er normal praksis og/eller sædvanligt at man i løbet af en patentansøgnings prioritetsår opdaterer ansøgningen med nye informationer som for eksempel nye data, nye erkendelser, uddybninger og generaliseringer?

B1) Skønsmændene kan bekræfte, at det er normal praksis og/eller sædvanligt at man i løbet af en patentansøgnings prioritetsår opdaterer ansøgningen med nye informationer som for eksempel nye data, nye erkendelser, uddybninger og generaliseringer.

Spørgsmål B2:

Kan skønsmændene bekræfte, at sådanne opdateringer som nævnt i spørgsmål B1 normalt vil muliggøre en patentbeskyttelse og/eller udfærdigelse af patentkrav, der ikke ville kunne opnås på basis af den oprindelige patentansøgning?

B2) Skønsmændene kan bekræfte, at sådanne opdateringer som nævnt i spørgsmål B1 kan muliggøre en patentbeskyttelse og/eller udfærdigelse af patentkrav, der ikke ville kunne opnås på basis af den oprindelige patentansøgning

C. Opdatering af bilag M til bilag N

Spørgsmål C1:

Kan skønsmændene bekræfte, at teksten på side 15, line 9-10 i bilag N er en blandt mange ændringer/opdateringer i forhold til bilag M og at der blandt andet er tilføjet nye eksempler?

C1) Skønsmændene kan bekræfte, at teksten på side 15, line 9-10 i bilag N er en blandt mange ændringer/opdateringer i forhold til bilag M og at der for eksempel er tilføjet nye eksempler.

Spørgsmål C2:

Kan skønsmændene bekræfte, at WO2008/151639 (bilag L) kræver prioritet fra bl.a. bilag M og N, men at der i WO2008/151639 ikke er udformet patentkrav baseret på teksten på side 15, line 9-10 i bilag N?

C2) Skønsmændene kan bekræfte, at WO2008/151639 (bilag L) kræver prioritet fra bl.a. bilag M og N, men at der i WO2008/151639 ikke er udformet patentkrav baseret på teksten på side 15, line 9-10 i bilag N.

Spørgsmål C3:

Kan skønsmændene bekræfte, at information svarende til teksten på side 15, linje 9-10 i bilag N kunne/burde have været indført i WO2008/061537 (TM bilag 4), herunder i kravene, såfremt informationen havde været anset som værende særlig vigtig.

C3) Skønsmændene kan bekræfte, at information svarende til teksten på side 15, linje 9-10 i bilag N kunne have været indført i WO2008/061537 (TM bilag 4), herunder i kravene. Derimod er skønsmændene ikke enige i, at informationen burde have været indført, idet der kan være mange overvejelser om hvilke træk, der medtages i en patentansøgning.

Spørgsmål C4

Kan skønsmændene bekræfte, at et patentkrav baseret på teksten på side 15, line 9-10 i bilag N vil favne fuldt LNA modificerede oligonukleotider på hhv. 8 og 11 nukleotider som beskrevet på side 29 i bilag M (og tilsvarende information i TM-bilag 13 (PA200601543)) og at et patentkrav baseret på teksten på side 15, line 9-10 i bilag N i patentmæssig forstand derfor ikke er nyt i forhold til beskrivelsen af fuldt LNA modificerede oligonukleotider på hhv. 8 og 11 nukleotider i bilag M, men derimod nærliggende?

C4) Skønsmændene kan bekræfte, at et patentkrav baseret på teksten på side 15, linie 9-10 i bilag N vil dække fuldt LNA modificerede oligonukleotider på hhv. 8 og 11 nukleotider som beskrevet på side 29 i bilag M (og tilsvarende information i TM-bilag 13 (PA200601543)). Et patentkrav baseret på den generelle beskrivelse i teksten på side 15, line 9-10 i bilag N ville, i patentmæssig forstand, derfor ikke være nyt i forhold til beskrivelsen af fuldt LNA modificerede oligonukleotider på hhv. 8 og 11 nukleotider i bilag M. Derudover ville det også være nærliggende."

Forklaringer

A har forklaret:

ad Hendes uddannelses- og erhvervmæssige baggrund:

I 2004 blev hun direkte efter sit speciale ansat som ph.d. hos professor Henrik Dietzel, SDU, hvor hun arbejdede med brystcancer. Hun havde i begyndelsen ikke det store grundlag for at bedømme projektet, og hun fandt ud af, at hun var mere interesseret i microRNA, hvortil

kom, at hun og Henrik Dietzel rent fagligt ikke var enige. B arbejdede på det tidspunkt i København. Efter sin barsel i 2005 flyttede familien til Linhamn i Sverige. Hun talte i den forbindelse med Henrik Dietzel om at få overført sin ph.d. til KU, men det kunne ikke lade sig gøre. Hun afbrød derfor sin ph.d. og sagde op i slutningen af juli 2005. Hun søgte arbejde på Panum i marts 2006 og blev pr. 1. august 2005 ansat som forskningsassistent. Jan Stenmark var også ansat på Panum. Sakari Kauppinen var hendes chef. Hendes assistent blev ansat til at lave noget lidt robotagtigt arbejde på et projekt, som KU lavede i samarbejde med Santaris. I begyndelsen af forløbet var hun ikke i kontakt med Santaris, og der går et stykke tid, før hun bliver præsenteret for dem.

ad Lundkonferencen i 2006::

B havde tidligere haft eget firma og fået godkendt flere patenter, som han gerne ville sælge. I september 2006 deltog han som repræsentant for P&V i en konference i Lund, hvor han samtidig håbede på, at han kunne få lejlighed til at præsentere sine patenter for eventuelle interesserede købere. Konferencen handlede om microRNA. B fik på konferencen talt med en masse bl.a. Markus Stoffel, der er hovedforfatter til en artikel om mir122a. Konferencen i Lund satte nogle tanker i gang hos B vedrørende blockmir, og der gik ikke langt tid, før han begyndte at skrive på patentansøgningen.

ad hendes arbejde på Panum:

Hendes arbejde på Panum var ikke så udfordrende, og hun ville gerne lave sit eget projekt, hvilket Sakari Kauppinen godkendte. Hun ville prøve at erstatte microRNA de steder, hvor de mangler. Hun lavede en projektbeskrivelse og overvejede at arbejde sammen med Jesper Wengel, der er hendes nuværende arbejdsgiver. Det er det projekt og projektbeskrivelsen, hun omtaler i mail af 9. oktober 2006. Sakari Kauppinen, Jan Stenvang og hun selv underskrev projektbeskrivelsen. Hun var i tvivl om, hvorvidt mimics og designet af dem kunne patenteres, så det spurgte hun B om. Hun var på dette tidspunkt ansat på Panum og havde ingen relationer til Santaris. Joacim Elmén arbejdede på Santaris, men da der ikke var lavet en hemmeligholdelsesaftale med ham, sendte hun ikke projektbeskrivelsen til ham.

Hun arbejdede indgående med Mir-21 på Panum inden sin ansættelse på Santaris. Mailen af 1. november 2006 vedrører det første, hun lavede i relation til Mir-21.

Hun fandt ud af, at Mir-21 er meget opreguleret i hjerteceller. Denne viden var ikke publiceret på dette tidspunkt, men det blev den efterfølgende. På trods af publiceringen arbejdede hun videre på det, idet de brugte nogle andre modeller og derfor håbede, at de kunne opnå endnu mere. I forbindelse med hendes projekt skulle der syntetiseres nogle RNA'er, og det er RiboTask specialiseret i. Hun skrev derfor en mail den 1. november 2006 til Jesper Wengel, men han syntes, at hun bare skulle købe oligoerne hos Lena. Dette samarbejde begyndte, mens hun var på Panum og fortsatte, da hun blev ansat hos Santaris.

ad hendes ph.d. hos Santaris:

Sakari Kauppinen talte med Santaris om, at hendes projekt var godt, og Santaris slog projektet op som en erhvervs-ph.d. I første omgang fik hun ikke tilbudt ph.d'en, men det endte med, at det blev hende. Hun skrev projektbeskrivelsen og sendte den til Sakari Kauppinen. Hun gav samtidig udtryk for, at hun havde drøftet den med B, og både Sakari Kauppinen og Jan Stenvang vidste, at hun tidligere havde brugt B som rådgiver. Projektet blev efterfølgende godkendt.

Allerede i november 2006 havde B indsendt en patentansøgning vedrørende blockmir. I begyndelsen af sin ansættelse hos Santaris var hun fortsat på Panum for at gøre sine arbejder færdig, så hun begyndte reelt først hos Santaris i maj 2007. Hun ønskede fra begyndelse af, at Santaris skulle vide, at B havde søgt om patenter, og hvad de handlede om. Den 15. maj 2007 indkaldte hun derfor til møde den 21. maj 2007 i Micro-RNA-gruppen. Sakari Kauppinen var i mellemtiden blevet ansat på Santaris. Der var 4 punkter på dagsordenen – 2. punkt var "ny metode", hvor hun ville fortælle om Bs metode. På mødet den 21. maj fortalte hun om Bs metode og om blockmir og overordnet om hans ansøgning. Hun har aldrig læst hele hans ansøgning. Joacim Elmén og Jan Stenvang tvivlede på metoden. Hun var overbevist om, at alle kunne se forskellen mellem Santaris' metode og Bs metode. De blev enige om, at det ville hensigtsmæssigt at teste metoden i forbindelse med hendes projekt, og at B skulle være med til at designe, hvordan oligoerne skulle se ud.

Den 21. maj 2007 sendte B hende en artikel, der beskriver blockmir med LNA samt metoden, som hun arbejdede med. Artiklen sendte hun videre til Jan Stenvang, Sakari Kauppinen og Joacim Elmén. Dette understøttede, at tiden var "moden" til at opfinde og

offentliggøre blockmir-princippet. Dette fremgår også af mail af 3. september 2007, hvori hun fortæller Jan Stenvang, at det er offentliggjort.

ad C:

C blev ansat den 1. juni 2007 og skulle arbejde med microMir. De blev hurtigt gode venner. Hun vidste, hvad C arbejdede med, men hun har aldrig taget noget fra hendes præsentationer.

Efter sin ansættelse hos Santaris brugte hun fortsat B som faglig sparringspartner og drøftede generel videnskab og metoder med ham, hvilket hun aldrig har lagt skjul på, men hun fortalte ikke, at C arbejdede med Mir-2, eller hvad andre hos Santaris arbejdede med. Hun kunne aldrig finde på at afsløre sekvenser, mønstret på den specifikke måde og inkubationstider. De gjorde meget ud af at vidensdele hos Santaris. Sakari Kauppinen videresendte f.eks. i mail af 25. april 2008 de offentliggjorte forsøgsresultater. Sakari Kauppinen sendte sådanne mails mindst en gang om måneden. Hun har også videresendt publicerede artikler til B, men der har aldrig været tale om erhvervshemmeligheder. Kommercielle firmasamarbejder og resultater fortalte man ikke om, før der forelå en pressemeddelelse, men hun har aldrig haft indtryk af, at et akademisk samarbejde skulle holdes hemmeligt, på nær én gang.

I august/september 2007 lykkedes Cs forsøg med de helt korte oligoer. Hun var glad på hendes vegne og syntes, at det var spændende. Det var klart for enhver, at de ikke måtte tale med nogen om det, og det blev også præciseret. Hun fortalte det ikke til B og ville heller ikke have gjort det, selvom de ikke var blevet mindet om det. Det var uden tvivl noget stort.

Hun er ikke længere veninde med C. På grund af denne sag brød hun for Cs skyld kontakten, og hun har ikke talt med hende siden.

ad review-møder:

Hos Santaris holdt de review-møder hvert kvartal som en opsamling på kvartalet. I review-møderne i hendes afdeling deltog hele ledelsen og microRNA-gruppen. De talte om resultater, som man evt. ville patentere, eller projekter, som skulle lukkes ned. Man kunne godt deltage i andre afdelingers review møder, men hun har kun deltaget med sin egen gruppe,

henholdsvis juni 2007 og den 29. november 2007. Fra disse møder vidste hun i oktober 2007, hvor langt Santaris var i forhold til microRNA arbejdet. Selvom hun kendte til de andres resultater, fortalte hun det ikke videre til B.

Til review-mødet den 29. november 2007 blev hun bedt om at præsentere de foreløbige resultater vedrørende RNA-micromimics – de dobbeltstrengede. Hun var glad og stolt over og fortalte det til B i mail af 8. november 2007. Det kunne hun ikke se var et problem. På mødet præsenterede hun resultaterne og viste artiklen, og Henrik Ørum spurgte undervejs, om micromimics kunne laves som enkeltstrengede. Hun svarede, at hun troede, at det så ville komme til at virke som en blockmir i stedet for. Henrik Ørum spurgte, om Santaris havde det patent, og hun fortalte, at det havde B. Et par dage efter mødet kom Henrik Ørum ind på hendes kontor og spurgte til blockmir-princippet, og hun "tegnede og fortalte". Sakari Kauppinen var også til stede. Han bad hende ringe til B for at få ham til at tage kontakt til Troels Koch og Henrik Frydenlund på Berlin-konferencen.

De holdt også afdelingsmøder i microRNA-gruppen, hvor de talte om, hvad der var sket siden sidst. Hvis man var fraværende til møderne, kunne man spørge de andre om, hvad der var sket.

ad hendes barsel:

I begyndelsen af november 2007 blev hun gravid med deres 2. barn, men hun ventede med at fortælle det til efter de første 3 måneder. Sakari Kauppinen gjorde hende opmærksom på, at hun ikke kunne få løn fra Santaris, mens hun er på barsel, da hun kun var ansat tidsbegrænset. Hun blev meget skuffet over, at hun skulle være stillet dårligere, end hvis hun havde været ph.d.-studerende på universitetet. Sakari Kauppinen gav endvidere udtryk for, at hun ikke havde tid til at være på barsel, når hun var erhvervs-ph.d. Hun havde på fornemmelsen, at han syntes, at det var irriterende, at hun skulle på barsel. Fra dette tidspunkt følte hun sig mobbet af ham.

ad B og Santaris:

I midten af november 2007 gav Sakari Kauppinen på et afdelingsmøde udtryk for, at det var hans opfattelse, at Exiqon havde patenterne vedrørende blockmir. Derfor skrev hun til B i mail af 12. november 2007, at han skal kontakte Santaris om sine patenter. På et tidspunkt fik

hun en maveførnemmelse af, at Santaris ville teste Bs metode uden om hende og B, hvilket hun fortalte B i mail af 3. april 2008.

I slutningen af december 2007 stiftede B et virtuelt firma, X-firma, hvilket også blev offentliggjort i en pressemeddelelse. Det gav pludselig nogle problemer for hende på Santaris, hvilket fremgår af mails af 8. januar 2008. Efter juleferien kom Sakari Kauppinen ind til hende og sagde, at det ikke var smart, at B havde et konkurrerende firma, og at de var nødt til at tale om det, og at han ville tale med ledelsen. Det blev hun ked af. Hun troede ikke, at Sakari Kauppinen på dette tidspunkt vidste, at B var i kontakt med ledelsen. Sakari Kauppinen kom ikke med en tilbagemelding fra ledelsen, så hun spurgte selv til det. Sakari Kauppinen sagde, at han havde talt med ledelsen, og at det ikke var et problem, da der var tale om en helt anden teknologi.

Hun er ikke bekendt med, at ledelsen i nov./dec. 2007 havde en samtale med Sakari Kauppinen omkring tavshedspligt. En dag i laboratoriet arbejdede Markus Heidenblad og hun med et eller andet, som hun sagde, at hun ville tale med B om. Det mente Markus Heidenblad ikke, at hun kunne, men hun kunne ikke selv se et problem i det. Han syntes generelt, at Bs firma var et problem. Han kendte allerede da til Bs opfindelser. På dette tidspunkt var hun ked af at være på Santaris. Mobberiet fra Sakari Kauppinen ophørte pludselig igen inden Keystone mødet, og Markus Heidenblad har efterfølgende fortalt, at han havde påtalt det overfor Sakari Kauppinen.

ad Keystone mødet:

På Keystone mødet i marts 2008 deltog alle fra microRNA gruppen. B deltog også. Dette var arrangeret hjemmefra. Alle, også B, rejste, boede og spiste sammen, men en enkelt aften var B ikke med, fordi de skulle tale med eventuelle samarbejdspartnere. En af de andre aftener afslørede Sakari Kauppinen, at Santaris skulle samarbejde med Merck.

ad barsel og opsigelse/bortvisning:

Da hun den 8. maj 2008 gik på barsel, havde hun det ikke særlig godt. Hun var træt af det hele og glædede sig bare til at komme på barsel. I tiden op til den 8. maj var hun mere og mere blevet ignoreret af Sakari Kauppinen. Efter at hun var gået på barsel, var hun 3 gange efterfølgende på Santaris, inden hun blev bortvist. Alle blev bedt om at møde den 6. novem-

ber 2008, og hun var på det tidspunkt klar over, at nogle skulle opsiges. Hun mødte op og blev kaldt ind på Sakari Kauppinens kontor, hvor han fortalte hende, at hun blev opsagt. Det kom bag på hende, fordi hun kom med penge og var under uddannelse. Mødet tog ca. 10 min.

Efterfølgende skrev hun en mail til Sakari Kauppinen og bad ham om en udtalelse, så hun kunne finde et nyt sted, hvor hun kunne fortsætte sin ph.d. Hun forestillede sig, at hun måske kunne fortsætte hos Exiqon. Sakari svarede hende i mail af 8. november 2008, men hun vidste ikke, om hun troede på ham. Hun kontaktede Dansk Magisterforening og forklarede dem hendes situation. Hun følte sig stukket i ryggen og var ikke meget for, at Sakari Kauppinen skulle fortsætte som hendes hovedvejleder, og hun ville derfor gerne holde alle døre åbne med henblik på at komme videre.

Santaris og hun blev enige om en aftale, hvorefter hun skulle have udleveret oligoer, kloninger/plasmider som hun selv havde fremstillet, RNA-oprensninger og aktive celleekstrakter og hendes laptop og lab-protokol. Til gengæld ville Santaris ikke betale støttepengene tilbage, og hun skulle afstå for at gøre krav gældende for opsigelse under barsel. Det vigtigste for hende var, at hun kunne komme videre med sin ph.d. Lige pludselig gik alt i stå, og intet blev frigivet, og til sidst kontaktede hun i januar 2009 en advokat. Den 27. januar opdagede hun, at hun ikke havde fået løn, men troede, at det var en fejl. Hun ringede til Jan Stenvang, der også var opsagt, og spurgte, om han havde fået løn, Det havde han. Hun skrev en mail til Santaris for at høre, hvorfor hun ikke havde fået løn. Hendes mail var blevet videregivet til Bolette Wildt, som bad hende komme til en samtale hos Santaris. Hun drøftede det med sin advokat, der samme dag sendte et brev til Bolette Wildt. Af Bolette Wildts svar af 30. januar 2009 til hendes advokat fremgik, at Santaris havde åbnet hendes mail-box og læst hendes private mails, og at Santaris var af den opfattelse, at hun havde overtrådt sin loyalitetsforpligtelse. Bolette Wildt havde vedhæftet flere af de pågældende mails.

Lige inden mødet den 2. februar 2009 ringede B og sagde, at hun ikke skulle tage det møde, da han netop havde talt med P&V og fundet ud af, at Santaris havde kontak-
tet P&V. Hun fortalte det til sin advokat, der fortsat mente, at de skulle tage mødet. I mødet deltog Bolette Wildt, advokat Finn Schwarz, Maja Bojko, hun selv og hendes advokat. Hun blev konfronteret med de mails, som Santaris mente udgjorde en overtrædelse af hendes loyalitetsforpligtelse. Hun forklarede, at hun ikke selv mente at have videregivet erhvervs-

hemmeligheder. Hun spurgte, hvorfor Santaris ikke før havde sagt noget om, at de syntes, at Bs patenter var et problem. Santaris truede med retssag og ville have overdraget Bs ansøgninger. Mødet endte med, at advokat Finn Schwarz sagde, at han umiddelbart ikke mente, at Santaris havde så meget på hende, men at de ville tænke over det. Hendes advokat gjorde opmærksom på, at en evt. bortvisning skulle ske straks, hvis de agtede at gøre dette. Hun fik indtryk af, at der ikke var grundlag for at bortvise hende og blev derfor meget overrasket over indholdet af brevet af 4. februar 2009.

ad mails som baggrund for bortvisningen:

Mail af 12. november 2007: Hun havde tidligere fortalt Sakari Kauppinen om Bs opfindelse, men efter et møde en dag sagde hani, at han mente, at Exiqon havde patenterne vedrørende blockmir, og at de derfor sagtens kunne bruges på Santaris. Hun blev irriteret og sagde til B, at hun syntes, at han skulle tale med Troels Koch og Henrik Ørum. Når der i mails "subjekt" - felt står "vedrørende telefoner og kamera", er det, fordi hun havde taget en tidligere mail fra B og svaret tilbage på den.

Mails af 25. januar 2008: Hun arbejdede ikke på Cs projekt. C arbejdede med antimir og microMir, der binder på micro-RNA. Hun og B havde diskuteret nukleotid analoger, og hun havde på et gruppemøde foreslået, om LNA kunne indgå i projektet. Hun ville godt undersøge, om det virkede, men det syntes Sakari Kauppinen ikke var en god idé. Hun besluttede sig for at gøre det alligevel og bestilte 3 oligoer. Hun designede, hvordan oligoerne skulle se ud, og bestilte dem hos RiboTask sammen med nogle andre ting. Både bestillingen og den efterfølgende faktura er blevet godkendt af Sakari Kauppinen. Oligoerne koster et par tusind pr. stk. Hun kunne have bestilt og betalt dem af midlerne fra sit eget forskningsprojekt. Hendes oligoer binder ikke til den færdige oligo, men på en anden plads. Hun brugte endvidere mir21, der er et nemt microRNA at arbejde med. Hun lavede eksperimenterne og fortalte om dem på et møde, hvor bl.a. Sakari Kauppinen og Markus Heidenblad deltog. Sakari Kauppinen sagde efterfølgende til hende, at det var meget ukollegialt, at hun havde lavet forsøgene på mir21, og at hun skulle tale med C om det. Bagefter undskyldte hun det over for C, men C syntes ikke, at det var et problem. Efterfølgende aftalte de, at hun skulle gå videre med arbejdet, så de efterfølgende bestillinger af oligoer blev godkendt af Sakari Kaup-

pinen. Hun kunne godt have lavet forsøgene på KU bortset fra, at de ikke havde de tekniske faciliteter til det. Hun sendte sine resultater til B, som hun fortsat brugte til sparring.

Mails af henholdsvis 25. februar og 27. februar 2008: Erik N. Olson [en amerikansk professor] var en af Santaris' samarbejdspartnere, som man var stolt af, og som også fremgik af flere årsrapporter. C talte på et tidspunkt om Olson og hans gode resultater. I den forbindelse fortalte hun C, at hun havde hørt fra B, at Olson var ved at starte et firma, og at de måske derfor skulle passe på. C spurgte, hvor hun vidste det fra, og hun lovede at spørge B. Hun gjorde det for at hjælpe Santaris.

Mail af 12. marts 2008: Udtrykket "Echelon is..." er en intern joke mellem hende og B, der refererer til en tidligere flere år gammel privat mail. "Den anden linje" refererer ikke til noget bestemt, men blot at det kunne de tale om derhjemme.

Mails af 3. april 2008: På det tidspunkt var hun frustreret over en masse ting. De havde haft et gruppemøde, hvor hun havde gjort opmærksom på, at Regulus var indehaver af patentet til Santaris' største konkurrent, Sarnow – patentet, og hun havde spurgt Sakari Kauppinen, om de havde et problem med det. Det mente Sakari Kauppinen ikke, men det skabte en mærkelig stemning. På et tidspunkt fik hun en mavefornemmelse af, at Sakari Kauppinen ville teste Bs patent uden at fortælle det til dem. Hun var ked af at være hos Santaris og ønskede bare, at B kunne skaffe penge til firmaet, så alt kunne blive godt. Men det var ikke realistisk, for der var ingen penge.

ad øvrige mails:

Mail af 30. april 2008: Bartel var med på Keystone-konferencen, hvor han præsenterede et fint arbejde og en gigantisk undersøgelse af targets. Da hun også var interesseret i det, læste hun det. I Bartels patent dukker der pludselig noget op om blockmir, som kunne have interesse for B, hvorfor hun gjorde ham opmærksom på det. B reagerede ikke voldsomt på det, da han vist havde set det før. Patentet er omtalt i en publiceret artikel.

Mails af 5., 8. og 15. november 2007 og 4., 5. og 12. marts 2008:

På Keystone- konference mødte hun Thomas Thum, der er kardiolog og arbejder med antimir i hjertet i samarbejde med Regulus. I slutningen af september 2007 mødte hun ham igen i Cambridge. Thomas Thum arbejder med antagomir, antimir og mir21, og hun spurgte ham derfor, om han ikke vil teste Santaris' antimir, hvilket han gerne ville. De blev enige om, at

han skulle "spille med åbne kort" i forhold til sit samarbejde med Regulus. Samarbejdet blev ikke til noget, og da hun fratrådte hos Santaris, havde hun ikke kendskab til noget samarbejde med ham.

Mail af 23. januar 2008: Sakari Kauppinen havde fået optaget en artikel, primatartiklen, i Nature, hvilket hun syntes var flot, og det fortalte hun til B. Det var offentligt kendt, og B vidste det godt, for det var blevet offentliggjort i en pressemeddelelse.

Mail af 5. februar 2008: Hun ville gerne have haft sin påbegyndte ph.d. til at omhandle microRNA i brystcancer. Hun fortalte derfor B, at Sakari Kauppinen endelig "havde set lyset". Hun spurgte Sakari Kauppinen om reglerne om tavshedspligt. Han sagde, at hun ikke måtte videregive resultater og data til B.

Mailadresser og computer:

Hun havde en KU mail og en Santaris-mail. Mailadressen cu@hysciter.com fik hun først efter sin bortvisning. Hendes mailkonto hos Santaris var blevet lukket i forbindelse med hendes bortvisning.

Hun er stadig i besiddelse af computeren. De andre hos Santaris havde en HP computer, men Sakari Kauppinen og hun havde en Dell. Det var meningen, at hele afdelingen skulle have haft en computer, men der var ikke bestilt en til hende. Sakari Kauppinen og hun bestilte en Dell, efter hun var tiltrådt. I hendes forskermidler var afsat penge til at købe en computer. Computeren blev leveret til Santaris, men licenserne står formentlig i hendes navn. Hun opfattede det som sin computer, som hun kunne bruge privat, hvilket hun også gjorde. Da hun halvdelen af tiden skulle arbejde på KU, var det vigtigt, at hun kunne tage computeren med sig. Hun har ingen kvittering på computeren.

B har forklaret:

Ad sin erhvervsmæssige baggrund:

Han begyndte på SDU i 1992, hvor han arbejdede med anti-sense teknologi og skrev bachelorprojekt i dette område. Senere fortsatte han som ph.d. - studerende, hvor han først arbejdede med én type RNA, men skiftede til et andet RNA.

Mens han skrev sin ph.d., startede han i et biotekfirma i Odense. Han blev medopfinder på en patentansøgning. Idéen bag patentet var ikke hans, men han blev bedt om at finde ud af, hvordan det fungerede. Firmaet flyttede til København, og han sagde derfor op og gjorde sin ph.d. færdig. Han gjorde i den forbindelse en opfindelse, som baserer sig på oligo biblioteker. Han fortsatte med at arbejde med at finde nye lægemidler, men på et tidspunkt løb han tør for penge og var lige ved at gå tilbage til universitetet, men så fik han en chance for at komme til P&V.

Ad A-sagen:

Han mødte A i 1998, hvor han var hendes lærer. Da hun begyndte hos Santaris, talte de om hendes projekt, men det var klart, at det i øvrigt ikke var noget, man talte om i detaljer. De drøftede overordnede og generelle principper, men A fortalte ikke om sine kollegers arbejde, heller ikke Cs arbejde. Han har hverken modtaget eller brugt fortrolige oplysninger fra Santaris, som er modtaget fra A.

Han kender Jan Stenvang fra studiet, og begge har arbejdet med sense princippet, men han har ikke talt med ham i mange år. Han har været sammen med As kolleger til firmafester og private sammenkomster både hos dem og hos sig selv. På Keystone var han til stede på hotelværelset under den omtalte præsentation, og på det tidspunkt kendte alle til hans opfindelse.

I 2007/2008 betragtede han sig ikke som konkurrent til Santaris, idet han bl.a. ikke havde et firma. Han havde gjort sin opfindelse, men han vidste ikke, om det virkede. Han ventede på, at videnskaben ville vise, at hans opfindelse kunne bruges. Han anså Santaris som potentiel samarbejdspartner, der eventuelt ville være interesseret i at købe hans patent.

På mødet i Berlin var det planlagt, at han skulle kontakte Santaris. Han havde et møde med Troels Koch og Henrik Frydenlund. Mødet varede ca. ½-1 time, hvor de talte om hans opfindelse. De syntes, det lød smart, men de havde også visse forbehold. Frydenlund forstod grundidéen i opfindelsen, men ikke nødvendigvis konsekvenserne. Han er helt sikker på, at han omtalte HCV. Da han kom hjem, sendte han den 13. december 2007 en opfølgingsmail, der samtidig var en invitation til et samarbejde. Han havde ikke problemer med at dele sine tanker med Santaris. Troels Koch bad i mail af 3. jan 2008 ham om at fremsende de offentlig-

gjorte patenter inden mødet. Han svarede senere samme dag, at de ikke var publiceret og foreslog en hemmeligholdelsesaftale. Det planlagte møde blev dog aflyst, og han fik ikke selv fulgt op på det, men han havde heller ikke travlt med at komme videre med det.

I mailen af 25. januar 2008 beskrev A nogle eksperimenter og fortalte, at hun havde lavet nogle fejl. Han vidste ikke præcist, hvad hun lavede og tænkte ikke nærmere over det. På et tidspunkt opdagede han, at Eric N. Olsson havde startet et firma og fortalte det til A, der fortalte det til sine kolleger.

Han husker ikke situationen i forhold til mailen af 12. marts 2008, hvor "Echelon" omtales, men har nok bare tænkt, at det kunne de snakke om, når de kom hjem.

Når han i sin mail af 3. april 2008 skrev "Har du tid til at tale i telefon?", var det, fordi han vidste, at A havde det dårligt, og han ville hellere tale med hende i telefonen end at skrive.

Han blev på et tidspunkt i januar/februar 2009 ringet op af Kim Hesche, der fortalte, at Santaris var ude på at knuse ham og var ude efter hans patenter. Han ringede til A og fortalte det, da hun var på vej til møde med Santaris.

På mødet den 19. februar 2009 deltog Maja Bojko, Niels Abrahamsen, Bolette Wildt og han selv. Han troede, at de skulle drøfte forlig, men på mødet blev han hurtigt klar over, at Santaris mente, at han havde stjålet deres opfindelse og derfor ville have hans patent. Santaris havde fokus på de helt korte længder og kunne ikke forstå, at han kunne skrive noget om det. For at undgå et retssag tilbød han dem, at de kunne få licens.

Mailen af 19. februar 2008 11:52 om at kontakte Regulus skal forstås på den måde, at hvis han solgte sit patent, så ville A også få noget ud af det, fordi pengene fra salget vil gå ind i deres fælles økonomi. Derfor skriver han "vi".

Ad B-sagen:

Ad hans tid hos P&V:

Han begyndte hos P&V i en art mesterlære og havde ingen viden om patentområdet. Han blev oplært og var igennem to interne eksamener, før han kunne få sagsansvar. Derudover fulgte han forskellige interne og eksterne kurser og læste patentlitteratur under transporten frem og tilbage til arbejdet. I begyndelsen fulgte han Nicka Kirstein og senere Kim Wagner,

men han havde intet at gøre med Henrik Skødt. Han blev på kurserne orienteret ikke om patentetiske regler. Han vidste ikke, at han ikke måtte indlevere egne patentansøgninger. Det var der ingen, der havde fortalt ham, men det var indlysende, at han selvfølgelig ikke måtte bruge erhvervshemmeligheder, som han var blevet gjort bekendt med gennem sit arbejde hos P&V. I bakspejlet kan han dog godt se, at Indleveringen af egne ansøgninger kunne være et problem.

Han lavede mest patentansøgninger for universiteter, og det var typisk ikke ham, der havde kontakten til firma kunder. Han udførte det hårde arbejde, men havde ikke det overordnede ansvar. Han var også med til at arbejde på en patentansøgning for Santaris vedrørende antimir. Han havde ikke arbejdet på andre lignende patenter, men han havde flere steder nævnt antimir i arbejdet med andre patenter.

Hans opgave på Santaris' patentansøgning fremgår af mails fra Joacim Elmén og Maja Bojko til Henrik Skjødt. Han skulle opdatere Santaris prioritetsansøgning, bilag 12, og lægge deres eksperimentelle data og figurer ind i den allerede udarbejdede patentansøgning samt efter instrukser tilføje nogle ekstra krav. Det skulle bare sættes ind i teksten, og han lavede ikke om på teksten. Inden dette arbejde havde han hjulpet med en indsigelsessag for Santaris, hvor Kim Wagner var den sagsansvarlige. Han havde ikke selv kontakt til Santaris, men han har deltaget i et enkelt møde. Han var med på sagen for at lære noget, og han var bare med på sidelinjen. Hvis man læser Santaris' ansøgning, bilag 12, skal man læse den meget nøje, før man finder ud af, hvad det egentlig er, Santaris tror at have opfundet. Han sagde ikke på noget tidspunkt til P&V, at han ikke burde arbejde på opgaver for Santaris. På dette tidspunkt var han sikker på, at det var hans opfindelse, og han kunne derfor ikke se, at det kunne være et problem. Han var bekendt med Santaris' forretningsområde, og han havde i lang tid kendt til, at Santaris var interesseret i gabmir, men han vidste ikke, om de også havde interesse i blockmir. Han var ikke ansat til at lave opfindelser for Santaris, og det ville ikke have været naturligt for ham at skrive sin opfindelse ind i Santaris' ansøgning. Den kunne godt være skrevet ind i selve beskrivelsen, men han mener ikke, at man ville have fået et patent ud af det. Selvom han havde haft kendskab til Bartel patentet ved opdateringen af ansøgningen, ville det ikke have været relevant at indføre den viden, da det ikke vedrører det samme og ikke knytter sig til Santaris' ansøgning. En indføjeelse af Bartel patentet ville ikke have optimeret ansøgningen, og hvis Bartel patentet skulle have været skrevet ind, skulle

han have skrevet alle mulige andet ind også. Det afgørende for ham var, at opfindelsen var hans. Når man som agent arbejder på en sag, gør man alt, hvad man kan for at beskytte klientens opfindelse og lave den bedste ansøgning. Man ser også på den forretningsmæssige side af patentet og eventuelt muligheden for at gøre patentets anvendelsesområde bredere, men man skal ikke tilføje nye opfindelser. På mødet den 7. februar 2007 oplyste han uopfordret, at han havde indleveret patentansøgninger den 30. oktober 2006 på de pågældende opfindelser, men han havde allerede før indleveringen af ansøgningerne og før mødet den 7. februar 2007 fortalt om patentindleveringen til Peter Horn Møller og forklaret, at patentansøgningerne omhandlede oligoer. Han orienterede også denne, da han indleverede ansøgningerne. Han husker det, som om Peter Horn Møller da havde travlt, så denne reagerede ikke på det. Han tænkte ikke på, at det kunne være i strid med hans ansættelsesvilkår, men derimod at det var hans ret at ansøge om patent, da det var hans opfindelse. På mødet den 7. februar 2007 sagde han ikke noget om, hvor han havde idéen fra, men han har helt sikkert sagt, at det var hans egen opfindelse. De talte ikke særlig meget om substansen i opfindelsen, og han mener ikke, at han sagde noget om indleveringen af de efterfølgende amerikanske patentansøgninger. På mødet den 7. februar 2007 kom det bag på Kim Hesche, der reagerede stærkt omkring princippet. Han selv nåede ikke at sige så meget. P&V bad ikke om at se kopier af ansøgningerne, og han gav dem heller ikke kopier. Han blev på mødet præsenteret for forskellige løsningsmuligheder, men han vidste ikke, hvordan han skulle forholde sig.

Efter mødet modtog han en skriftlig advarsel, hvor han på samme måde som på mødet blev præsenteret for forskellige løsningsmuligheder. Han accepterede advarslen, men opfyldte ikke vilkårene, og stormen lagde sig. Han var i øvrigt ikke bekendt med den i advarslen anførte firmapolitik. Den var han ikke blevet oplyst om, og han havde ikke fået den på skrift. Han spurgte A til råds, og de talte om det derhjemme. Kort tid efter besluttede de, at han måtte ophøre hos P&V. Han indgav først sin opsigelse den 27. april 2007, for han havde ikke travlt med at komme væk, da han havde ikke andet at lave, og P&V ville gerne beholde ham. Ingen hos P&V reagerede på hans opsigelse i form af indskrænkning i brug af systemer eller lignende. Hverken Peter Horn Møller eller Kim Wagner talte om et specifikt fratrædelsestidspunkt, men de vidste alle, at det ikke gik i det lange løb. Fratrædelsestidspunktet aftalte de senere. Han fratrådte den 31. august 2007, men blev efterfølgende ansat som konsulent med virkning fra den 6. november 2007. Efter sin fratræden havde han ikke adgang til

P&Vs systemer. De sendte opgaverne til ham, og han arbejdede på dem hjemmefra. Han husker ikke, om han havde opgaver for P&V i tiden fra sin fratrædelse og til sin ansættelse som konsulent. Da han fik advarslen, havde han ingen planer, men han kunne godt se, at situationen ikke var holdbar i længden. Han vidste på dette tidspunkt ikke, om blockmir-princippet virkede, og om hans ansøgning var den første på området. Han ventede på, at nogen ville påvise, at det virkede, og at det kunne bruges til noget. Han havde heller ingen planer, da han sagde op.

Hvordan han kom frem til sin opfindelse:

Inden han gjorde sin opfindelse, var han på konferencen i Lund i september 2006, hvor der blev talt meget om microRNA, og der var en præsentation omkring sænkning af kolesterol. Han fik en masse idéer og tænkte efterfølgende, hvad der ville ske, hvis man lavede noget andet end antimir. Hvis han ikke havde været på denne conference, havde han ikke gjort sin opfindelse på dette tidspunkt.

Hans tankerække var følgende:

1. Han spurgte sig selv om, hvad der ville ske, hvis man blokerer et microRNA bindingssite i et mRNA. Hvis man blokerer det, vil det blive opreguleret.
2. Han indså, at den molekylære effekt, som han var ude efter, var modsat i forhold til, hvad man plejer at opnå med anti-sense oligoer rettet mod mRNA og også microRNA. Det, han var ude efter, var at "aktivere" eller opregulere target RNA. Han skulle derfor undgå en nedbrydning, og han havde derfor brug for en sterisk blokker. Han havde ingen foretrukne længder, modifikationsmønstre eller begrænsninger til specielle analoger.
3. Dette betyder, at oligonukleotidet skal have følgende bestemte egenskaber: Anti-sense oligoen må hverken rekruttere RNaseH eller RISC.
4. Han måtte have tiltro til, at blockmiren rent faktisk kunne binde til og blokere et microRNA bindingssite i mRNA, og at bindingssitet er tilgængeligt, og at der ikke er noget ved microRNA bindingssitet, der gør, at microRNA-et kan binde fx docking/hjælpe proteiner eller andet. Han vidste, at microRNA bindingssites typisk ikke sidder i mRNA-ets læseramme, og at blockmiren typisk ikke vil blive skubbet af mRNA-et af ribosomet. Blokkeren skal derfor sidde uden for læserammen, ellers vil

den blive skubbet af. Han fandt ud af, at microRNA-RISC komplekset ikke skubber blockmiren af mRNA-et.

5. Han måtte have tiltro til, at et microRNA bindingssite okkuperet af en blockmir ikke har samme effekt som et microRNA bindingssite okkuperet af et microRNA. Dette ville være tilfældet, hvis microRNA i sig selv fungerer ved sterisk hindring, hvorved man erstatter en sterisk hindring med en anden, fx hvis man erstatter Spot42 RNAs binding til ribosome bindingssite i galK mRNA-et.
6. Han måtte have tiltro til, at blockmir binding til mRNA ikke vil påvirke mRNA-et på andre måder, fx ved at forstyrre andre interaktioner til RNA eller protein.
7. Han måtte have tiltro til, at microRNA-et fungerer som guide/vejviser for noget "andet", fx protein, som udøver en effekt på mRNA, og at blockmiren kan forhindre dette "andet" i at udøve sin effekt på mRNA-et, ved at forhindre microRNA-et i at guide dette "andet" til mRNA. Dette "andet" behøver ikke at være RISC, der lige så godt kunne være med til at forstærke bindingen mellem microRNA og mRNA. Hvad selve effekten er, ved man stadig ikke.
8. Han måtte have tiltro til, at man kunne finde en anvendelse for blokering af microRNA bindingssites, fx i forskning, diagnostik eller terapeutisk. Der var ingen klar anvendelse i diagnostik, men han havde en formodning for, at det kunne finde anvendelse i forskning. Han var derimod i tvivl om, hvorvidt det kunne bruges terapeutisk, og man måtte på dette punkt afvente yderligere klarlægning af microRNAs biolog. Han kendte på dette tidspunkt 2-3 sites, men det var ikke noget, man kunne bruge til noget.
9. Han måtte have tiltro til, at der findes situationer, hvor ét specifikt mRNA spiller en central rolle for et givet microRNAs biologiske effekt i modsætning til den generelle tanke om, at microRNA-et generelt udfører dets biologiske effekter via mange mRNAer.
10. Han måtte tro på, at disse situationer findes og kan afdækkes, og at det på den baggrund kan anvendes biologisk fx til lægemidler.

Selve opfindelsen:

Hans opfindelse består i at blokere på mRNA og ikke på microRNA. Han blokerer en specifik target, seed sekvensen, hvor Santaris i deres opfindelse blokerer flere targets. Hvis blockmir kortes ned til seed sekvensen, vil det da ramme alle sites? En blockmir er en oligo, der ikke har aktivitet, og som binder på mRNA, og han har opfundet blockmiren. I første omgang var ansøgningen begrænset til denne definition. Opfindelsen var begrænset til noget, der ikke rekrutterer RNaseH og RISC, hvilket fremgår af ansøgningens krav 1 og 10. Bagefter udvidede han ansøgningen, så det også kunne være en gapmir - men det var kendt i forvejen. Bartels patent kunne være en gapmir, da det kun omtaler blokering af et site. Det kan ikke udelukkes, at en blockmir kan virke som en antimir, men det er ikke særligt sandsynligt. Man kan som udgangspunkt ikke se forskel på en antimir og en blockmir, men man kan se forskel på Santaris' antimir og en blockmir, fordi deres antimir er en speciel antimir, som hovedsagelig blokerer på micro-RNA.

En blockmir er ikke en spejlvendt antimir, men det kan ikke udelukkes, at de kan anvendes på samme måde. Hvis microRNA'et er fuldstændig komplementær til target, så ville man kunne lave en blockmir med samme sekvens som en microRNA, men konsekvensen vil ikke være den samme. Man kan ikke komme fra en microRNA til en blockmir, og man kan heller ikke komme fra Santaris' antimir til hans blockmir. Derfor kan Santaris' antimir ansøgning, bilag 12, ikke fungere som trædesten for hans opfindelse. Der er ingen information i Santaris' ansøgning, der adskiller sig fra andre antimir-ansøgninger. Han tænkte ikke på længderne, for det spillede ingen rolle for hans opfindelse i hans første ansøgning. Oplysningerne i Santaris' ansøgning kunne han ikke bruge til noget som helst, da længden ikke har betydning. Han kendte ikke Santaris' eksperimenter i forvejen, men selv om han havde set dem, ville han ikke være blevet hjulpet på vej. Santaris bruger DNA og LNA, den sammensætning har nu en særlig god egenskab, men den sammensætning har han ikke beskrevet i sin ansøgning.

Ved indgivelse af den første ansøgning vidste han ikke om blockmir ville virke, men i maj 2007 så han en artikel, der viste, at det kunne anvendes.

Han kendte ikke Bartel patentet, da han gjorde sin opfindelse, men han blev opmærksom på det en gang i 2007. På et senere tidspunkt opdagede A det, og han tjekkede derfor op på det igen, men det havde ingen betydning. Han indskrev ikke Bartel Patentet i de senere

ansøgninger, og, det er i øvrigt ikke krævet i Danmark. Esaus PCT-ansøgning af 17. februar 2005 har han først læst i forbindelse med denne sag.

Da han først havde gjort sin opfindelse, var det let for ham at forklare princippet til andre fagfolk, og de ville kunne forstå det umiddelbart. Han har både til folk på Santaris og hos P&V fortalt om det overordnede blockmir-princip, der går ud på at forhindre microRNA i at binde, hvilket også fremgår af hans hjemmeside. Han fortalte ikke om ansøgningens detaljer hverken til folk på Santaris eller hos P&V. Han besluttede sig for at ansøge om patent, da han i forbindelse med et salg af et firma i USA havde set, at patenter kunne indbringe 1 mia. dollars.

Han fulgte løbende med i den videnskabelige litteratur, som bl.a. var grundlag for hans senere opdateringer af patentansøgningen.

Ad skønserklæringerne

Han er enig i skønsmændenes besvarelse af spm. 6, spm. 6a og 6c, men han bemærker samtidig, at det kan lade sig gøre så længe, der er tale om isolerede molekyler, men ikke nødvendigvis i en celle.

I ansøgningen Bilag 13 side 22 omtales længden af LNA'er. Man kan forsøge at gøre dem kortere, og jo kortere de bliver, jo lettere vil de kunne binde til flere steder. Allerede her vises der interesse de korte LNA'er. Bilag 13 og 14 er identiske med bilag 15 og 16 (US ansøgningerne). I disse ansøgninger er der intet om HCV. Han finder ud af, at der er et link mellem miR122 og HCV og indleverer herefter en ny patentansøgning, idet han indskriver 10-15 linjer og indsætter eksempler.

Da han indleverer ansøgningen bilag 23 i HCV-familien, har han stiftet Querdenker. Angivelsen af en længde på 8 eller 11 i bilag 23 er ikke nyt i forhold til det, der tidligere har stået. Det er blot en præcisering og dermed en beskyttelse af patentet. Det er rent tilfældigt, at han har valgt disse længder. Opfindelsen baserer sig ikke på længden.

Ansøgningerne:

Den første ansøgning tog ham ca. 1-2 uger at skrive, men selve tankerne bag opfindelse tog rigtig lang tid. Ansøgningerne af henholdsvis den 14. juni 2007 og den 24. juni 2007 fortalte han ikke formelt noget om til P&V, men han kan godt have nævnt det for nogle. Alle ansøg-

ninger lavede han i sin fritid, og han brugte ikke P&Vs faciliteter. De fire danske ansøgninger blev samlet i PCT-ansøgningerne af 2007. De blev ikke trukket tilbage, men han betalte ikke ansøgningsgebyret, hvorefter de bortfaldt automatisk. De amerikanske patentansøgninger, der ikke videreføres, bortfalder automatisk efter 12 måneder.

Ansøgningen af 23. november 2007 blev indleveret af P&V. Han sendte en færdig ansøgningspakke, men han husker ikke, om han medsendte prioritetsansøgninger, hvilket heller ikke var nødvendigt.

Querdenker:

Den 2. juli 2007 stiftede han Querdenker og flyttede ansøgningerne over i selskabet. Han troede, at opfindelsen og mulige patenter kunne blive til noget stort, hvorfor det var vigtigt, at han fik stiftet selskabet hurtigt, så den potentielle værdi lå i selskabet. Han indbetalte selskabskapitalen kontant. Han fik bistand af advokat Henrik Mansfelt Witt. Han gav ikke formelt P&V besked om, at han stiftede selskabet, men han kan have nævnt det. Han havde tidligere lavet nogle motorcykelevents, og disse aktiviteter skulle også ind i selskabet, men det var helt klart HCV, der var grundlaget for stiftelsen.

Jan Stenvang har forklaret, at han har modtaget en mail fra A vedrørende afhøringsstemaerne i denne sag.

Han har en akademisk baggrund og har skrevet ph.d. for Kræftens Bekæmpelse i årene 2000-2003 i samarbejde med Exiqon og Jesper Wengel. Derefter blev han ansat hos Sakari Kauppinen på Panum. Den 1. marts 2008 blev han ansat som gruppeleder hos Santaris og blev opsagt i november 2008. Siden den 1. april 2009 har han været ansat på KU. Han har arbejdet og arbejder fortsat med LNA og microRNA. På Panum havde de qua Sakari Kauppinen, der var begge steder, et samarbejde med Santaris. Han mener ikke, at der var særlige hemmeligholdelsesaftaler hverken i forhold til KU eller Santaris ud over det, der stod i kontrakten. Han har haft lignende bestemmelser om tavshedspligt, erhvervshemmeligheder og immaterielle rettigheder i sin ansættelseskontrakt med Santaris som i As ansættelseskontrakt. Han husker ikke at have fået specifikke instrukser om, hvordan og hvilke fortrolige oplysninger de kunne modtage. Han er ikke bekendt med patentsystemet. Han mener at have kommunikeret med Sakari Kauppinen på sin KU- mail.

Han kender B fra SDU, hvor de begge har læst. De var studiekammerater og bekendte og havde faglige diskussioner, men de så ikke hinanden privat.

Han kender A fra tiden på SDU, fordi hun blev kæreste med B. Han havde før sin ansættelse på Panum besøgt dem en enkel gang i Sverige. Han vil beskrive A som intelligent, dedikeret, entusiastisk, temperamentsfuld og spændende at arbejde sammen med. Sakari Kauppinen og han tilrettede opgavebeskrivelsen vedrørende As ph.d. B var ikke direkte involveret i As ph.d., men han var med til at komme med inputs til design. På Panum var der en god stemning mellem dem, men på Santaris blev der lidt dårlig stemning mellem A og Sakari Kauppinen. Han har ikke overværet skænderier mellem dem, men han har hørt om det fra Markus Heidenblad.

Han kender Thomas Thum og har i 2006/07 overværet foredrag med ham i Cambridge 2006/2007 om microRNA og hjertesygdomme. Han opfatter ham som en akademisk samarbejdspartner, men ved, at man på Santaris har drøftet, om Santaris skulle indlede et kommercielt samarbejde med ham, men han ved ikke, om det blev til noget.

Mens han var på Santaris, bestilte han altid oligoer hos Ribotask og altid til et specifikt formål og efter aftale med Sakari Kauppinen.

Han ville fortælle sin kone om review-møderne og om sine kliniske forsøg, men aldrig nævne en kommerciel samarbejdspartner.

Han deltog i mødet den 21. maj 2007, hvor Bs metode og patenter blev omtalt under dagsordenens pkt. 2 "Ny metode". A gennemgik Bs opfindelse for Sakari Kauppinen, Joacim Elmén og ham selv. Han forstod metoden med det samme. De diskuterede hverken design, detaljer eller LNA'ernes længde, men det var indlysende, at man kunne bruge LNA, ligesom det blev diskuteret, om Santaris kunne anvende og afprøve den. Han mener ikke, at de aftalte, at Bs metode skulle testes, men han ved, at man har testet den efterfølgende først med HCV og i cellesystemer og siden in vivo med mus. Det fandt han ud af i forbindelse med, at han skulle skrive en artikel færdig. Han læste protokollen i dec./jan. 2007, hvor også selve protokollen var dateret. En test kan forberedes på kort tid – en uge. Man testede en oligo, længere end 22, binding på et LNA. Formålet var at teste, om metoden virkede in vivo, og for at se, om det var dét specifikke gen, der havde de ønskede egenskaber. Bs opfindelse blev også omtalt på et andet møde i microRNA-gruppen, hvor alle i gruppen var til stede. Han husker ikke, om det var på et gruppemøde eller et review-møde.

A sendte på et tidspunkt en mail med en vedhæftet artikel, hvoraf fremgik, at nogen havde påvist, at Bs metode virkede. Hans mail af 18. juni 2007 til A vedrørende blokerende oligoer vedrører Bs opfindelse.

Både Sakari Kauppinen og han havde en KU mail, da de var ansat på Panum. Denne mail har han brugt til at kommunikation med Sakari Kauppinen.

Han deltog i Keystone-konferencen i 2008. B deltog også, men det syntes han ikke var et problem. Han talte med B, da han kendte ham i forvejen, og der var også en fælles middag, hvor B også deltog. En aften på et af hotelværelserne gennemgik Morten Lindow sin præsentation til mødet næste dag for dem, herunder også B. Præsentationen vedrørte mir21 og nogle abeforsøg, og der var en mindre faglig drøftelse i den forbindelse. Der var kun ét arrangement, hvor B ikke deltog, men han ved ikke, om Sakari Kauppinen havde sagt noget til A herom.

Han har ikke efter opsigelsen af A været involveret i at finde en ny ph.d. - mulighed til hende.

As forsøg i 2008 gik ud på at teste LNAoligoer, og formålet var at undersøge, om man kunne blokere på præmiren. A brugte præmiren mir21, men kunne efter hans opfattelse have brugt en hvilken som helst præmir. Resultaterne hørte han om på et møde i foråret 2008, hvor også Sakari Kauppinen var til stede. De var overraskede over, at A havde brugt et design fra et andet internt projekt, og at de ikke var blevet oplyst om det. De syntes, at hendes forsøg gik tæt Cs projekt. Sakari Kauppinen blev meget fortørnet og sur over det, men da surhedsperioden var ovre, så de på hendes data, og A og C måtte afklare en eventuel konflikt. De aftalte endvidere, at C for eftertiden skulle ind over, og at A skulle informere om det. Hvis As forsøg var lykket, ville det have været godt for Santaris.

Markus Heidenblad har forklaret, at han har en ph.d. og har arbejdet både i Sverige og Holland. Han blev ansat på Santaris den 1. september 2007 og opsagde sin stilling til fratræden den 31. marts 2009. Han delte kontor med A på Santaris. Allerede i løbet af de første par dage fortalte A om B, hvad denne beskæftigede sig med, og hvor han var ansat. For ham var det nyt at arbejde med microRNA, så der gik nok ca. 1 måned, før han forstod, hvad Bs patent handlede om. Han boede fortsat i Sverige, hvilket også var tilfældet med Joacim Elmén og C, så de pendlede sammen til Santaris. De talte sammen om Bs opfindelse. Det var ingen

hemmelighed, og A præsenterede også Bs metode på et review-møde med ledelsen og Sakari Kauppinen. Henrik Ørum spurgte, om man ikke kunne lave LNA om til enkeltstrengede, men det afviste A, da man så ville opnå det modsatte - en blockmir. Han mener ikke, at man talte om længderne på oligoerne. A fortalte også, at B havde søgt patent på blockmir-princippet. Efter mødet kom Henrik Ørum ind til A og talte videre, men han husker ikke detaljerne. Når talen faldt på Bs patenter, gav Sakari Kauppinen udtryk for, at det var der styr på, og at det ikke var noget problem.

Han betragtede B som en konkurrent til Santaris, fordi han havde et patent inden for samme område. Santaris arbejdede med blokering af microRNA, og B arbejdede med blokering af messenger-RNA. Men de fleste kunne se, at det ville være indlysende, at man også kunne blokere messenger-RNA og opnå lignende effekter.

Internt i microRNA-gruppen talte man om alt, også resultater. Eksternt kunne man tale om generelle ting, men ikke mere specifikke detaljer. Desuden kunne man fortælle mere til en akademisk samarbejdspartner end til en kommerciel samarbejdspartner. Han talte med A om sin bekymring for hendes sparring med B. A havde et problem med Sakari Kauppinen, hvorfor hun i stedet brugte B. Det var hans indtryk, at A godt vidste, hvad hun kunne dele med B, og hvad hun ikke kunne fortælle ham. Han stolede på hendes dømmekraft. Han syntes, at det var svært at vide, hvor grænsen gik, så derfor skulle man helt undgå at skulle foretage den vurdering. Han drøftede det også med kollegerne i bilen. Han ved ikke, om Sakari Kauppinen havde talt med A om tavshedspligt.

På et tidspunkt behandlede Sakari Kauppinen ikke A ordentligt – det havde karakter af voksenmobning. Han talte med Sakari Kauppinen herom og om hans håndtering af B.

Han ved, hvem Thomas Thum er og har overværet et foredrag af ham i Cambridge om microRNA og blokering af visse targets og hjertesygdomme. Han ved ikke, om Santaris i hans tid på Santaris havde et samarbejde med Thomas Thum.

Han deltog i Keystone-konferencen i 2008 sammen med Sakari Kauppinen, Jan Sten-vang, C, Andreas Petris Morten Lindow og A. B var også med. De boede på samme hotel og spiste sammen nogle gange. Der var ingen in-struktioner vedrørende deres omgang med B. Han husker ikke, om B også var på hotelværelset, da Morten Lindow gennemgik sin præsentation, men præsentationen var ikke fortrolig, for den skulle præsenteres allerede dagen efter.

C har forklaret, at hun er master i science biologi fra 2001, og hun har en ph.d. fra 2007, der handler om cancer. Hun blev ansat hos Santaris den 1. juni 2007, bl.a. fordi hun tidligere havde arbejdet med cancer. Hun er stadig ansat hos Santaris.

Sakari Kauppinen ville, at hun skulle finde nye designs for oligoer, som inhiberer microRNA med fokus på mir21, da mir21 er højest udtrykt i cancer. Hun havde ikke før sin ansættelse hos Santaris kendt til microRNA og anti-sense. Hun kendte til As projekt. Der var ikke nogle sammenfald mellem hendes og As projekt, idet A arbejdede med opregulering, og hun med nedregulering.

Straks da A blev ansat, fortalte hun, at hun var kæreste med B, og at han var patentagent. I begyndelsen vidste hun ikke, at B også arbejdede med egne patenter, men det blev hun bekendt med senere. De var kolleger, men blev også hurtigt private veninder.

Internt i microRNA-gruppen var der fuld åbenhed, og man diskuterede på kryds og tværs om resultater og fejl. Man vidste, hvad de andre lavede, og om hvordan det gik. I september 2007 fik hun gennembrud i sine forsøg, idet hun lavede sine første microRNA på 8 i længden, som virkede. I begyndelsen var hun ikke selv klar over, hvor stort det var, men Sakari Kauppinen "var helt oppe at køre". Alle kendte til hendes opfindelse, for det blev omtalt på både afdelingsmøder og andre møder. Herefter arbejdede hun på fuldt tryk, og hun fik også tilknyttet to fuldtidslaboranter, der hjalp hende med projektet. Allerede på review -mødet i september viste hun, at projektet virkede, og til det næste møde havde hun flere data med.

Hun fortalte ikke om sine resultater udenfor Santaris og heller ikke til sin mand, der er forsker inden for samme fag. Sakari Kauppinen sagde også, at det ikke måtte fortælles til nogen. Selvom hendes mand kendte til området, brugte hun ikke ham som sparringpartner, for det turde hun ikke. Hun brugte sine kolleger som sparring, da de vidste, hvad det drejede sig om. Hun drøftede forskellige ting med Markus Heidenblad, og hun tror også, at A har sparret med ham. Hun ville aldrig fortælle en udenforstående om en eventuel samarbejdspartner.

Hendes projekt havde fokus på cancer, men det kan have været relevant for As projekt. De tre oligoer, som A købte, ville kunne anvendes i hendes projekt og kunne være relevante i et tidligere step i hendes forsøg. A forklarede, hvad oligoerne skulle bruges til,

men hun ved ikke, hvorfor A bestilte dem. A havde ikke fortalt hende, at hun havde lavet disse forsøg, men hun fik at vide fra en af laboranterne, at A havde bestilt plasmider. Hun gik derfor til Sakari Kauppinen og fortalte det. Han sagde, at han nok skulle tage hånd om det. A undskyldte efterfølgende og forklarede, at oligoerne var til nogle test, hun ville lave.

Eric N. Olsson er en meget dygtig professor og betydningsfuld inden for hjertekarsygdomme. Hun luftede derfor en idé om, at de måske kunne have et samarbejde med ham og drøftede det med A. Hun husker ikke, om hun bad A om at spørge B, om Eric N. Olsson var ved at starte et firma.

Hun har hørt om Bs opfindelse og ved, at det handler om blockmir. I begyndelsen vidste hun ikke præcist, at det var andet end et stykke oligo, der skulle blokere. Nogle gange kørte hun sammen med Joacim Elmén og Markus Heidenblad, og de kan sagtens have drøftet Bs opfindelse i bilen og As forhold til Sakari Kauppinen. A og Sakari Kauppinen var ikke helt tilfreds med hinanden. De havde skænderier og havde begge stærke viljer og mange idéer. I begyndelsen kunne hun ikke rigtig vurdere omfanget af det, men hun syntes, at det blev værre med tiden. Sakari Kauppinen kunne ikke tolerere, at A ikke havde respekt for ham.

I forhold til blockmir og antimir forklarede hun, at jo kortere man gør blokeringen, jo mere specifik kan blokeringen på messengerRNAen blive. Man kan ikke blot ved at kigge på dem kende forskel på en blockmir frem for en antimir. Begge er enkeltstregede, og længderne kan i begge tilfælde variere. En blockmir vil kunne virke som en antimir, hvis den rammer samme sekvens på microRNAen. Man kan ikke udelukke, at en blockmir kan blokere på antimir.

Sakari Kauppinen har forklaret, at han var associated director og senere director på Santaris. Nu er han universitetsansat og ikke længere ansat hos Santaris. Han har arbejdet med microRNA siden 2001 og har en ph.d. i genetik og en master i molekylærbiologi.

I sommeren 2006 blev Jan Stenvang ansat som post.doc. og A som forskningsassistent på Panum. Under ansættelsesforløbet fortalte A om et uheldigt ph.d.-forløb på SDU. Hendes projekt på Panum kom godt fra start, der var en god stemning og gåpåmod. I begyndelsen var han deltidsansat på Panum og hos Santaris, men fra februar 2007 blev han fuldtidsansat hos Santaris. A begyndte som erhvervs-ph.d. på Santaris i foråret 2007. Der var tale om et

selvstændigt ph.d.-projekt for hende, men hun var samtidig en integreret del af microRNA-gruppen. Han husker ikke, om B var inde over As ph.d. Der var to daglige vejledere, Jan Stenvang og Joacim Elmén, og han var selv hovedvejleder. Opgaven for hovedvejlederens, der typisk er ansat på universitetet, er at varetage projektet og sikre, at det skrider fremad. En ph.d.-studerende har egen økonomi med forskningsmidler tilknyttet. En ph.d.-studerende skal selv være aktiv i at tilrettelægge og udføre sine forsøg, kunne analysere data, teste hypoteser og være i stand til at kommunikere sine resultater. Det er godt at være nysgerrig som forsker, men der er mange ting at tage hensyn til i spørgsmålet om, hvorvidt man kan afprøve forsøg uden for projektet. As ph.d. gik ud på at udvikle potentielle molekyler, der kan erstatte microRNA aktivitet snarere end at hæmme dem.

I begyndelsen gik det meget godt på Santaris, men Santaris kom i økonomiske vanskeligheder, hvilket resulterede i masseafskedigelser i november 2008. De fik fra ledelsen at vide, at der var taget en strategisk beslutning om fremover kun at fokusere på Santaris' kerneaktiviteter, hvilket ville sige udviklingen af mir-122 til behandling af smitsom leverbetændelse og udvikling af ultrakorte lægemiddelser rettet mod hepatitis C og at nedlægge cancerprojektet. Han deltog i forhandlingerne som medarbejderrepræsentant. Han fik den besked fra Troels Koch, at 5 af de 12 medarbejdere i hans afdeling skulle opsiges, og at han skulle komme med en indstilling til, hvem det kunne være. I den forbindelse vurderede han, hvem han i forhold til de fremtidige projekter, bedst kunne undvære. Den endelige beslutning blev taget af topledelsen. Han skar derfor cancerprojektet og As projekt væk. På cancerprojektet blev 2-3 ansatte opsagt. As projekt var ikke en del af kerneområdet, men et særskilt projekt, der havde til formål at erstatte microRNA'er. A og 2 andre var enten på barsel eller gravide, men det lykkedes ham at beholde 2 af dem, men desværre ikke A. Da han indstillede, at A skulle opsiges, kendte han til den økonomiske konsekvens, og at hun ville få afbrudt sin ph.d. Opsigelsen af A var ikke på nogen måde begrundet i, at hun var på barsel. Alle argumenter i forhold til at kunne beholde A blev drøftet, men det primære var at have penge til de fremtidige primære aktiviteter, som han ikke mente, at A var eller kunne blive en del af. De andre gravide i gruppen var alle forskningslaboranter og beskæftiget med kernekompetencen, og deres opgaver kunne ikke varetages af andre, herunder A. Han havde et møde med Troels Koch, hvor de drøftede planen for microRNA-gruppen og hver enkelt medarbejder. Han mener, at han tog As opsigelse op en gang til, men der var ikke noget at

gøre. Det var ikke på det tidspunkt muligt at omplacere A i gruppen, og det ville have været vanskeligt at udskifte hende med C.

Det viste sig efterfølgende, at opsigelserne ikke løste Santaris' problemer, og der har siden været to afskedigelesrunder, og han blev selv opsagt i foråret 2012.

Da A i 2006-2007 overgik til ansættelse hos Santaris, vidste han godt, at As mand var B, men han vidste ikke på dette tidspunkt, hvad denne nærmere arbejdede med. Mødet den 21. maj 2007, hvor A under "ny metode" skulle have forklaret om Bs metode, husker han ikke. Han husker heller ikke, at A skulle have fortalt ham om en ny metode, hvilken i øvrigt var kendt i 2007. Han husker endvidere ikke, om han har modtaget mailen af 11. juni 2007 fra A omkring publiceringen af Bs opfindelse.

Review-mødet i november 2007, hvor man skulle have drøftet Bs opfindelse, husker han ikke klart. Han husker ikke, at blockmir-princippet blev behandlet, og han ved ikke, om Henrik Ørum efterfølgende havde en drøftelse med A, om det kunne være en enkeltstrengt version.

I november/december 2007 modtog han en mail fra Morten Lindow om, at denne på nettet havde set, at B havde stiftet et virtuelt selskab, X-firma. Morten Lindow mente, at Santaris nu havde fået en konkurrent. Mailen sendte han videre til Troels Koch og Henrik Ørum og skrev, at de var nødt til at drøfte det. De enedes om, at Troels Koch og Henrik Ørum skulle kontakte B om patenterne, og at han selv skulle tale med A. Under samtalen med A ville han sikre sig, at der var vandtætte skotter mellem hende og B, og at hun forstod budskabet. Han ændrede derfor ikke på hendes adgang til systemerne. I foråret 2008 bragte Markus Heidenblad problemstillingen omkring B og A på bane igen, fordi han syntes, at det var et problem. Vidnet henvendte sig til Troels Koch og fik at vide, at det var der taget hånd om. Han tog dog alligevel en ny drøftelse med A for at sikre sig, at det hele var, som det skulle være.

Allerede i slutningen af 2007 havde han og Joacim Elmén et møde omkring blockmir-princippet, hvor de drøftede muligheden for at bruge blockmir. På dette tidspunkt var de ved at færdiggøre et afgørende projekt og skrive en stor international artikel til Nature Biotechnology. De arbejdede i døgndrift på dette og havde ikke fokus på særlig meget andet.

Internt i gruppen var der stor åbenhed, og man delte resultater og daglige informationer med de andre og også med medarbejdere, der arbejdede med andre områder. På review-

møderne deltog topledelsen, IP-afdelingen og samtlige fra afdelingen og eventuelt nogle fra andre afdelinger.

Omkring ekstern kommunikation var det en fast procedure i alle årene, at en mundtlig videnskabelig præsentation eller indlevering af en videnskabelig artikel skulle godkendes af IP-afdelingen. Derudover skrev de ansatte under på, at de ikke måtte videregive virksomhedsfølsomme oplysninger. Den information om Thomas Thum, som A videregav til B i mail af 8. november 2007 er en klar konkurrencefølsom oplysning. Thomas Thum arbejdede som post. doc. og havde identificeret et bestemt sygdomstarget, som han ville teste på et af Santaris' produkter. Der var tale om et potentielt kommercielt samarbejde. A havde selv skabt kontakten mellem Thomas Thum og Santaris. Informationen omkring target blokker-patenterne i mail af 12. november 2007 kan ikke anses som kun af akademisk karakter. Det kan diskuteres, om As mail af 23. januar 2008 om primatartiklen til B er i strid med forbuddet. Perioden fra en artikel bliver godkendt til optagelse i Nature Biotech og frem til et døgn før offentliggørelsen er artiklen underlagt et forbud mod omtale. På det tidspunkt var det kendt, at de havde lavet abestudier, men man havde endnu ikke præsenteret de enkelte resultater og data, hvoraf det ses, at man har taget et vigtigt skridt hen i mod et lægemiddel. Oplysningen om Henrik Ditzel i mail af 1. februar 2008 er ikke en direkte konkurrencefølsom oplysning, idet samarbejdet med ham mest var på et akademisk plan. Derimod er informationen om Eric N. Olsson i mail af 25. februar 2008 ikke er en akademisk oplysning, idet han er medstifter af et biotekselskab.

Han har ikke selv været involveret i at finde disse forskellige mails, og han har ikke efter As opsigelse været involveret i sagen på nær en mail, hvor han foreslog at hjælpe.

As bestilling af de tre oligoer kendte han ikke til, og han vidste ikke, hvad hun skulle bruge dem til. Han har ikke godkendt indkøb af oligoerne, men andre kunne godt have godkendt det. Han betalte for oligoerne, men det kan ikke tages som indtægt for en godkendelse. Han har ikke set de pågældende mails vedrørende bestilling under denne sag. De tre oligoer var ikke en del af hendes projekt, idet de var designet som pre-courcure. Denne type designs arbejdede C med. Han blev gjort opmærksom på det af bl.a. C, der ikke var særlig glad for det. Han talte med A og påtalte hendes indkøb af oligoer, men han huske ikke i detaljer, hvad hun forklarede, måske at hun ville prøve noget andet end hendes ph.d. Han bad hende tale med C om det.

Cs projekt omhandlede tiny 'er, korte oligoer, og opgaven var undersøge, om man kunne få de helt korte oligoer til at virke, og om de kunne have en farmakologisk effekt in vivo og dermed bruges som lægemiddel. Hvis man på dette tidspunkt havde spurgt i branchen, om så korte oligoer kunne virke, ville man benægte det. Forsøgene var meget eksperimentelle og endte med patentansøgningen US60/979217, som han selv er medopfinder på. Cs projekt lykkedes i det tidlige efterår 2007, ca. 2-3 måneder efter hun blev ansat. Det vakte opsigt, og de er meget begejstrede, fordi der var en potentielt patentmulighed, der ville placere Santaris godt overfor de andre konkurrenter. Alle i gruppen, også A, vidste det, og det blev indskærpet, at det skulle holdes hemmeligt.

Han var ikke var ligeglad med As projekt, og han husker ikke at være kommet med mobbende udtalelser. Hun havde i øvrigt to andre medvejledere.

På Keystone-konferencen var B med som As mand, og han erindrer ikke, at der har været sparring med B i den forbindelse. Han så B, idet denne var med til deres arrangementer, og han husker en situation, hvor han var nødt til at hviske en fortrolig oplysning til Jan Stenmark, fordi B var til stede. Det var i øvrigt ikke aftalt, at A kunne drøfte ting med B.

Han var ikke bekendt med offentliggørelsen af Bs patent i maj 2008, idet han skulle holde øje med videnskabelige artikler, og patentafdelingen med nye patenter.

Han husker ikke, at Santaris i december skulle have lavet nogle test af Bs block-mir-princip, men targetblokkere kan købes hos Exiqon.

Henrik Skødt har forklaret, at han er partner hos P&V og var ansat på det tidspunkt, hvor B var ansat. Han var i 2006 sagsansvarlig for sager med Santaris, men den sag, som B arbejdede på, var han ikke involveret i, og han har ingen konkret erindring om den. Joacim Elmén havde sendt patenterne til opdatering, og i mail af 28. oktober 2006 bad Maja Bojko om at få tilføjet et patentkrav og anvendelse af antimir i beskrivelsen. Denne opgave sendte han videre til B. De mark-ups, der er i dokumentet (bilag 3AW) er foretaget af B. Normalt ville han se opdateringerne igennem, men han husker ikke disse. P&V lavede ikke mere på sagen efterfølgende. B var ikke efterfølgende involveret i andre sager for Santaris. Den konkrete opgave var en opdatering af en allerede udarbejdet ansøgning, hvilket er en forholdsvis begrænset opgave. Man skal ved en sådan opdatering ikke ud i nye opgaver og nye ansøgninger. Hvis han ikke kender den ansøgning, som en ønsket opdatering vedrører, ville han se

den igennem. I det konkrete tilfælde var der tale om tilføjelse af anvendelseskrav, som ikke er helt så vigtige.

Han fik efterfølgende at vide fra Maja Bojko, at Santaris var flyttet til et andet bureau, der indleverede Santaris' efterfølgende ansøgninger. Santaris havde dog stadig sager hos P&V, og han var til møde hos dem i september 2007, hvor han mødtes med Niels Abrahamsen. B blev ikke nævnt på møderne. Der var ikke på det pågældende tidspunkt andre klienter hos P&V, der arbejdede inden for dette felt, end Santaris. Han husker ikke, om P&V havde fortalt Santaris, at det var B der arbejdede på deres patentsager.

Det er så usædvanligt, at en agent indleverer egne patenter, at der er ingen specielle procedurer i forhold til nye agenter og egne patenter. En agents arbejde er at optimere opfindelsen og sørge for, at beskrivelsen er tilstrækkelig, således at omgåelse af opfindelsen minimeres. Agenten ser generelt på opfindelsen og sikrer, at denne ikke bliver for snæver. Men det er opfinderen, der opfinder, og det ligger ikke i en agents opdrag en pligt til at yde opfinderisk bidrag, men agenten kan godt foreslå noget, der ligger lige for. Men der er stadig forskel på at være opfinder og være kreativ.

Han havde ikke ansvaret for oplæring af B og husker ikke, hvem der stod for oplæringen. B fortalte ikke selv om P&Vs indlevering af hans patentansøgninger. Når sagerne kommer ind til P&V, foretager den sagsansvarlige en habilitetskontrol, og hvis man er i tvivl, går man til sin nærmeste chef. Det var ikke ham, der foretog habilitetskontrollen i forhold til Querdenkers patentansøgninger.

Bolette Wildt har forklaret, at hun er uddannet jurist og blev ansat i Santaris den 1. september 2007, men er ikke længere ansat. Hun havde ansvaret for HR. Hun var ikke med til at indgå As ansættelseskontrakt, men har læst den, og der er tale om en standardkontrakt.

Hun har deltaget på nogle af review-møderne, men det var meget teknisk og svært for hende at forstå.

I 2008 var Santaris nødt til at foretage store nedskæringer. Årsagen var, at nogle forsøg ikke gik så godt, og at man derfor ikke havde den nødvendige økonomi i selskabet. Selskabet ændrede derfor strategi og besluttede fremover ikke at beskæftige sig med cancer og at skære ned på interne udviklingsarbejder. Der blev afskediget ca. 43 % af de ansatte, så der

var tale om kollektive afskedigelser. Hun var med i hele forløbet og repræsenterede ledelsen i forhandlingerne. Sakari Kauppinen deltog som medarbejderrepræsentant.

De ansvarlige afdelingsledere skulle i forhold til de nye forretningsmål og kernekompetencer finde de personer, som Santaris bedst kunne undvære. I As afdeling var Sakari Kauppinen ansvarlig herfor. Han meldte tilbage med 5 navngivne personer, og hun var sammen med resten af ledelsen med til at vurdere tilbagemeldingerne. De tog det virkeligt alvorligt og vendte enhver mulighed i forhold til hver enkelt person. De vidste, at A var på barsel, og at det ikke var optimalt i forhold til en afskedigelsessituation. Selv efter at have taget dette i betragtning var man nødt til at afskedige hende. Hun var ikke bekendt med samarbejdsforholdet mellem Sakari Kauppinens og A. Man overvejede også, om man kunne omplacere A, men det kunne man ikke, da hendes projekt ikke var en del af de fremtidige kerneområder. Opsigelsen af A var på ingen måde begrundet i hendes barsel. Flere af de opsagte medarbejdere var gravide eller på barsel. Én af dem er blevet genansat, og med 2 andre er der indgået aftale om godtgørelse. Afskedigelserne løste desværre ikke problemerne, og i den tid, hun var der, var der 3 store afskedigelsesunder, hvor to af dem var kollektive.

I forbindelse med afskedigelsen af A var der forhandlinger med Dansk Magisterforening. Santaris ville gerne lave en aftale, så A kunne fortsætte sin ph.d. et andet sted, men mailen af 11. december 2008 fra Jacob Plenaa kan ikke betragtes som den endelige aftale. Jacob Plenaa skulle formulere de ting, som A ville have med, og Santaris skulle også undersøge med microRNA-afdelingen og IP-afdelingen, om det var muligt. Det er fast praksis, at man ikke kan få sin computer med. Hun talte ikke med Jacob Plenaa om en eventuel konkurrenceklausul, men hun mener at have talt med A om det i telefonen. Det var meningen, at hun skulle udarbejde den endelige aftale, og der findes også et internt udkast, men det endte med, at det aldrig blev sendt til A.

I løbet af januar 2009 blev Santaris' patentafdeling opmærksom på Bs patentansøgning, og de tænkte, om der kunne være lækket nogle oplysninger fra Santaris, særligt fra microRNA-gruppen. Hun havde ikke selv opdaget det, men blev gjort opmærksom på det af patentafdelingen. Hun vidste på dette tidspunkt ikke, at A var gift med B. Man mistænkte ikke A i første omgang. Søgningen foregik som en generel søgning på den måde, at man søgte på forskellige søgeord, fx Querdenker og X-firma, men efter nogen tid fokuserede man

på As mailkonto. Man gik så ind på As mailkonto. Hun var bekymret for fremgangsmåden. Kun ca. 5 personer var involveret heri, og de har ikke nødvendigvis alle sammen set samtlige mails. Der blev lavet fortrolighedsaftaler med de involverede medarbejdere. Det var Maja Bojko, Niels Abrahamsen, Henrik Tidebøl, Mark Turner, Henrik Ørum, Troels Koch og hende selv. Hun mener, at Henrik Ørum og Niels Abrahamsen foretog den fysiske søgning. Hun ved ikke præcist, hvornår man gik i gang, men det var efter den 15. februar 2009. Forslaget til fremgangsmåden kom fra patentafdelingen. Hun gav efter drøftelse med en kollega tilladelse til søgning på ord, der relaterede sig til B og hans firma. Hun fik kun de udvalgte mails, og hun dobbelttjekkede ikke, om der var mere at komme efter. Hun mener, at Niels Abrahamsen foretog en sortering af de fundne mails og så kun de relevante mails. Hun ved ikke, hvorfor mail af 8. maj 2008 vedrørende As jordemoderkontrol var relevant, og hvad den eventuelt skulle bruges til.

Resultatet forelå i slutningen af januar. På baggrund af de fundne mails bad hun den 24. eller 25. januar 2009 en bogholder om at standse udbetalingen af As lønudbetaling den 25. januar 2009.

Omkring den 27. januar 2009 ringede hun til A og bad om et møde, da hun gerne ville have As egen forklaring på de fundne mails. Santaris var klar til at holde et møde i slutningen januar 2009, men A ville gerne udskyde mødet. Mødet blev holdt den 2. februar 2009. Der var en trykket stemning, og det var ikke et behageligt møde. I mødet deltog A og hendes daværende advokat Thomas Torr -Christiansen, Maja Bojko, advokat Finn Schwarz og hende selv. A blev på mødet konfronteret med de fundne mails, som blev gennemgået. A gav selv udtryk for, at hun var gået over strengen. Santaris mente, at der var grundlag for en bortvisning, men man h bende, at man kunne få l st både sagen vedrørende A og sagen vedrørende Bs patenter. På mødet havde man fokus på de fundne mails, men det blev helt sikkert også nævnt, at det også vedrørte Bs sag. Efter mødet undersøgte man hele As korrespondance med B og holdt dette op imod de interne og fortrolige m der, der havde været i microRNA-gruppen i den periode. Sammenhængen stod først klar efter mødet den 2. februar 2009, hvilket også fremgår af Maja Bojkos memo af 24. februar 2009. Den 27. februar 2009 bortvist A. Hun gjorde ikke noget aktivt for at forhindre, at A kunne fortsætte sin ph.d. efterfølgende.

Maja Bojko har forklaret, at hun var og er IP-direktør på Santaris. Hun var ikke involveret i udvælgelsen af de medarbejdere, der skulle afskediges. Hun modtog og underskrev den af Bolette Wildt omtalte fortrolighedserklæring den 16. februar 2009 - samme dag, som hun modtog den. De vidste ikke på forhånd, at det var A, som de skulle koncentrere sig om. Det fandt de først ud af, da hendes mails kom frem i denne generelle søgning. Hun foretog ikke søgningen. Niels Abrahamsen og den IT ansvarlige bestemte, hvad der skulle søges på. Hun ved ikke, hvordan selve søgningen foregik, og hun så først resultatet, da der var sket en sortering. Den øverst ansvarlige for selve søgningen var Bolette Wildt, og Niels Abrahamsen var med til at finde søgeordene. Hendes opfattelse er fortsat, at de fundne mails ligger langt ud over loyalitetsforpligtelsen. De fundne mails blev ikke drøftet med Sakari Kauppinen.

Hendes afdeling havde ansvaret for og var meget nidkære omkring mulige patenter, så alle præsentationer og publikationer skulle godkendes i hendes afdeling, og det vidste alle.

Hun deltog i mødet den 2. februar med A, hvor også Bolette Wildt, advokat Finn Schwarz og As tidligere advokat Thomas Torr -Christensen deltog. Bolette Wildt havde sendt et udpluk af de fundne mails til A, og de ville på mødet gerne høre hendes forklaring, men mødet omhandlede også selve afskedigelsessituationen. På mødet blev der endvidere omtalt flere mails end dem, der var fremsendt til A, f.eks. mail af 30. april 2008 og mail af 12. marts 2008. Mødet sluttede med, at de fra Santaris' side gav udtryk for, at der var et bortvisningsgrundlag, men at de ikke ville gøre det gældende på mødet.

Memoet af 24. februar 2009 er udarbejdet af hende sammen med Niels Abrahamsen på baggrund af undersøgelsen og samtaler med forskellige personer. Hun havde ikke f r notatet undersøgt, hvilke dage A havde været på arbejde. Bs patentansøgning startede det hele. Cs opfindelse var stor og meget tavshedsbelagt på Santaris, og man skulle derfor finde ud af, på hvilke m der Cs opfindelse var blevet omtalt. Puslespillet faldt først på plads, da man begyndte at arbejde med det patenttekniske aspekt. Hun talte ikke med Sakari Kauppinen om informationsflowet i microRNA-gruppen. Sakari Kauppinen var i øvrigt meget berørt af sagen, fordi han syntes, at det var kritisabelt.

Hun ved ikke, hvem i branchen eller hvilket firma der bruger betegnelsen antagomir, der er en betegnelse for en inhiberet antimir.

Kim Hesche har forklaret, at han blev ansat i P&V i 2001 og blev direktør i 2002. B var en del af Life & Science-afdelingen, der var inddelt i 2-3 teams og ledet af Peter Horn Møller. B refererede til Peter Horn Møller, der refererede til ham. Han var med til at ansætte B og vurdere, om han kunne blive patentagent, men ellers havde han ikke noget med ham at gøre. Han havde ikke på dette tidspunkt kendskab til, at Santaris var kunde hos P&V; det fandt han først ud af i 2009. Når de ansætter patentagenter, skal disse igennem 2 stopprøver – den første omhandler systemer, og den anden omhandler specielt håndtering af fristsystem og også nogle faglige opgaver. Derefter bliver agenter "sluppet løs", og de må herefter have kontakt med kunderne.

Den 7. februar 2007 kom B og Peter Horn Møller ind på hans kontor, og det var tydeligt, at de havde dårlig samvittighed. B fortalte, at han havde indgivet egne patentansøgninger, men sagde ikke så meget mere, for B kunne godt se, at han "blev stram i ansigtet". Han spurgte ikke ind til patenterne eller om, hvad de handlede om. Han fik ikke og bad ikke om, at få indholdet af ansøgningerne nærmere forklaret. Han overvejede ikke, om der kunne være en interessekonflikt.

P&V havde aldrig været ude for det før, og det ligger klart uden for en patentagents opgave. Det er ikke sket siden, og han kender ikke til andre tilfælde fra branchen. De talte lidt sammen, og både B og Peter Horn Møller vidste, at han var vred. Han bad dem om at "få det til at forsvinde". Det vigtigste var, at problemet forsvandt, hvad ansøgningerne nærmere omhandlede var egentligt lige meget. B havde lavet det i sin fritid og besluttet sig for at indlevere ansøgningerne, men B vidste godt, at det ikke var så smart. Han husker ikke, hvor lang tid mødet varede, men det var ikke nogen lang samtale.

Efter mødet talte han formodentligt med Peter Horn Møller om, hvad de skulle gøre. De ville ikke af med B, men de var nødt til at statuere et eksempel. Han talte med HR-afdelingen og drøftede forskellige løsningsmuligheder. Han overvejede ikke, om der kunne være et problem i forhold til eventuelle kunder. Han anså det kun som en ansættelsesretlig sag.

Den 12. februar 2007 fik B en skriftlig advarsel. Den var lavet sammen med HR-afdelingen. Den omtalte "P&Vs firmapolitik", fandtes ikke på det tidspunkt på skrift, men det gør den nu. Selvom den ikke var nedskrevet, var det evident for alle, at man ikke som patentagent og rådgiver indgav egne ansøgninger. Baggrunden for advarslen var, at aktiviteten skulle bringes til ophør, da den ud fra generelle betragtninger og almindelig sund fornuft

ikke var forenelig med arbejdet som patentagent og rådgiver. B kunne gøre to ting. Han kunne overdrage patenterne til tredjemand eller trække dem tilbage. B efterkom ikke advarslen. P&V reagerede ikke på, at B ikke overholdt vilkårene i advarslen, fordi man hos P&V nok havde indset, at B selv ville holde op på et tidspunkt. De overvejede ikke en bortvisning, og det var P&V heller ikke forpligtet til. Bs ansøgninger fra februar 2007 fik han ikke noget at vide om, og P&V fik heller ikke noget at vide om de senere ansøgninger og stiftelsen af Querdenker. Han fik formentligt besked om Bs opsigelse den 27. april 2007, men han reagerede ikke på, at han først skulle fratræde den 31. august 2007. De overvejede ikke at fritstille B, som havde adgang til systemerne indtil sin fratræden.

Efter Bs fratræden indgik de en konsulentaftale med ham, fordi man fortsat gerne ville trække på hans viden og netværk, når man havde behov for det. Der var kun tale om ad hoc opgaver, og der var ingen aftale om et bestemt antal timer. B var ekstremt dygtig og efterspurgt, og de havde tillid til ham. P&V har ikke haft samarbejde med B siden engang i 2008. B havde efter sin fratræden den 31. august 2007 ingen adgang til P&Vs interne systemer.

I forbindelse med Bs/Querdenkers første PCTansøgning blev Camilla Outrup kontak- tet, men han ved ikke, hvem der var sagsansvarlig hos P&V. Camilla Outrup blot bedt om at indlevere en ansøgning. Det var en ren ekspeditionssag uden nogen form for realitetsbe- handling. P&V fik ikke kopier af prioritetsansøgningerne, men Camilla Outrup fik det nød- vendige for at kunne indlevere ansøgningen. Arbejdet blev faktureret til Querdenker helt takstmæssigt. Der blev ikke foretaget habilitetskontrol, da dette kun skete, hvis der var tale om rådgivning. Det var branchekutyme, at man ikke i forhold til formalitetsopgaver foretog en sådan kontrol, da ingen konsulenter er tilknyttet. Habilitetskontrol foretages af konsu- lenterne, og hvis der er et problem, flyttes sagen til en kollega eller et andet firma.

Patentansøgningen i 2008 blev også indleveret af P&V med samme procedure. B be- nyttede intet fra P&V, fx brevpapir eller lignende i forbindelse med sine ansøgninger. Der har intet samarbejde været med B efter denne sags opstart.

P&V er og har ikke været medlem af hverken EPI eller Den danske Patentagentforening.

Den 20./21. januar 2009 blev han ringet op af advokat Ole Damsbo, der fortalte om Bs ansøgninger. Den 23. januar 2009 mødte Ole Damsbo og to fra Santaris op, og han for- nemmede hurtigt, at der var optræk til et frontalangreb, og han ringede derfor til advokat

Jacob Ørndrup. Han havde ikke tidligere haft kontakt til Santaris omkring dette problem. Han ringede til B og spurgte, hvad der foregik, og samarbejdet med B blev efterfølgende afsluttet.

Peter Horn Møller har forklaret, at han er selvstændig og ikke længere ansat hos P&V. Han er uddannet biokemiker og har en ph.d. i medicinsk forskning. Han arbejdede med cancerforskning i 6 år inden sin ansættelse hos P&V i maj 1998. Han har tidligere været ansat hos Exiqon. Han har ingen tilknytning til P&V i dag.

Han var afdelingsleder for B. De var ca. 20 konsulenter og 10-12 assistenter i afdelingen. Han ansatte B, der tiltrådte den 1. marts 2005 som patentagent. B og hans daværende firma var før ansættelsen kunde hos P&V, men da B løb tør for penge, ringede han og spurgte, om P&V kunne bruge ham. De havde brug for folk som B. Fra august 2006 til december 2006 arbejdede B på sager for Santaris, men han ikke huske, hvordan han blev tilknyttet de sager.

Den 7. februar 2007 fortalte B, at han havde indleveret egne patentansøgninger. De gik ned og talte med Kim Hesché, men de havde nok talt lidt om det inden. B havde også forinden fortalt, at han havde fået nogle idéer, men han husker ikke, om de også havde talt om patentansøgninger; han havde meget travlt i denne periode. De gennemgik det hele på Kim Heschés kontor, og både han og Kim Hesché sagde til B, at det ikke var så smart. De drøftede, om der var nogen, der kunne have et problem med det, men nåede frem til, at det var der ikke. De fik ikke i detaljer at vide, hvad opfindelsen gik ud på, og de spurgte ikke ind til det. Han husker ikke, om B sagde, at han havde indleveret en eller to ansøgninger. I forhold til Bs indgivne patentansøgninger var det selve det, at han havde indgivet ansøgningerne og ikke indholdet af dem, der var et problem. Man havde ikke en nærmere drøftelse af selve opfindelsen. Hans personlige holdning er, at B ikke har stjålet eller forbrudt sig mod nogen, så set i bakspejlet ville han ikke have gjort noget andet. Han har aldrig oplevet B som en uhæderlig person, og han stolede på ham, når han sagde, at det var hans egen opfindelse, så derfor blev der heller ikke lavet en nærmere undersøgelse af det. De var irriterede over det, han havde gjort, men der var ingen panik og risiko for at, B havde bragt dem i en dårlig situation. De drøftede advarslen og løsningsmulighederne.

Advarslen skitserede to muligheder. Han forstod dog ikke helt muligheden med at overdrage til tredjemand, og han husker ikke baggrunden for denne løsning. Rent juridisk er den ikke holdbar. Han vidste ikke, om P&V har set kopi af ansøgningerne fra november 2006, og han husker ikke, om P&V kendte til ansøgningerne af februar 2007.

På et efterfølgende møde tilkendegav B, at han ville forfølge sin egen idé. P&V var kede af at miste B. Han husker ikke, om de overvejede at bortvise B. Efter Bs opsigelse og fratræden indgik P&V en konsulentaftale med B, og baggrunden for det var, at B var rigtig dygtig, og at de havde brug for ham.

Querdenkers PCT-ansøgning af 23. november 2007 havde han ikke noget med at gøre. Hvis der er tale om rådgivning, foretager konsulenterne en konflikts-/habilitetskontrol, hvis omfang afhænger meget af den konkrete sag.

Han vil tro, at der var flere kunder, der beskæftigede sig med antisense på dette tidspunkt. Antisense var meget almindeligt. Han vidste godt, at P&V havde Santaris som kunde.

Kim Wagner har forklaret, at han er partner i P&V. Han arbejdede på Santaris' indsigelses-sag, som B også arbejdede på. Han overtog sagen på et tidspunkt, hvor der skulle gennemgås en masse tekniske dokumenter vedrørende antisense-teknologien. Derfor var det også hensigtsmæssigt at få B med på sagen. B fulgte hans instruktioner og skulle undersøge nogle af tingene nærmere, mens han selv var sagsansvarlig. Der var tale om en læreopgave for B. B var også til stede under appelsagen i München. Det er meget normalt at være to af sted på sådan en sag.

Han havde aldrig hørt om fortilfælde med patentagenters indgivelse af egne patentansøgninger. Som agent er man ikke forpligtet til at yde et opfinderrisk bidrag til kunden. En agent skal følge kundens tanker og idéer til dørs, fx foretage ændringer og tilretninger, og en agent skal også have fokus på eventuelle problemer, beskyttelseshensyn, begrænsning af omgåelsesmuligheder generelt på at optimere opfindelsen. En agent kan stille kritiske spørgsmål og foreslå andre udførelsesformer inden for opfindelsens område. I forhold til kreative input er det på det patentjuridiske område, at det vil være tilfældet. Agenten skal ikke lave en ny opfindelse.

Han vidste, at B havde arbejdet med antisense og havde ry for at være meget dygtig. Han havde ikke diskuteret patentagentetiske regler med B, herunder muligheden for at indgive egne patentansøgninger.

Henrik Ørum har forklaret, at han er direktør for forskning og udvikling hos Santaris og har den endelige beslutningskompetence indenfor dette område.

Ansættelseskontrakterne indeholder vilkår om fortrolighed, hemmeligholdelse og ret til opfindelser. Det er endvidere indskærpet over for projektcheferne, at alle præsentationer og publikationer skal godkendes i IP afdelingen, før de offentliggøres. Det burde stå fuldstændigt klart for alle medarbejdere, at man ikke udtaler sig uden for Santaris om emner, der kan være skadelige for Santaris både rent forretningsmæssigt, men også forskningsmæssigt. Pressemeddelelser skal endvidere afstemmes med de involverede samarbejdspartnere.

A var erhvervs-ph.d. i microRNA-afdelingen, der havde fokus på, hvordan LNA kan bruges til sygdomsbekæmpelse og reguleringsmekanisme. As projekt var et blandt mange med dette fokus. A afrapporterede sine foreløbige resultater, og det blev på denne baggrund vurderet, om det var et projekt, der skulle fortsætte, hvilket det var, fordi det var en erhvervs-ph.d., som Santaris havde påtaget sig. Han husker ikke, om en patentmulighed blev drøftet.

Han var ikke bekendt med As forhold til B og dennes ansættelse hos P&V. På et review-møde i november 2007 fremlagde A sit projekt. Han spurgte på et tidspunkt, om man kunne forestille sig, at det kunne virke, hvis det var enkeltstrenget. A svarede, at det ikke ville virke, og at det var noget, som hendes kæreste gik og arbejdede med. Efterfølgende talte han med A, der fortalte, at B arbejdede med dette område og gerne vil samarbejde med Santaris. Han sagde til hende, at hvis hun mente, at det kunne være godt for Santaris, var det i orden. På et møde i Tyskland i februar 2008 talte Troels Koch med B. B sagde, at de skulle lave en fortrolighedsaftale, men Troels Koch sagde, at Santaris ikke var interesseret, før patenterne var offentliggjorte. Det er ikke kutyme, at man i branchen laver konfidentielle aftaler med samarbejdspartnere, før patenterne er offentliggjort, da det kan give noget bøv! efterfølgende i forhold til, hvem der fik idéen først. De kunne godt have afholdt et møde med B uden en CDA-aftale, og det måtte være op til B at bestemme, hvor meget han ville fortælle uden en CDA-aftale. B ville gerne have et møde, men han ville vente, hvilket han meddelte

Troels Koch. Troels Koch vendte tilbage nogle dage efter og fortalte, at B gerne ville offentliggøre patenterne præmaturt for at rykke drøftelserne nærmere. Dette afviste han også og gjorde det klart for B, at de ikke havde noget hastværk og godt kunne vente, til patenterne var offentliggjorte.

Santaris har tre store konkurrenter, Isis, Alnylumn og Regulus, der står for over 75 % af branchens patenter. Selve overvågningen står patentafdelingen for, og de samarbejder med europæiske og amerikanske patentbureauer. Der gik $\frac{3}{4}$ år efter offentliggørelsen af Bs patentansøgninger, før Santaris blev opmærksomme på dem. Han har ingen forklaring herpå, men det var beklageligt, at de ikke opdagede dem tidligere.

Cs opfindelse byggede på tiny-LNA, et usædvanligt kort molekyle, hvilket kun kan lade sig gøre med LNA, og det havde formodningen imod sig, at det kan nedregulere og kan bruges som lægemiddel, og det var derfor en revolutionær tanke. Artiklen om hendes opfindelse, som han var medforfatter på, blev publiceret i Nature Biotechnology. Mange troede ikke på det, fordi man ikke troede på, at så korte molekyler kunne binde kraftigt nok på messengerRNA, men det lykkedes Santaris ved hårdt arbejde over flere måneder at bevise, at det kunne virke. Han husker ikke, hvornår han omtalte korte oligoer første gang. Man skal skelne mellem korte og ultrakorte. En længde på ca. 16 kan karakteriseres som "very short", men en længde på 7-8 er en helt anden ting. Status på tiny-patentet var, at de har fået en favorabel searchrapport på det, men han var ikke fuldstændig opdateret på det. Ved indgivelse af tiny-patentansøgningerne var det ikke naturligt at finde på blockmir-teknologien. Blockmir hører ikke teknologisk hjemme i den sammenhæng.

Santaris "ejer" LNA-kemien, som kan bruges til at behandle forskellige sygdomme. Bs opfindelse er ikke en opfindelse, som Santaris eller deres kunder har haft interesse for i forhold til at bekæmpe sygdomme. Santaris vil dog gerne kunne tilbyde den mulighed, hvis det skulle blive aktuelt, men på nuværende tidspunkt er der ingen, der efterspørger blockmir-teknologien. Santaris vil dog gerne råde over den mulighed i værktøjskassen,

Santaris havde en forventning om, at P&V, herunder B, ville bringe blockmir-teknologien i spil, hvis de sad med sådanne tanker. Han var ikke selv opmærksom på Bartels patent, da han ikke har sin daglige gang i microRNA-gruppen. Han havde forventet, at P&V var kommet med input i den retning, hvis det havde været relevant.

Han mødte B første gang i forbindelse med indsigelsesansøgningen med P&V, men han vidste ikke, at det var As mand. Han husker først B, fra denne sag begyndte.

Santaris har samarbejdet med P&V siden 1993, og de har altid følt, at de har fået en kompetent og dygtig rådgivning. De første mange år brugte de kun P&V, men nu bruger de både P&V og Inspicos som patentbureau.

I november 2008 var der en stor afskedigelsesrunde på Santaris, og kort tid efter fandt de på Santaris ud af, at der var et problem i forhold til Bs patentansøgninger og hans kone A. Han kom først ind i sagen, da det stod klart, at A skulle bortvises. Hvis han havde hørt om forholdet tidligere, ville han have grebet ind.

I november 2008 måtte Santaris afskedige 30 % af medarbejderne, og i maj 2012 16 ud af de resterende 62 ansatte. På nuværende tidspunkt er der mellem 50-100 ansatte alt afhængig af projekterne. Hvis et projektet mislykkes, prøver de så hurtigt som muligt at tilrette dette i forhold til personalet.

Santaris er ejet af danske og udenlandske investorer, der tilsammen har indskudt i alt ca. 600.000.000 kr. Hvis der ikke kommer yderligere funding i fremtiden, har de kun kapital til at fortsætte til udgangen af 2013. Der er et warrantprogram for de ansatte.

Troels Koch har forklaret, at han er forskningschef, vicepræsident og medstifter af Santaris.

Baggrunden for nedskæringen i 2008 var finanskrisens udbrud. De havde mange aktiviteter i gang og for at sikre Santaris' overlevelse, men blev nødt til at fokusere på deres kerneområder. På et ledelses- og strategimøde blev der derfor truffet beslutning om en strategiændring. I alt 40 ansatte blev opsagt. Strategiændringen betød, at al aktivitet på onkologiområdet blev bragt til ophør, og metaboliske sygdomme blev det nye hoved fokus.

Ledelsen afgjorde, hvor mange der skulle skediges i de enkelte afdelinger, men det var afdelingslederne, der var ansvarlige for at finde de pågældende personer. Sakari Kauppinen meldte ind med 5 navngivne personer, som blev drøftet i ledelsen. Hvis afdelingslederen kunne argumentere for afskedigelsen af den pågældende person og havde fornuftige argumenter, lyttede ledelsen som udgangspunkt til det. At A var på barsel var også et element, der blev drøftet, og de så også på muligheden for at omplacere hende, men fokus var på strategiændringen. As projekt havde ikke fokus på behandling af metaboliske sygdomme, og derfor måtte projektet ophøre. Der har efterfølgende været to afskedigelsesrunder.

Han husker ikke, at A på review-mødet, hvor hun præsenterede sit projekt, omtalte B, og han var ikke opmærksom på, at han var hendes mand. Han mødte B i en kaffepause ved Berlin-mødet. Han husker ikke, om B fortalte, at han havde talt med Henrik Ørum. Det var et ganske kort møde, hvor de talte om teknologier og diskuterede generelle ting. De aftalte at arrangere et møde, når de kom hjem. Mødet blev dog aldrig til noget, da Santaris ikke ville skrive under på en CDA-aftale. Han var selv medarrangør af mødet i Berlin og holdt foredrag om messengerRNA og microRNA, og han havde derfor meget travlt. Han havde ikke en detaljeret viden om Bs ideer, men han vidste, at de handlede om blokering af messengerRNA. Han husker ikke, at han i november/december 2007 talte med Sakari Kauppinen om Bs idéer.

Syns- og skønsmændene har vedstået syn- og skønserklæringen og supplerende forklaret følgende i forhold til:

Santaris' skønsspørgsmål i B-sagen:

Spørgsmål 5, side 15: Hvis man sammenholder Bs opfindelse med Santaris' opfindelse, er der forskelle i aktivitet og virkninger.

Ansøgningerne omhandler alle det faktum, at to molekyler skal binde til hinanden, og det er forskelligt, hvor de binder. Men det har indflydelse på virkningen og bivirkningerne, hvor de rammer. Man har to systemer, der overlapper hinanden, men man ved ikke, hvor stort overlappet er.

Spørgsmål 6, side 16: De vedstår besvarelsen af spørgsmålet og forklarer yderligere, at man rammer et specifikt område, hvis man binder på messengerRNA, hvorimod man vil ramme flere specifikke områder, hvis man hæmmer på microRNA. De ved ikke, hvad længden af blokeringen kan have af betydning, men det er klart, at det har en virkning. Hvis man hæmmer det ene molekyle, ville det være naturligt at tænke, at det også vil have en virkning, hvis man hæmmer det andet molekyle.

Spørgsmål 7, side 16: Blokering af seed-regionen var kendt, før Santaris begyndte at arbejde med det. Santaris' ansøgninger bidrager ikke med yderligere viden i forhold til Bs ansøgninger.

Spørgsmål 8: Der skal ikke lægges noget i ordet "retrospekt". Bagefter kan det se indlysende ud, men det var det ikke nødvendigvis på det pågældende tidspunkt. Hvis man som patentrådgiver for Santaris på ansøgningstidspunktet havde den viden, ville den være naturligt at bringe det i spil, men ikke hvis der ikke er tale om almindelig tilgængelig viden eller viden undergivet fortrolighed.

Bartel-patentet, bilag AL, beskriver en blockmir, men det beskriver ikke, at en blockmir kan rekruttere RNaseH, idet patentet i øvrigt går på antimir.

Bs blockmir-patentansøgning, bilag 13, er helt klart en anden opfindelse end den der er beskrevet i Santaris' ansøgninger. Bs ansøgninger beskriver overordnet Santaris' opfindelse, men indeholder ikke en nærmere specifikation.

Spørgsmål 9, side 17: Det er ikke sædvanligt, de patentagenter, som hun kender, er rådgivere og indgiver patentansøgninger i eget navn. Hvis man vil have et godt forhold fremadrettet til sin klient, indebærer det, at patentagenten stiller sin fulde viden til rådighed. Hun er dog bekendt med et enkelt andet tilfælde i Danmark, hvor patentrådgiveren havde indgivet egen patentansøgning.

Santaris' supplerende skønsspørgsmål i B-sagen:

Spørgsmål 19 og 23, side 55: Det er ikke det samme molekyle. Med tiden bliver man klogere og ved mere, men Santaris' ansøgninger er ikke en forudsætning for Bs ansøgning.

En blockmir er en spejlvendt udgave af en antimir, hvis den er fuld komplementær i seedregionen, men ellers ikke. Historien viser, at det ikke var indlysende at komme fra en antimir til en blockmir. Men i bagklogskabens lys er det jo nærliggende.

Spørgsmål 27, side 56: En beskrevet udførelsesform i en ansøgning vil man ikke betragte som begrænset til lige netop denne udførelsesform. I bilag 13 er der sammenhæng mellem krav 1 og 10, men krav 1 er ikke begrænset til et molekyle, der rekrutterer RNaseH. Qerdenklers

PCT ansøgning WO 2008/061537 - bilag 4 - linje 7-15, side 37, omhandler et molekyle, der rekrutterer RNaseH. Hvis blockmiren skal have den mekanisme, der er foreslået, så skal den være ude af stand til at aktivere RNaseH, og ikke som den er beskrevet i bilag 13. I bilag 13 ville man ikke kunne indføre et krav, der omfatter en blockmir eller Xmir, der rekrutterer RNaseH. Det står allerede i bilag 4.

På spørgsmålet om, hvordan man finder et antimir, forklarer de, at antisense er defineret ud fra, at det er et messengerRNA, der rammer. For at finde det skal man først have et target og finde ud af, hvordan det rammer. Man scanner de områder, man mener, er mest følsomme, og på den måde vil man kunne identificere et antimir. Vi har ikke set nogle, der kan være identiske med de foretrukne, men krav 1 ville kunne favne dem.

Spørgsmål 28, side 56: teknologierne i bilag 13 er dem, hvor RNaseH ikke aktiveres, hvorimod bilag 56 aktiveres. Svaret modificeres på samme måde som spm. 27.

Hvis man som patentagent ikke kender den pågældende ansøgning og skal indsætte eksempler og noget tekst og indføje et krav, vil det afhænge af selve instruksen, om der er tale om et rent rutinearbejde, eller det kræver, at man sætter sig ind i det. Hvis man skal indsætte nye patentkrav, vil det kræve, at man sætter sig ind i ansøgningen. De tilføjelser, i tekst og eksempler, som B har lavet i bilag 3AW, kan blot sættes ind, men kommentarerne på side 32-33 kræver, at man ved, hvad ansøgningen handler om. Oplysninger, man får i forbindelse med arbejde med patentansøgninger er klart fortrolige oplysninger. Man kan kun patentere det, der er nyt og har opfindelseshøjde, og derfor skal det holdes hemmelig hos ansøgeren og hos patentagenten. I perioden fra indleveringen af ansøgning til offentliggørelsen kan man indlevere ansøgninger, der er en videreudvikling af den tidligere opfindelse, og den del kan patenteres, hvis der er nyhed, men der kræves ikke opfindelseshøjde.

P&Vs skønsspørgsmål:

Spørgsmål 1, side 26: Opfindelsen i bilag 12 er primært den måde, hvorved oligoerne skal konstrueres, hvilke positioner LNA skal sidde på og hvor mange.

Spørgsmål 5, side 28: Bilag 19 indeholder det samme som bilag 12 og så noget mere.

Spørgsmål 12, side 31: Bilag 20 - ansøgningen indeholder mere end bilag 12-ansøgningen.

Spørgsmål 19, side 33: Bilag 45 er micromir-ansøgningerne. Bs ansøgninger vedrører block-mir-princippet. De går ud på, at oligonukleotider eller analoger, der er specifikt designet, så de rammer seedsekvensen på en messengerRNA. Den må ikke rekruttere RNaseH. Ansøgningerne er bredere og går ud over, hvad der er fornuftigt.

Mirrxs skønsspørgsmål:

Spørgsmål C2, side 20: Hvis det var indlysende, ville det have været naturligt at komme med det her, når man kendte bindingsitet.

Spørgsmål C3, side 20: Hvis kravene i ansøgningerne er brede nok, vil de kunne dække noget, som man ikke havde tænkt, at de skulle dække. De dækker områder, som ikke passer ind i systemet.

Spørgsmål C6, side 21: De vedstår tidligere besvarelse af dette spørgsmål.

Spørgsmål F2, side 24: Den, der har skrevet ansøgningen har haft kendskab til korte, fuldt LNA- modificerede oligonukleotider.

I forhold til bilag 13, side 22, linje 9 forklarer de, at jo kortere oligoen er, jo flere steder kan den sætte sig, men det betyder ikke så meget, for hvis den rammer det forkerte sted, sker der ikke noget eller måske noget helt andet. Når den kun er 7 lang, er den ikke særlig unik og kan sætte sig mange steder, men hvis man går op til længder på 16-18, bliver den unik. Side 28 og 29 beskriver det forhold, at blockmiren bliver kortere og kortere – helt ned til 8 nucleotider.

Man kan ikke svare entydigt på, om et krav på enten 8 eller 11 længder vil være et effektivt patentkrav. Men hvis man vil dække både 8 og 11 vil det være en fordel og give mening, at de er indeholdt i en bredere formulering.

Mirrxs supplerende skønsspørgsmål:

Spørgsmål G1-G3, side 58: Det er meget normalt at beskrive forskellige længder og forskellige kemiers anvendelse i ansøgninger vedrørende antisense oligonukleotider.

Spørgsmål K2, side 62: Det, der var kendt før Santaris' ansøgninger, var idéen om, at blokering af messengerRNA kunne have en terapeutisk effekt, og det ville derfor være naturligt at foreslå forskellige længder af oligoer i den forbindelse.

Santaris' skønsspørgsmål og supplerende spørgsmål i A-sagen:

Spørgsmål 9 (side 41-42): Det er korrekt, at det kun omhandler RNA-spejling. Det ville være nærliggende at bruge andre molekyler.

As supplerende skønsspørgsmål:

Supplerende spørgsmål C4, side 70: Der er ikke tale om et nyt krav. Hvis en senere ansøgning kræver prioritet fra bilag M og N, ville de ikke være nyhedsskadelig i forhold til den senere ansøgning. Hvis bilag M ikke var offentliggjort før bilag N, ville man kunne kræve prioritet.

Parternes synspunkter

F 10/09: A-sagen:

A har gjort følgende gældende:

Opsigelsen af A og godtgørelse

Det er ubestridt, at A blev opsagt under afholdelse af barselsorlov. Santaris har derfor efter ligebehandlingslovens § 16, stk. 4, bevisbyrden for, at opsigelsen ikke var begrundet i hendes graviditet eller barsel.

Santaris har ikke løftet denne bevisbyrde. Santaris har ikke fremlagt nogen dokumentation for, hvordan udvælgelsen af de 5, der blev afskediget den 6. november 2008, fandt sted. Denne er alene søgt løftet gennem forklaringer, der angår en beslutning, der blev truffet for mere end 4 år siden. Santaris har oplyst, at man ville koncentrere sig om kerneaktivi-

ter og skære kræftforskning bort. Dette stemmer dårligt med, at C ikke blev afskediget, hvorimod Jan Stenvang, der arbejdede med RNA, blev opsagt. Santaris har endvidere ikke fremlagt oplysninger om deres organisation, hvorfor der mangler de oplysninger, der normalt fremlægges. På baggrund af de afgivne forklaringer gøres det gældende, at enhver bevisusikkerhed omkring grundlaget for udvælgelsen, jf. ligebehandlingslovens § 16, stk. 4, skal komme Santaris til skade.

Herved bemærkes, at Santaris allerede i 2007 besluttede ikke at patentere noget af det A beskæftigede sig med i sin ph.d. afhandling, og at hun senere i sit ph.d.-forløb skulle opholde sig 1 ½ år på KU for at forske.

Bortvisningen og godtgørelse

Såfremt Retten måtte komme til, at Santaris har løftet bevisbyrden for opsigelsens saglighed gøres det gældende, at Santaris bortviste A den 27. februar 2009 under hendes barselsorlov, og at Santaris i.h.t. Ligebehandlingslovens § 16, stk. 4 bærer bevisbyrden for, at bortvisningen ikke var begrundet i hendes graviditet eller barsel. Denne bevisbyrde har Santaris ikke løftet.

Særligt vedrørende godtgørelsens størrelse gøres det gældende, at det må anses at være en skærpende omstændighed, at Santaris har opsagt A og efterfølgende bortvist hende under barsel. Det forhold, at A var ansat på en tidsbegrænset ansættelsesaftale og som ph.d., skal ikke påvirke størrelsen af den udmålte godtgørelse, ligesom varigheden af ansættelsesforholdet i denne sag ikke skal have betydning for udmålingen af godtgørelsen. Godtgørelsen skal på denne baggrund udmåles til 18 måneders løn.

Såfremt Retten måtte vurdere, at hverken opsigelse eller den efterfølgende bortvisning var i strid med ligebehandlingsloven, gøres det gældende, at bortvisningen af A var uberettiget, hvorfor hun har krav på betaling af løn i opsigelsesperioden samt betaling af godtgørelse i henhold til funktionærlovens § 2b. Santaris har bevisbyrden for bortvisningens berettigelse, hvilken Santaris ikke på nogen måde har løftet.

Passivitet

Santaris har under alle omstændigheder grundet udvist passivitet fortabt retten til at bortvise A. Hvis betingelserne for bortvisning var opfyldt, skulle bortvisningen være sket senest

den 4. februar 2009, da Santaris på det tidspunkt i mindst 14 dage havde haft de nødvendige informationer til at afgøre, om der skulle ske bortvisning. Det absolut seneste tidspunkt for, at bortvisning kunne være sket, uden at der indtrådte passivitet, var den 20. februar 2009, da Santaris på dette tidspunkt var fuldt ud i stand til at vurdere, om indholdet af de fremfundne mails skulle medføre bortvisning af A. Mailen af 25. februar 2009 fra advokat Ole Damsbo indeholder ikke nye informationer, der i forhold til A berettigede til at afvente med en bortvisning. Hertil kommer, at de i notatet til mailen indeholdte konklusioner/hypoteser, som allerede var Santaris bekendt forud for den 20. februar 2009, ikke kan begrunde en bortvisning, jf. også det nedenfor vedrørende syn- og skøn anførte.

Udsættelse af suspensionen den 20. februar 2009 er uden retsvirkning og kan ikke påberåbes af Santaris, allerede fordi det af brevet fremgår, at suspensionen forudsatte, at A modtog sin løn for februar måned.

Da Santaris den 20. februar 2009 hverken bortviste eller udbetalte løn til A, bortfaldt suspensionen, da forudsætningens for den ikke blev opfyldt. Santaris kædede bortvisningen af A sammen med muligheden for et forlig med B, og formålet med at udskyde bortvisningen var alene at lægge pres på B. Fra den 20. februar 2009 var det Santaris' risiko, at bortvisningen først blev foretaget den 27. februar 2009, hvilket under de foreliggende omstændigheder, herunder sammenkædningen med et forlig i en sag, der ikke har nogen ansættelsesretlig relevans, må antages at have medført, at Santaris ikke længere kunne bortvise A den 27. februar 2009 og under ingen omstændigheder med tilbagevirkende kraft til den 2. februar 2009.

Det gøres således gældende, at suspensionen – i det omfang Santaris kan påberåbe sig den – udelukkende tjente til varetagelse af deres interesser for at forbedre forligsmuligheder overfor B. Dette fremgår af brevet af 20. februar 2009 fra advokat Finn Schwartz. Da forliget ikke blev accepteret indenfor den af Santaris fastsatte frist den 27. februar 2009 kl. 13.00, bortvistes A samme dag kl. 15.50.

As private e-mails og tort

Det gøres gældende, at Santaris ved at åbne og læse As private e-mails og/eller ved i strid med As ønsker at have informeret KU om hendes opsigelse som sket - har krænket hendes privatliv, hvorfor Santaris skal betale en torterstatning, jf. erstatningsansvarslovens § 26. En

gennemgang af en medarbejders mailkonto kræver en forudgående henvendelse til medarbejderen. Det er ikke sket i denne sag, og der er aldrig givet formel tilladelse til adgangen. Tilgangen overholdt således ikke reglerne fra Datatilsynet og udgør et brud på brevhemmeligheden. Hertil kommer videresendelsen af hendes helbredsoplysninger, som Bolette Wildt erkendte var i strid med persondataloven. Santaris hæfter endvidere for de usandheder, der er blevet udbredt i et offentligt retsmøde, på vegne af Santaris.

Det bestrides, at Santaris tilgang til As private e-mails havde nogen som helst ansættelsesretlig relevans, fordi As forhold aldrig tidligere havde givet anledning til nogen form for ansættelsesretlige reaktioner overfor hende. Santaris tilgik hendes mailkonto med det ene formål at finde beviser, der kunne bruges i sagen mod B.

En torterstatning kan passende, henset til grovheden af brugen af de private e-mails, fastsættes til kr. 25.000. Det gøres i den forbindelse gældende, at A ikke havde nogen pligt til at mærke sine private mails med "privat", allerede fordi ansættelsesaftalens pkt. 5-3 ikke pålagde hende en pligt hertil. Det forhold, at hun tvunget af omstændigheder har fremlagt private mails, herunder til imødegåelse af de af Santaris fremlagte private mails, forstærker krænkelsen.

Loyalitetspligten

Santaris er afskåret fra at anvende relationen mellem B og A som begrundelse for brud på loyalitetspligten, allerede fordi Santaris ved ansættelsen af A vidste, at A og B ikke alene var samlevende, men også havde arbejdede tæt sammen inden for det samme fagområde, herunder kendte til, at B bistod A med råd og vejledning omkring hendes ph.d.

Det lå A stærkt på sinde, at hun ikke ville arbejde på Santaris, medmindre virksomheden var bekendt med karakteren af de opfindelser, som B havde gjort, og som han forud for hendes ansættelse havde søgt patent på. Derfor fik hun Bs accept til kort tid efter sin ansættelse at informere sine nærmeste overordnede om den nye metode, som B havde søgt patenteret.

Santaris skulle derfor allerede så tidligt som efter den 21. maj 2007 og absolut senest i januar 2008 have truffet foranstaltning til at sikre, at A ikke kom i besiddelse af sensitive informationer, hvis Santaris havde været af den opfattelse, at relationen mellem B og A ud-

gjorde et problem for Santaris. Santaris traf ingen foranstaltninger hverken i forhold til, hvilke informationer der måtte tilflyde A, eller i form af en skriftlig indskærpelse overfor A.

Santaris kan ikke efter mindst 1 ½ år efter at have fået tilstrækkelig viden til at afgøre, om Bs aktiviteter kunne udgøre et problem for Santaris, hævde, at relationen mellem A og B udgjorde et problem for Santaris, herunder at det skulle kunne bruges som grundlag for en bortvisning. Tværtimod viser de fremlagte bilag, at A under hele ansættelsen var sig den mulige konflikt bevidst og håndterede den loyalt.

Indholdet af de fremlagte mails dokumenterer ikke, at A har brudt sin loyalitetspligt overfor Santaris, da indholdet enten relaterer sig til arbejdet med hendes ph.d. eller er udtryk for fortrolige private samtaler mellem ægtefæller, som ikke kan begrunde en saglig opsigelse, endsige en bortvisning.

A har således ikke have brudt sin loyalitetspligt overfor Santaris, og Santaris har ikke sandsynliggjort, at hun skulle have videregivet informationer om Santaris' fortrolige teknologi til B.

Med det afholdte syn- og skøn er der gjort endeligt op med, at mailen af 25. februar 2009 på ingen måde kan bruges som dokumentation for, at A har misligholdt sit ansættelsesforhold.

As erhvervs-ph.d

A havde selv allerede i 2006 udtænkt og designet sit ph.d-projekt, da ikke som et ph.d-projekt, men som et projekt hun gerne ville lave i sin stilling som forskningsassistent på Panum. Projektet omhandlede design og brug af miRNA mimics bl.a. modificeret med LNA – altså det modsatte af, hvad Santaris arbejdede med, som var/er miRNA inhibitors, altså antimirs.

Ligeledes omhandlede projektet anvendelsen af en biotinyleret miRNA mimic, som skulle bruges til at fiske proteiner og andre RNAer, der binder til miRNAet, med henblik på at identificere disse. Denne metode var baseret på en metode, som B og A selv havde anvendt tidligere i 2000-2003, da de under begges uddannelse på SDU samarbejdede om at identificere proteiner og RNAer, der bandt til et lille RNA i E. coli bakterier.

A blev ansat som erhvervs-ph.d. studerende hos Santaris med et løntilskud, som i 2007 udgjorde kr. 12.500 per måned. Hun havde årligt 50.000 kroner i forskningsmidler og 20.000

kr. i rejsemidler. KU modtog derudover 50.000 kr. årligt i overhead til dækning af undervisning og laboratorie/kontorfaciliteter til en erhvervs-ph.d studerende.

Formålet med en ph.d. er helt generelt at sætte den studerende i stand til selvstændigt at udtænke og udføre forskningsprojekter. A fik netop sin erhvervs-ph.d. stilling på grund af sin evne til selv at udtænke og udføre forskningsprojekter, herunder eksperimenter.

Det har derfor enhver formodning imod sig, at hun på Santaris skulle have forbud mod selv at tage stilling til, hvilke eksperimenter hun ville/skulle udføre og herunder, hvilke remedier der skulle anvendes, særligt set i lyset af, at hun havde mulighed for helt selvstændigt at udføre forskningen, herunder bestilling af nødvendige oligoer fra KU. Det må påhvile Santaris en tung bevisbyrde for, at det faktisk ikke skulle have forholdt sig sådan.

Alle bestillinger af oligoer, der blev foretaget af A hos RiboTask, blev godkendt af Sakari Kauppinen. Skulle Santaris senere have "fortrudt" godkendelsen af indkøbene, var der mulighed for at få omkostningerne for disse oligoer dækket af de forskningsmidler, A selv rådede over.

Opsigelse af As erhvervs-ph.d. og erstatning

Det gøres overordnet gældende, at Santaris' håndtering af As ph.d. var culpøs og har været tabsforvoldende for hende.

A er blevet påført et tab, uanset om hun senere kommer videre med sin ph.d., da Santaris' manglende opfyldelse af deres forpligtelser som minimum har medført et indkomstab for den periode, hvor hun kunne have været ph.d., hvis Santaris havde håndteret forløbet korrekt. Det er i den forbindelse en skærpende omstændighed, at Santaris i 2007 besluttede ikke at patentere nogen del af resultaterne af As forskning. Herved mistede Santaris alle legitime grunde til ikke at udlevere data og til at sikre udlevering af data ved ansættelsens ophør. Det forhold, at Santaris i forløbet efter opsigelse forsøgte at bruge As data til at undgå en sag, er også en skærpende omstændighed.

A orienterede både Bolette Wildt og Sakari Kauppinen om, at hun selv ville kontakte KU, når hun havde fundet en løsning på videreførelsen. På trods af dette modtog hun i februar 2009 et brev, om, at hendes ph.d på KU var opsagt af Santaris, hvilket var i strid med de indgåede aftaler og As eget ønske.

Det gøres gældende, at denne handling var ansvarspådragende for Santaris, da Santaris ikke havde nogen legitim grund til at sende brevet til KU. Det gøres videre gældende, at det forhold, at Santaris ikke udleverede As forskningsdata umuliggjorde en videreførelse af hendes ph.d.

Opsigelsen af As ph.d.-forløb og den manglende udlevering af data udgør ansvarsgrundlaget for hendes krav på erstatning. Der er således en direkte årsagssammenhæng mellem Santaris' opsigelse af As ph.d.-forløb og hendes efterfølgende og fremtidige indkomsttab.

Tabet er dokumenteret ved den fremlagte lønstatistik, der dokumenterer et indkomsttab på 6.000 kr. i løn hver måned med tillæg af feriepenge, ialt 81.000 kr. årligt. A har alene påstået en erstatning svarende til 3 års indkomsttab, selv om det samlede tab er væsentlig højere.

Endelig gøres det gældende, at A har opfyldt sin tabsbegrænsningspligt.

Syn og skøn

Syn og skøn i denne sag har af A hele tiden været opfattet som overflødigt. Santaris' manglende inddragelse af syn- og skønserklæringen i det seneste processkrift bekræfter dette, da svarerne fra skønsmændene korresponderer med det, som Santaris selv kunne og burde have indset for længe siden.

Skønserklæringen støtter således fuldt ud anbringendet om, at der ikke i B patentansøgninger kan genfindes noget, der stammer fra Santaris.

Det skærper yderligere Santaris' bevisbyrde for, at A skulle have videregivet forretningshemmeligheder til B eller i øvrigt have haft en dialog med ham, der overskrider grænsen for det loyale, særligt henset til at hun var ph.d.-studerende med eget selvstændigt projekt, udtænkt af hende selv allerede inden sin ansættelse, og til, at Santaris allerede tidligt i hendes ph.d. forløb meddelte hende, at de ikke var interesseret i at patentere noget fra hendes ph.d.-projekt.

En gennemgang af besvarelsen af de af Santaris stillede skønsspørgsmål viser, at skønsmændene ikke har kunnet bekræfte Santaris' tese om, at A skulle have forsynet B med fortrolige informationer, herunder eksperimentelle data.

Af særlig interesse for denne sag er svaret fra skønsmændene på, at de "træk" beskrevet for blockmirer, der vedrørende længden på 8 nucleotider og fuld (LNA) modificering lige så godt kan være resultatet af abstrakt tankegang, som B øjensynligt før har været i stand til at udtænkte, jf. patentansøgningen fra 2002 sagens bilag 35 og svaret på spørgsmål 11 i skønsrapporten vedrørende denne sag. Besvarelsen af de supplerende spørgsmål ændrer ikke herpå.

Santaris' tab

Santaris har ikke lidt noget tab som følge af forhold, som A er ansvarlig for, og Santaris' processkrifter indeholder trods utallige opfordringer hertil ingen opgørelse af et tab, endsige nogen dokumentation herfor, som A kan gøres ansvarlig for. Det gøres derfor gældende, at Santaris ikke har noget modkrav, som kan anvendes til modregning i As tilgodehavende.

Santaris' selvstændige påstand

Det gøres gældende, at A som minimum har udøvet og udøver lovligt tilbagehold i materialet tilhørende Santaris. Det gøres yderligere gældende, at det følger af Jacob Plenaas mail af 11. december 2008 til Bolette Wildt, at A skulle have pc og laboratoriebog udleveret.

Endelig gøres det gældende, at allerede fordi Santaris nu 4 år efter ikke længere har nogen retlig interesse i at få udleveret pc'en og laboratoriebog, skal A også af denne grund frifindes for den nedlagte påstand.

Manglende opfyldelse af opfordringer

Santaris' manglende fremlæggelse af As komplette mailkonto hos Santaris og Santaris' i øvrigt manglende eller ufuldstændige opfyldelse af de øvrige opfordringer skal komme Santaris til skade, jf. herved princippet i retsplejelovens § 344, stk. 2.

Manglende opsættende virkning af anke og omkostninger

A er i denne sag blevet påført meget betydelige omkostninger og henset til, at Santaris kun har finansiering til sin egen drift i en relativ begrænset periode fremadrettet, bør Santaris' anke af en dom, der giver A helt eller delvis medhold og pålægger Santaris at betale omkostninger til hende, ikke have opsættende virkning.

A anmoder således om, at retten giver hende adgang til at håndhæve dommen, uanset at den ankes indenfor fuldbyrdelsesfristen, dels fordi det er højest usikkert, om hun senere vil kunne opnå dækning for de tilkendte beløb, og dels fordi det allerede har været særdeles krævende, herunder økonomisk, for hende, som privat person, at få denne sag ført.

En anke for Højesteret har lange udsigter, hvorfor det ved en domsfældelse af Santaris kun vil være rimeligt, at de forpligtes til straks at betale de forhåbentlig betydelige beløb, som de bliver pålagt at betale til hende.

A har længe været af den opfattelse, at denne sag er udtryk for et groft misbrug af retssystemet, og at Santaris' manglende vilje til at få sagen afsluttet alene har haft til formål at forsøge at presse B til at overgive dennes opfindelser til Santaris i et "forlig", da det har haft meget vanskeligt at få øje på den ansættelsesretlige begrundelse for at fortsætte sagen, særligt henset til at denne type sager meget ofte forliges.

Santaris har således på intet tidspunkt kunnet dokumentere et tab, som berettiger dem til at påstå modregning i As sidste månedsløn og godtgørelse m.v.

Det er således alene Santaris' forhold, der er skyld i, at sagen har været under forberedelse i første instans i næsten 4 år, og at hovedforhandlingen skal strække sig over 6 retsdage. Det er også alene Santaris' forhold, der har gjort, at A har skullet trækkes igennem et bekosteligt og helt unødvendigt syn- og skøn. Endelig er det alene Santaris' manglende vilje/evne til at være konkret med bortvisningsgrunde, der har nødvendiggjort, at A dels har været tvunget til at skrive lange og detaljeret redegørelser for de faktiske forhold og dels at fremlægge et meget stort materiale i et forsøg på at få Santaris til at indse, at B intet behøvede fra Santaris for at gøre sine opfindelser, da dette åbenbart, til trods for hendes vedvarende benægtelse heraf, var den eneste mulighed, hun havde for at godtgøre, at hun aldrig har videregivet fortrolige informationer om Santaris til B.

Santaris skal derfor pålægges at bære alle omkostninger ved det afholdte syn- og skøn og skal pålægges at friholde A for samtlige de påførte advokatombkostninger og faktiske udlæg, herunder særligt da hun har ført denne sag som privatperson, hvilket gør at der passende skal ske en 1-1 dækning af de omkostninger, Santaris helt ubegrundet har påført hende, jf. herved retsplejelovens § 316.

Skulle Sø og Handelsretten ikke give A medhold, gøres det gældende, at der i denne sag er sådanne særlige forhold, der gør, at Santaris alligevel skal pålægges at betale delvis

omkostninger til hende, herunder selv afholde samtlige omkostninger til syn- og skøn, alternativt skal omkostningerne ophæves, jf. herved retsplejelovens § 313.

Santaris har gjort følgende gældende:

Opsigelsen af 6. november 2008:

Ligebehandlingsloven beskytter lønmodtagere mod afskedigelse direkte eller indirekte begrundet i graviditet og barsel. Loven forhindrer derimod ikke, at en arbejdsgiver afskediger en gravid eller afskediger under barsel, hvis en sådan afskedigelse i øvrigt er begrundet i ikke-kønsbestemte forhold, men bevisbyrden påhviler arbejdsgiver, jf. ligebehandlingslovens § 16, stk. 4.

Det gøres gældende, at opsigelsen af A den 6. november 2008 ikke er sket i strid med ligebehandlingsloven, idet opsigelsen af A var begrundet i Santaris' økonomiske forhold. Om retspraksis henvises til U 2010.982.

Santaris har på baggrund af både det skriftlige materiale samt de afgivne forklaringer løftet bevisbyrden for, at Santaris beklageligvis var i den situation i oktober-november 2008, at det var driftmæssigt nødvendigt at foretage en kollektiv afskedigelse, og at det var driftmæssigt og sagligt begrundet, at A i den forbindelse var en medarbejder, der beklageligvis bedst kunne undværes.

Fremfindning af mails

A har gjort gældende, at processen i relation til fremfindelsen af hendes mails er erstatningspådragende for Santaris og endda en retsstridig krænkelse, der efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, kan begrunde en tortgodtgørelse.

For at tortgodtgørelse efter EAL § 26, stk. 2, kan komme på tale, er det afgørende, om der foreligger et helt særligt og retsstridigt forhold, således at krænkelsen efter sin karakter og grovhed udgør en overtrædelse af en straffebestemmelse, jf. UfR1996B.324, UfR 2004.720 H og UfR 2005.1131Ø.

Der er i As tidsbegrænsede ansættelsesaftale en meget præcis bestemmelse om mail-problematikken. Det var således klart for enhver medarbejder, der har underskrevet den sædvanlige ansættelsesaftale, at medarbejderen skal markere sine private mails, hvis de

vil anvende Santaris-mailen til dette formål. Ingen af de pågældende mails har været markeret som privat.

På baggrund af vidneforklaringer af Bolette Wildt, Maja Bojko og Sakari Kauppinen kan det lægges til grund, at det har været en meget begrænset medarbejdergruppe hos Santaris, der havde kendskab til søgningen, og at denne medarbejdergruppe var pålagt tavshedspligt. De anførte mails har hverken været udbredt i virksomheden eller været gjort til genstand for omtale på virksomheden.

Formålet med at gennemgå As mails var at sikre, at hun ikke havde forbrudt sig mod sine ansættelsesretlige forpligtelser og derved konkret havde hjulpet en af Santaris' konkurrenter. Dette formål er et ansættelsesretligt sagligt formål.

Santaris har herefter været berettiget til på baggrund af den opståede mistanke til dels at foretage en generel søgning i e-mailkorrespondancen, dels en specifik søgning, der resulterer i de fremlagte e-mails. Berettigelsen af dette er driftsmæssigt begrundet, men berettigelsen skal også ses i sammenhæng med, at der blev sikret vandtætte skotter mellem Santaris' øvrige personale og de seks medarbejdere, som underskrev en særlig tavshedspligtsaftale.

Selv hvis Sø- og Handelsret måtte finde, at det var i strid med As ret, medfører håndteringen af disse mails på ingen måde, at der er tale om en krænkelse, der kan karakteriseres som retsstridig og kan begrunde tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2.

Det gøres gældende, at Santaris i den foreliggende situation, hvor der var betydelig mistanke om illoyal handlemåde, har været berettiget til at screene og derefter gennemgå As mailkorrespondance med en potentiel konkurrent, at det skyldes As egne forhold, at Santaris ved gennemgangen af hendes mailkorrespondance tillige har åbnet (uafmærkede) mails med mere privat indhold, idet hun ikke har levet op til sin ansættelsesretlige forpligtelse til at markere relevante e-mails som private, at de åbnede mails ikke indeholder særlige private oplysninger, at Santaris har handlet respektfuldt i relation til private oplysninger ved at sikre, at kun få fik oplysningerne, og at der blev indgået særlige fortrolighedserklæringer herom, hvorimod A selv har offentliggjort selv-samme mails under denne sag. Der foreligger derfor hverken en krænkelse af A eller en sådan grovhed, at en eventuel krænkelse kan beskrives som retsstridig, hvorfor A ikke er berettiget til tortgodtgørelse.

Bortvisningen (brud på loyalitetspligten)

Det er evident, at ægtefæller, der arbejder i konkurrerende virksomheder igennem hele deres adfærd skal sikre, at der er vandtætte skotter mellem de informationer mv., som hver af ægtefællerne får indsigt i på deres respektive arbejdspladser, således at der på ingen måde er informationer, der går gennem disse vandtætte skotter med risiko for, at det kan få en betydning for de pågældendes virksomheder.

En medarbejder er utvivlsomt omfattet af en loyalitetspligt over for sin arbejdsgiver, og denne loyalitetspligt omfatter bl.a. en tavshedspligt, der indebærer, at man ikke må røbe informationer, der kan skade virksomheden. Når udtrykket "skade virksomheden" anvendes, følger det af retspraksis, at også "risiko" for skade er omfattet af loyalitetspligten.

Loyalitetspligten er alment glædende, uanset om der er kontraktlige bestemmelser om det eller ej, men i denne sag er tavshedspligten direkte beskrevet i ansættelsesaftalens punkt 4.0. Brud på loyalitetspligten både i relation til loyalitet og tavshedspligt kan, som det fremgår af retspraksis, jf. U1983.559, U1987.495H og U2007.2482V, betragtes som en væsentlig misligholdelse af ansættelsesforholdet, der berettiger arbejdsgiveren til at bortvise medarbejderen.

I Santaris var der en særdeles klar praksis med hensyn til tavshedspligt i relation til alt, der gik ud af virksomheden, mens der i virksomheden som følge af forskermiljøet var fuldstændig åbenhed internt om forskningsmæssige resultater.

Med hensyn til B og hans virksomhed indebærer dette ansættelsesretligt, at der er en konkurrencesituation mellem B og den virksomhed og aktivitet, der er rundt omkring ham, og As arbejdsgiver, Santaris, hvilket naturligvis skærper loyalitetspligten og dermed tavshedspligten i relation til at give informationer, der indebærer risiko for eller direkte er skadelige for Santaris.

De i sagen fremlagte e-mails vedrørende informationsflowet mellem A og B viser, at A gang på gang handlede illoyalt over for Santaris, og der er klare, eklatante eksempler på overtrædelse af tavshedspligten. E-mails viser, at der har været et flow af informationer, der i visse tilfælde er i direkte konkurrence, i andre tilfælde er i risiko for konkurrence, og igen i andre tilfælde er en direkte konspiration konkurrencemæssigt imod Santaris. I alle tre tilfælde er der tale om forhold, der enkeltvis og samlet udgør et bortvisningsgrundlag.

I den forbindelse skal det erindres, at Sakari Kauppinen i forbindelse med henvendelsen fra Morten Lindow om Bs nyetablerede hjemmeside påpegede overfor Aen, at hun havde tavshedspligt, og at han gentog denne formaning overfor A, efter Markus Heidenblad havde henvendt til ham ca. 1½ måned efter. På trods af disse formaninger fortsatte A sit informationsflow.

Hertil kommer, at A i de vigtige dage i august, september og begyndelsen af oktober 2007 havde fuld adgang til al information omkring de landvindinger, som man i hvert fald hos Santaris mente, at man havde på daværende tidspunkt inden for micro-RNA, og at det forløb, der er på ægtefællens side, jf. skønskerklæringens svar på As spørgsmål 8 og spørgsmål 17 og 18, der understøtter, at B fra A fik de fortrolige oplysninger om Santaris' arbejde, der muliggjorde hans indføjelser af nye, kravbegrundende elementer i sin ansøgning af 16. oktober 2007.

Der er intet belæg for As forklaring om anvendelsen af B som sparringspartner, og at B qua sin optræden ved konferencer var en tilladelig informationsmodtager.

Sammenfattende gøres det gældende, at det skriftlige materiale og de afgivne forklaringer dokumenterer, at der ingen vandtætte skotter har været under As ansættelse hos Santaris i relation til informationsflowet til B om kritiske og ofte kommercielle oplysninger. På denne baggrund var der et berettiget bortvisningsgrundlag, som faktisk havde eksisteret lang tid før opsigelsen af 6. november 2008, og som i hvert fald kunne begrunde bortvisningen den 27. februar 2009.

Konsekvensen af en berettiget bortvisning

Ved væsentlig misligholdelse har en arbejdsgiver ret til at hæve ansættelsesforholdet. Såfremt medarbejderens væsentlige misligholdelse består i brud på loyalitetspligten, sikrer hæveadgangen, at virksomheden ikke længere kan bruges som base for den konkurrerende virksomhed, og at arbejdsgiveren ikke er forpligtet til at betale løn til medarbejderen og derved understøtte den konkurrerende virksomhed økonomisk.

I mange tilfælde viser det sig dog, at den konkurrerende adfærd har stået på i en periode, før arbejdsgiveren bliver klar over det. I sådanne tilfælde vil arbejdsgiveren kunne kræve lønnen tilbagebetalt fra det tidspunkt, hvor medarbejderen har påbegyndt misligholdelsen, jf. bl.a. U1986.190H, U1981.291H, U1994.655H, U2007.1263H, U2012.2533H.

Konsekvensen af en berettiget bortvisning den 27. februar 2009 er, at A ikke har krav på hverken løn for januar og februar 2009 eller fratrædelsesgodtgørelse aftalt i forbindelse med den kollektive afskedigelse.

Passivitet

Der er en almindelige grundsætning om, at der skal reklameres overfor misligholdelse uden ugrundet ophold, hvilket også gælder i forbindelse med bortvisning. Udgangspunktet er, at reklamationspligten indtræder, når arbejdsgiveren kommer eller burde komme til kundskab om misligholdelsen.

Dette udgangspunkt modificeres dog af, at arbejdsgiveren skal have tid til at fortage de fornødne undersøgelser vedrørende misligholdelsens art og omfang.

Såfremt arbejdsgiveren på grund af kompleksitet skal have tid til at afklare, hvorvidt og i hvilket omfang der foreligger væsentlig misligholdelse, indtræder der ikke retsfortabende passivitet, såfremt arbejdsgiveren bruger tid på at afklare problemstillingen, jf. U1970. 184H.

Baggrunden for passivitetsgrundsætningen er, at funktionæren skal kunne have en berettiget forventning om, at et vist forhold ikke vil blive påberåbt som væsentlig misligholdelse. Hvis medarbejderen ikke er vidende om, at arbejdsgiveren har fundet ud af, at medarbejderen har væsentlig misligholdt, kan medarbejderen heller ikke have en berettiget forventning om, at en given handlemåde er accepteret af arbejdsgiveren. Allerede af den grund vil der ikke være passivitet.

Arbejdsgiveren gerne må overveje konsekvenserne af medarbejderens misligholdelse, men der skal være taget forbehold for bortvisning.

Denne sag er kendetegnet ved, at der var mange små brikker, der skulle sættes sammen til et puslespil, og dette samlede puslespil også i relation til patentproblematikken først forelå ved notatet af 24. februar 2009, hvorfor den suspension af passivitet frem til den 27. februar 2009 ikke rammer Santaris, og at Santaris derfor ikke har forpasset muligheden for at bortvise A. Det er væsentligt i relation til passivitet at lægge vægt på det meget komplicerede, mangesidede faktum og også grovheden af As handlemåde. Det er også væsentligt, at Santaris har forbeholdt sig bortvisningsadgangen siden Bolette Wildts e-mail af 30. januar 2009, der blev fremsendt 5-6 dage efter fremfindingen af mails, og efter der forgæves

var forsøgt etableret et møde allerede den 28., 29. eller 30. januar 2009. Endeligt er det væsentligt, at A efter Bolette Wildts e-mail af 30. januar 2009 og mødet den 2. februar 2009 kunne have en berettiget forventning om, at bortvisningsspørgsmålet var "taget af bordet". På den baggrund var det sagligt fornuftigt fra Santaris' side at opnå en samlet løsning med både A og B og dennes selskaber, og A har hele tiden vidst, at bortvisningen ville være alternativet til en samlet løsning. Derfor foreligger der ikke retsfortabende passivitet, der kan medføre, at bortvisningen den 27. februar 2009 er fortabt.

Erstatningskrav relateret til ophør af erhvervs ph.d

A har bevisbyrden for, at Santaris har handlet ansvarspådragende i relation til det forhold, at erhvervs-ph.d'en blev afbrudt, samt at der er årsagssammenhæng mellem den påståede skadegørende handling og et evt. opstået tab, herunder at hun har opfyldt sin tabsbegrænsningspligt. A har endvidere bevisbyrden for tabestørrelse.

Erhvervs-ph.d'en ophørte i forbindelse med bortvisningen. Der er intet i sagen, der dokumenterer, at A ikke kunne have opnået et nyt ph.d-forløb i overensstemmelse med det tidligere passerede, idet det bemærkes, at hun en gang tidligere er ophørt i et ph.d- forløb.

Det bestrides, at der foreligger en ansvarspådragende adfærd fra Santaris. A har ikke dokumenteret, at hun ikke kunne have fået genoplivet sit erhvervs-ph.d-forløb i en anden virksomhed, og at hun har levet op til sin tabsbegrænsningspligt.

Herudover har hun ikke løftet bevisbyrden for, at der er årsagssammenhængen mellem den påståede skadegørende handling og det økonomiske krav.

Størrelsen af en evt. godtgørelse

Såfremt Santaris ikke måtte have løftet bevisbyrden for, at der ikke ved afskedigelsen af A blev lagt vægt på hendes fravær på grund af barsel, gøres det gældende, at størrelsen af en eventuel godtgørelse efter ligebehandlingsloven må fastsættes under hensyntagen til hendes anciennitet og til de øvrige omstændigheder, herunder om der er tale om en afskedigelse som led i en større personalereduktion.

A havde været ansat lidt over 1½ år. Der blev forsøgt omplacering, men der var ingen ledige stillinger. Det gøres derfor gældende, at en godtgørelse til A, når henses til det anførte, bør fastsættes til noget lavere en 9 måneders løn, f.eks. 6 måneders løn, jf. U2011.1776H.

Overfor As påstand om godtgørelse efter funktionærlovens § 2b - såfremt Sø- og Handelsretten finder, at det passerede ikke er en tilsidesættelse af ligebehandlingsloven - gøres det samme gældende som anført i relation til ligebehandlingsloven. Efter funktionærloven er der ikke omvendt bevisbyrde, og A har ikke løftet bevisbyrden for, at afskedigelsen og/eller bortvisningen skulle være usaglig. En godtgørelse efter funktionærlovens § 2b kan under hensyn til ansættelsesforholdets længde maksimalt udgøre 3 måneders løn.

Udlevering af laptop og Santaris' øvrige ejendele.

A gør gældende, at hun er ejer af den anførte Dell laptop. Hun har bevisbyrden for dette ejerskab.

Af mailkorrespondancen i januar mellem A og Bolette Wildt giver Bolette Wildt udtryk for, at arbejdscomputeren må A ikke beholde. As forklaring om ejerskabet til computeren kan ikke tillægges vægt, og A har ikke løftet bevisbyrden for et sådant ejerskab. Santaris' krav på udlevering af laptop samt øvrige ejendele, der tilhører Santaris, er berettiget og bør følges.

Sagens omkostninger

Ved fastsættelsen af sagens omkostninger skal der udover sagens tidsmæssige udstrækning samt længden af hovedforhandlingen og det forud for hovedforhandlingen gennemførte syn og skøn tages hensyn til, at Santaris har udarbejdet materialesamling på ca. 400 sider samt måtte fremkomme med ekstra Bilag C.

T 4/09 og T 16/09 - B-sagen

Santaris har gjort følgende gældende:

Overfor B og Querdenker

Querdenker må tåle en fuldstændig identifikation med B, idet B er eneejer af selskabet. Det er en skærpende omstændighed, at Querdenker er etableret med det formål at drive virksomhed, der udtrykkeligt konkurrerer med Santaris, hvilket B har været bekendt med.

Det er usædvanligt og utvivlsomt i strid med god patentskik, at en patentagent indgiver egne patentansøgninger og særligt, når det sker inden for klienternes forretningsområder. Dette støttes af svaret på skønsspørgsmål 8. Indgivelse af egne patentansøgninger er under disse omstændigheder i strid med de for patentagenter gældende etiske normsæt, jf. bl.a. EPO Code of Conduct, bl.a. pkt. 4d og 4e.

Det har i den forbindelse endvidere stor betydning, at B ubestridt var klar over, at den teknologi, han selv søgte patent på og baserede sin virksomhed på, var i direkte konkurrence med den kunde, Santaris, som han selv var med til at betjene hos P&V, og hvis strengt fortrolige teknologi han havde uhindret adgang til. B havde fuld adgang til P&Vs databasesystem og derved også til Santaris' ansøgninger og sagsakter. På baggrund af forklaringer fra bl.a. Kim Wagner og skønsmændene kan det endvidere lægges til grund, at B havde læst og sat sig ind i bilag 12, idet han ellers ikke ville kunne have foretaget de ændringer, som han gjorde.

Det er en skærpende omstændighed, at Bs ansøgninger sigter mod opnåelse af grundlæggende samme biologiske effekt og søger at opnå dette ved midler, der blot er en spejling af den teknologi, som B kendte fra Santaris' ansøgninger.

Det er endvidere åbenbart, at B ikke var berettiget til selv at indlevere ansøgning herpå. Dette følger af de almindelige regler om rådgiveransvar. En kunde hos et patentbureau har en berettiget forventning om, at sagsbehandleren som led i sin rådgivning stiller sin fulde ekspertise til rådighed for kunden med henblik på at optimere resultatet for den pågældende. B burde derfor have delt sine tanker og idéer omkring den komplementære løsning – nemlig blockmiren - som et led i sin rådgivning. Det er i den forbindelse en skærpende omstændighed, at B efter at have fået en skriftlig advarsel, men inden sin fratreden, indgav yderligere ansøgninger i eget og Querdenkers navn. Dette støttes yderligere af, at B fra A både før og efter sin ansættelse hos P&V modtog informationer om Santaris' udviklingsarbejde fra A.

Santaris' opfindelser er baseret på resultaterne af laboratorieforsøg, og det er usandsynligt, at B selv kunne have forudset de bestemte strukturelle karakteristika i sine ansøgninger uden at have adgang til at udføre sådanne forsøg. Det har formodningen for sig, at B blev hjulpet på vej af Santaris' ansøgninger i relation til sin egen ansøgning, som han indgav umiddelbart efter. Det er i den forbindelse uvæsentligt, hvor B ellers kunne have haft

sin viden fra. B har endvidere forklaret, at han ikke kendte og ikke har læst de i sagen fremlagte patentskrifter og lignende. B og Querdenker har bevisbyrden for, at B ikke har brugt eller er blevet hjulpet på vej af bilag 12, og den bevisbyrde er ikke løftet.

Dette indebærer i sig selv en krænkelse af markedsføringslovens § 1 og § 19.

For så vidt angår erstatningen har det på nuværende tidspunkt ikke været muligt for Santaris at opgøre et tab, hvilket er begrundelsen for, at påstandene er nedlagt som de er.

Overfor P&V

P&V er bundet af EPIs Code of Conduct, hvoraf det følger, at de er ansvarlige for deres ansattes, herunder Bs, udøvelse af deres hverv. Det følger i øvrigt også af de almindelige regler om principalansvar i DL 3-19-2 samt de almindelige fuldmagtsregler. Når der som i denne sag er tale om ansvar i kontrakt, ifalder arbejdsgiveren ansvar for sine ansatte, også selv om der er tale om abnorme handlinger.

P&V har endvidere et selvstændigt ansvar for at have handlet i strid med elementære normer og kutymer inden for patentagentbranchen og ikke levet op til sit professionelle ansvar som rådgiver. P&V har forsømt at undersøge i, hvilket omfang Bs patentansøgte teknologi kunne kollidere med Santaris' ansøgninger. Det har formodningen imod sig, at P&V ikke skulle have gjort sig bekendt med indholdet af Bs ansøgninger. P&Vs advarsel til B var en utilstrækkelig reaktion på hans brud på ansættelsesvilkårene, hvortil kommer, at P&V ikke fulgte op på denne advarsel. P&V forsøgte ikke at udvirke, at offentliggørelsen af Bs patenter blev bremset, enten ved at ansøgningerne blev trukket tilbage eller ved overdragelse til sig selv i kraft af lov om arbeidstagers opfindelser. P&V burde også have orienteret Santaris, så de selv havde mulighed for at agere. Endeligt har P&V som patentfuldmægtig for Querdenker indleveret WO '537 og WO '639, og de blev ved med at stå som fuldmægtig på disse ansøgninger indtil efteråret 2009, ligesom B fortsatte som patentkonsulent efter 31. august 2007. Herved har P&V handlet i strid med Regulation of Discipline for EPI, art. 3.2., ved ikke, så snart man blev klar over sammenhængen, at trække sig som fuldmægtig på disse ansøgninger.

Påstand C(v) er et udtryk for forholdsmæssigt afslag.

Overfor Mirrx

Mirrx må tåle fuldstændig identifikation med B. Selskabets investorer blev gjort opmærksomme på den verserende retssag i forbindelse med deres indskud i selskabet. Investorernes indtræden i selskabet efter stiftelsen er uden betydning for spørgsmålet om, hvorvidt Mirrx som selskab var i god tro på det tidspunkt, hvor selskabet erhvervede rettighederne ved ap-portindskud. Som følge af det personsammenfald, der eksisterede, da Mirrx blev stiftet, af B og de overdragne patentrettigheder, har Mirrx ikke været i god tro.

Mirrx kan ikke erhverve bedre ret end B og Querdenker, jf. gældsbrevslovens § 27.

Hvis B havde gjort, som han skulle, og fortalt Santaris om sine idéer, ville Santaris have indføjet disse i deres ansøgning, og det ville være Santaris, der stod som opfinder til de pågældende patenter. I denne situation kan man efter patentlovens § 53 kræve overførsel af patentet, men også ud fra et genoprettelsessynspunkt må den fordel, som B har fået, betyde, at patentet skal tilbageføres til Santaris. Hvis B ville have ret til at blive nævnt som medopfinder, ville han have pligt til at overdrage rettighederne helt og fuldt til Santaris. Hvis hans ansøgninger måtte antages at række ud over det, som Santaris måtte have krav på blev tilføjet i deres ansøgning, og der ikke kunne ske en adskillelse, ville der bestå et sameje.

Dette sameje ville indebære, at Santaris ville have en ubegrænset "freedom to operate" – i hvert fald i det omfang, patentrettighederne burde være tilført Santaris. Dette svarer til en vederlagsfri licens inden for Santaris' forretningsområde. Udnyttelsen af et sameje kræver ikke tilladelse fra en medopfinder. Væsentlige dispositioner vil kræve enighed, men almindelige dispositioner kræver ikke tilladelse fra en medopfinder. Hvis Bs indgivelse af ansøgningerne er retsstridigt, har Mirrx ingen beskyttelsesværdi interesse i at modsætte sig, at Santaris får "freedom to operate" inden for deres forretningsområde. På den måde vil man kunne neutralisere den skade, der er påført Santaris, og B ville stadig sidde tilbage med ejerskabet til patenterne.

Det gøres endelig gældende, at der ikke er grundlag for at fravige reglen om, at anke af en eventuel dom har opsættende virkning for fuldbyrdelsen, jf. retsplejelovens § 480, stk. 2.

B og Querdenker ApS har under den mundtlige procedure i retten henholdt sig til de af Mirrx anførte anbringender og har anført følgende i deres påstandsdokument:

" ...

1.1 Frifindelsespåstanden

- 1.1.1 Til støtte for den nedlagte frifindelsespåstand gør sagsøgte 1 og 2 følgende gældende:
- 1.1.2 De sagsøgte bestrider på noget grundlag at have handlet retsstridigt i forhold til sagsøger, herunder ved indgivelse af de som bilag 4 og 5 fremlagte patentansøgninger med tilhørende patentfamilier, der kræver fælles prioritet med eller udspringer af de som bilag 4 og 5 fremlagte patentansøgninger.
  - 1.1.2.1 Sagsøgte 1 har ikke modtaget informationer fra A om sagsøgers fortrolige teknologi.
- 1.1.3 Sagsøgte 1 er eneopfinder af de i bilag 4 og 5 indeholdte opfindelser, som er gjort af sagsøgte 1 alene på grundlag af sagsøgte 1's hidtidige viden og erfaringer og ud fra offentligt tilgængelige kilder, jf. herved også de i sagen afgivne skønserklæringer, der klart dokumenterer, at sagsøgte 1 var i stand til at gøre de i bilag 4 og 5 indeholdte opfindelser uden anvendelse af sagsøgers fortrolige teknologi.
- 1.1.4 De sagsøgte bestrider således, at indgivelsen af de som bilag 4 og 5 fremlagte patentansøgninger med tilhørende patentfamilier og senere opdateringer på noget grundlag udgjorde en overtrædelse af markedsføringslovens § 19.
- 1.1.5 Videre gøres det gældende, at indgivelse af egne patentansøgninger som ansat i et patentbureau muligvis er usædvanlig, men at det ikke gør indgivelsen retsstridigt, herunder i forhold til sagsøger.
- 1.1.6 Sagsøgte 1's indgivelse af patentansøgninger var i værste fald en potentiel misligholdelse af ansættelsesforholdet med sagsøgte 3. Sagsøgte 3 har dog ikke dokumenteret i 2006 – 2007 at have haft en firmapolitik, som sagsøgte 1 var bekendt med og som gjorde det klart for sagsøgte 1, at indgivelse af egne patentansøgninger udarbejdet i fritiden var i strid med sagsøgte 3's firmapolitik. Sagsøgte 1's accept af den som bilag 17 fremlagte advarsel var alene en anerkendelse af dens modtagelse, ikke dens indhold.
- 1.1.7 Hvis indgivelsen af patentansøgninger under ansættelses hos sagsøgte 3 som sådan – udgjorde et retsstridigt forhold, så udgjorde det det ikke kun i forhold til sagsøger, men i forhold til alle sagsøgte 3' kunder, der kunne have interesser inden for det tekniske område bilag 4 og 5 potentielt dækkede, hvorfor der alene vil kunne være tale om misligholdelse af aftaleforholdet mellem sagsøgte 3 og sagsøger, hvorfor sagsøger allerede af denne grund er afskåret fra at rette krav direkte mod sagsøgte 1 og 2.
- 1.1.8 Ex tuto bestrider sagsøgte 1 og 2, at sagsøger på noget grundlag har dokumenteret eller sandsynliggjort, at ansatte hos sagsøgte 3 i 2006 - 2007 havde en pligt til at bringe nye opfindelser i forslag eller på anden måde aktivt medvirke at forbedre kundernes opfindelser.
- 1.1.9 B var således ikke ansat af Santaris Pharma til at gøre opfindelser for dem. B var heller ikke som selvstændig konsulent antaget af Santaris Pharma til at gøre opfindelser for Santaris Pharma.
- 1.1.10 B var heller ikke igennem sagsøgte 3 antaget til at gøre opfindelser for Santaris Pharma.

- 1.1.11 B har end ikke hos sagsøgte 3 rådgivet Santaris Pharma omkring patentbeskyttelse af deres opfindelser.
- 1.1.12 B var ansat af sagsøgte 3 til som konsulent efter instruktion fra kunderne/kolleger bl.a. at hjælpe sagsøgte 3's klienter med at patentbeskytte deres opfindelser og sikre bedst mulig patentbeskyttelse på grundlag af den forskning og udvikling sagsøgte 3's klienter har udført. Disse opgaver har B udført til fulde.
- 1.1.13 Ex Tuto gøres det gældende, at sagsøger ved ikke tydeligt at have gjort anskrig/indsigelser de gentagende gange sagsøger af enten A eller B selv blev gjort bekendt med naturen af opfindelserne i bilag 4 og 5 har fortabt enhver mulighed for senere at gøre gældende, at de sagsøgte 1 og 2 har handlet retsstridigt og tabsforvoldende ved at indgive de som bilag 4 og 5 fremlagte patentansøgninger med tilhørende patentfamilier.
- 1.1.14 Det er således en skærpende omstændighed i denne sag, at det er sagsøger, der valgte at afbryde drøftelserne om et fremtidigt samarbejde med sagsøgte 1 og 2. Dette faktum må have som konsekvens, at sagsøger skal føre et entydigt/ utvetydigt bevis for rigtigheden af de af sagsøger nedlagte påstande og enhver bevisusikkerhed skal komme sagsøger til skade.

1.2 De af sagen omfattede teknologier/opfindelser og syn- og skønserklæringerne

- 1.2.1 I forhold til de afgivne syn- og skønserklæringer gør de sagsøgte overordnet gældende, at følgende kan udledes af skønsmændenes besvarelser til understøttelse af, at de sagsøgte ikke har handlet retsstridigt overfor sagsøger.
- 1.2.2 Sagsøgers patentansøgninger omhandler oligonukleotider (såkaldte LNA antimirs) der har mikroRNA som target og som altså er komplementære til mikroRNA jf. besvarelsen af spørgsmål A1
- 1.2.3 LNA antimirs var kendte inden tidligste prioritetsdato for sagsøgers ansøgninger jf. bevarelsen af spørgsmål A4
- 1.2.4 Sagsøgte 1's ansøgninger omhandler oligonukleotider (såkaldte blockmirs) der ikke har mikroRNA som target, men derimod har mikroRNA bindingsites i mRNA som target og altså er komplementære til mikroRNA bindingssites jf. besvarelsen af spørgsmål B1
- 1.2.5 Blockmirs anvender en anden mekanisme end antimirs og har en anden teknisk effekt end antimirs, jf. besvarelsen af spørgsmål C6.
- 1.2.6 Sagsøgers patentansøgningerne indeholder ikke eksperimentelle data der demonstrerer eller underbygger blockmir mekanismen, jf. besvarelsen af spørgsmål E1 og E2
- 1.2.7 Kendskab til sagsøgers patent ansøgninger var ikke nødvendigt for at gøre opfindelserne indeholdt i bilag 4 og 5., jf. besvarelsen af spørgsmål D3 og D4
- 1.2.8 Indholdet i sagsøgers patentansøgninger var ikke mere relevante end andre dokumenter beskrivende antimirs i forhold til at gøre de i bilag 4 og 5 beskrevne opfindelser, jf. besvarelsen af spørgsmål D5.

- 1.2.9 En fagmand ville ikke blive ledt hurtigere til de løsninger som fremgår af patentansøgningerne, fremlagt som bilag 4 og 5 end han ville uden kendskab til sagsøgers patentansøgninger, jf. besvarelsen af spørgsmål 22.
- 1.2.10 Selv hvis det lægges til grund, at sagsøgte 1 kendte til indholdet af sagsøgers patentansøgninger bidrog disse ansøgninger ikke yderligere til indholdet i de som bilag 4 og 5 fremlagte patentansøgninger, jf. bevarelsen af spørgsmål 23.
- 1.2.11 Sagsøgte 1 og 2 henviser i øvrigt til det af sagsøgte 3 og adciteret omkring forståelsen og fortolkningen af de fremlagte skønserklæringer i deres påstandsdokument/sammenfattende processkrift anførte og gør de samme anbringender gældende. Disse anbringender skal således anses for en del af dette påstandsdokument.
- 1.2.12 Endvidere henviser sagsøgte 1 og 2 i det hele til det i adciteret's sammenfattende processkrift anførte omkring teknologierne/parternes opfindelser og hændelsesforløbet, som sagsøgte 1 og 2 i det hele tiltræder og som i det hele skal anses for tillige at være gjort gældende på vegne sagsøgte 1 og 2/afgivet af sagsøgte 1 og 2.

1.3 Manglende opfyldelse af opfordringer

- 1.3.1 Sagsøgers manglende opfyldelse af de i svarskriftet indeholdte opfordringer skal jf. princippet i retsplejelovens § 344, stk. 2 komme sagsøger til skade, herunder når der skal træffes afgørelse om spørgsmålet om sagens omkostninger, jf. det nedenfor anførte.

1.4 Sagsøgers tab – frifindelse for tiden

- 1.4.1 Finder SØ- og Handelsretten at de sagsøgte eller en af dem har handlet retsstridig overfor sagsøger, gøres følgende yderligere gældende:
- 1.4.2 Sagsøger har ikke redegjort for hvad der skal forstås ved ”ethvert erstatningsretligt været tab” bortset fra afholdte udgifter.
- 1.4.3 De sagsøgte har ikke påført sagsøger noget tab.
- 1.4.4 De sagsøgte gør derudover gældende, at hvis SØ- og Handelsretten måtte finde, at indgivelsen af de som bilag 4 og 5 fremlagte patentansøgninger med tilhørende prioritetsansøgninger var retsstridigt i forhold til sagsøger, så skal der ske frifindelse for tiden, da sagsøger ikke har dokumenteret at have lidt et konkret tab som følge af sagsøgtets retsstridige handling, herunder et tab som opfylder de erstatningsretlige betingelser for at kunne pålægges de sagsøgte.
- 1.4.5 De i påstanden anførte udgifter til udregning af sagens tekniske aspekter, advokat – og patentagentudgifter, udgifter til syn – og skøn, tages der stilling til i forbindelse med afgørelsen af sagens omkostninger.

- 1.4.6 De sagsøgte gør i den forbindelse gældende, at sagsøger ikke ud over de ved sagens afgørelse tilkendte omkostninger vil kunne kræve yderligere omkostninger afholdt til sagens forberedelse eller gennemførelse betalt af de sagsøgte 1 og 2.
- 1.4.7 De sagsøgte gør i den forbindelse gældende, at sagsøgers omkostninger, hvis de skal pålægges sagsøgte 1 og 2 enten skal ophæves eller nedsættes ganske betragteligt, da omkostningerne primært må antages at være afholdt i et forsøg på at få medhold i de nedlagte påstande om overdragelse af/licens til opfindelserne indeholdt i bilag 4 og 5 og de hertil hørende patentfamilier, da sagsøger ikke i øvrigt er i stand til at dokumentere nogen typer af tab overhovedet.
- 1.4.8 Ex tuto gør de sagsøgte gældende at de sagsøgtes eventuelle ansvar skal bortfalde/nedsættes som følge af egen skyld hos sagsøger, der må antages selv at have bragt sig i en situation, hvor sagsøger ikke uden opfindelserne indeholdte i bilag 4 og 5 med tilhørende patentfamilier har ”freedom to operate”, herunder gøres det gældende, at sagsøger forud for sagsøgte 1’s indgivelse af den som bilag 4 fremlagte ansøgning og denne prioritetsansøgninger selv kunne have gjort opfindelsen indeholdte i bilag 4, da sagsøger ifølge egen argumentation må antages at have været i besiddelse af den fornødne viden og kundskab til selv at gøre opfindelsen og få den patenteret, således som det faktiske skete for flere forskningshold i verden.

1.5 Lempelse/bortfald af ansvaret

- 1.5.1 I forhold til sagsøger gør de sagsøgte gældende, at et eventuelt pålagt ansvar i forhold til sagsøger skal bortfalde alternativt lempes i medfør af erstatningsansvarslovens § 24, da ansvaret særligt for B vil virke urimeligt tyngende.
- 1.5.2 Da sagsøgte 2 er ejer af Bs aktier i adciteret bør erstatningsansvaret også bortfalde/lempes overfor sagsøgte 2, da der i dette forhold må antages at være identitet mellem sagsøgte 1 og 2.
- 1.5.3 Det gøres videre gældende, at hvis Sø- og Handelsretten på andet grundlag end en overtrædelse af markedsføringslovens § 19 finder at de sagsøgte har forvoldt sagsøger tab, så foreligger der i øvrigt også sådanne usædvanlige omstændigheder, da B i så fald vil blive pålagt et erstatningsansvar på et grundlag end ikke sagsøgte 3 har kendt til, at ansvaret også af denne grund skal bortfalde alternativt lempes.
- 1.5.4 I forhold til sagsøgte 3, så gøres det gældende, at Bs ansvar skal bortfalde i medfør af Erstatningsansvarslovens § 19, stk. 1. Det gøres videre gældende, at bestemmelsen stk. 2 ikke kan bringes i anvendelse, da de i bestemmelsen nævnte forhold ikke er til stede i denne sag.
- 1.5.5 Endvidere gøres det gældende, at ansvaret overfor sagsøgte 3 herunder den indbyrdes regres skal bortfalde/lempes efter Erstatningsansvarslovens § 24, da ansvaret vil være helt urimeligt tyngende for sagsøgte 1 og 2.

1.6 Omkostninger m.v. og manglende opsættende virkning.

- 1.6.1 Sagsøgte 1 og 2 er i denne sag blevet påført meget betydelige omkostninger både direkte i form af sagsomkostninger og indirekte i form af værditab på sagsøgte 2’s aktier i Mirrx Therapeutics A/S.

Sagsøgte 1 og 2 tager forbehold for, når denne sag er afsluttet, i en særskilt sag at gøre et erstatningskrav gældende overfor sagsøger, hvis de sagsøgte bliver frifundet.

- 1.6.2 Henset til at sagsøger kun har finansiering til sin egen drift i en relativ begrænset periode fremadrettet, ønsker sagsøgte 1 og 2 at sagsøgers anke af en dom der frifinder sagsøgte 1 og 2 og pålægger sagsøger at betale omkostninger til sagsøgte 1 og 2 ikke skal have opsættende virkning.
- 1.6.3 De sagsøgte 1 og 2 anmoder således om, at retten giver de sagsøgte adgang til at håndhæve dommen, uanset at den ankes indenfor fuldbyrdelsesfristen. Dette dels fordi det er højest usikkert om sagsøgte 1 og 2 senere vil kunne opnå dækning for de tildelte omkostninger og dels fordi det allerede har været særdels krævende for sagsøgte 1 og 2 at få denne sag ført. En anke for Højesteret har lange udsigter, hvorfor det ved en frifindelse af sagsøgte 1 og sagsøgte 2 kun vil være rimeligt at sagsøger forpligtes til at betale de forhåbentlig betydelige omkostninger som sagsøgte bliver pålagt.
- 1.6.4 Henset til indholdet af sagsøgers replik, kan de sagsøgte ikke sige sig fri for, at formålet for sagsøger ikke så meget er at få medhold i de nedlagte påstande, men at forhindre at sagsøgte 1 og 2 samt særligt Mirrx Therapeutics A/S kan tiltrække de nødvendige midler til at udvikle opfindelserne indeholdt i bilag 4 og 5. Efter sagsøgte 1 og 2's opfattelse så har sagsøger ikke fremlagt et eneste konkret bevis til støtte for de nedlagte påstande, og sagsøger har fortsat ikke gjort rede for hvilket retsgrundlag der muliggør at sagsøger kan få overdraget patentansøgningerne fremlagt som bilag 4 og 5 endsige få Sø- og Handelsretten til at pålægge Mirrx Therapeutics A/S at give sagsøger en licens.
- 1.6.5 De sagsøgte 1 og 2 har længe været af den opfattelse at denne sag er udtryk for et groft misbrug af retssystemet og at sagsøgers manglende vilje til at få sagen koncentreret, og ikke mindst at de mange – efter de sagsøgtes opfattelse helt unødvendige – formalitetsindsigelse alene har haft til formål at få trukket sagen i langdrag, så sagsøgte 1 og Mirrx Therapeutics A/S ikke kan komme i gang med at udnytte opfindelserne indeholdt i bilag 4 og 5.
- 1.6.6 Det står således klart, at sagsøger efter modtagelsen af den som bilag 32 fremlagte redegørelse og mødet mellem sagsøgte 1 og sagsøger den 19. februar 2009 burde have indset, at en sag mod sagsøgte 1 og 2 og adciteret var grundløs, hvorfor sagsøger skal pålægges selv at bære alle omkostninger til det afholdte syn- og skøn og skal pålægges at friholde sagsøgte 1 og 2 for samtlige de påførte advokatomkostninger og faktiske udlæg, herunder særligt da B er blevet påtaget at føre denne sag som privatperson, hvilket gør at der må ske en 1-1 dækning af de omkostninger sagsøger – efter de sagsøgtes opfattelse – helt ubegrundet – har påførte sagsøgte 1 og 2, jf. herved retsplejelovens § 316.
- I ovenstående redegørelse er end ikke medtaget den meget betydelige tid B selv/personligt har været tvunget til at bruge på sagen.
- 1.6.7 Endelig skal følgende forhold tages i betragtning ved afgørelsen af hvilke omkostninger sagsøger, bør pålægges: A) Sagsøger har både i sine henvendelse til de sagsøgte og under hele retssagen alene fremkommet med løse/brede påstande, påstande hvis berettigelse der fortsat ikke er redegjort for og en dokumentation som i bedste fald har været mangelfuld. B) Det forhold at sagsøger helt har undladt at svare på de i svarskriftet indeholdte og meget relevante opfordringer på trods af at sagsøger har haft siden 26. juli 2009 til at svare på opfordringerne. Det bemærkes hermed at sagsøgers replik er blottet for behandling af de sagsøgtes 1 og 2 svarskrift, hvilket – hvis Sø og Handelsretten frifinder sagsøgte

1 og 2 må være en klart skærpende omstændighed. De ovenfor anførte forhold har tvunget de sagsøgte til at bruge urimelig og unødigt tid og ressourcer på forhold som sagsøger alene bærer ansvaret for.

- 1.6.8 Sagsøger har således først fredag den 4. januar 2012 frafaldet påstandene B(i) a – B(i) C overfor sagsøgte 2 selv om svarskriftet indeholdte de nødvendige oplysninger til at kunne afgøre, at påstandene ikke kan opfyldes af sagsøgte 2.”

P&V har gjort følgende gældende:

Ad P&Vs påstand 1

I forhold til Santaris' påstand C(i) vedrører denne efter sin ordlyd alene ansvar for de patent- og/eller brugsmødelansøgninger, som B selv har indleveret, men derimod ikke ansøgninger indleveret af Querdenker. Påstanden omfatter således kun bilag 13, 14, 15, 16 og 21, og påstanden kan ikke fortolkes udvidende. Enhver inkonstistens mellem Santaris' brede synspunkter og de snævre påstande må komme Santaris selv til skade.

Santaris' påstand C (i) må forstås således, at påstanden alene vedrører P&Vs eventuelle ansvar i medfør af DL 3-19-2. P&V gør gældende, at P&V ikke har pådraget sig ansvar overfor Santaris i medfør af DL 3-19-2. P&Vs eventuelle ansvar i medfør af DL 3-19-2 kan alene dække handlinger foretaget af B, indtil han fratrådte som ansat hos P&V den 31. august 2007. Størstedelen af de patentansøgninger, som Santaris' påstand C (i) dækker, blev imidlertid indleveret efter denne dato. Dette gælder ansøgningerne i bilag 4, 5, 23, 24, 25, 26 og 27. P&V kan under ingen omstændigheder pålægges ansvar i medfør af DL 3-19-2 i relation til disse ansøgninger og dermed ej heller i relation til de ændringer af de forudgående ansøgninger, som disse efterfølgende ansøgninger indebar. Det forhold, at der blev indgået en konsulent-aftale mellem P&V og B, er uden relevans i relation til DL 3-19-2, idet der ikke derved etableres et "husbond"-forhold i DL 3-19-2's forstand.

P&V kan ej heller pålægges ansvar i medfør af DL 3-19-2 i relation til de ansøgninger, som blev indleveret før den 31. august 2007 (dvs. ansøgningerne i bilag 13, 14, 15, 16, 21 og 22), allerede fordi disse ansøgninger ikke længere eksisterer. Dette gælder uanset, at ansøgningerne efterfølgende er blevet offentliggjort i forbindelse med offentliggørelsen af PCT-ansøgningerne bilag 4 og 5.

Et arbejdsgiveransvar i medfør af DL 3-19-2 forudsætter bl.a., at den ansatte har handlet ansvarspådragende, hvilket vil sige, at der kan påvises en relevant skadegørende handling eller undladelse. Dette er ikke tilfældet i den foreliggende sag, idet det efter bevisførelsen må lægges til grund, at Santaris ikke har påvist eksistensen af en relevant skadegørende handling. Santaris har heller ikke påvist, at det specifikt er Bs indlevering af patentansøgninger i eget navn, der har medført nogen aktuel eller potentiel skade for Santaris. Tværtimod synes der at være enighed om, at selve indleveringen af en ansøgning ikke har skadevirkning, men at det er offentliggørelsen, der teoretisk kan skade Santaris.

Santaris kan således ikke sandsynliggøre, at B har udnyttet erhvervs-hemmeligheder tilhørende Santaris ved udarbejdelsen af sine patentansøgninger. Det er i den forbindelse alene relevant at se på den viden, der kan anses som erhvervshemmeligheder i markedsføringslovens forstand. Det fremgår af skønsmændenes svar på P&Vs spørgsmål 23-30, at Santaris' erhvervshemmeligheder ikke kan genfindes i Bs ansøgninger. Skønsmændene fastslår endvidere, at Bs ansøgninger ikke nødvendigvis må være baseret på Santaris' erhvervshemmeligheder. Santaris har således ikke ført bevis for, at der på nogen måde er sket en udnyttelse af viden fra Santaris.

Selve det forhold, at B har indleveret patentansøgninger i eget navn indenfor et beslægtet teknisk område, kan ikke i sig selv anses som ansvarspådragende i relation til DL 3-19-2, når det må lægges til grund, at B ikke i den forbindelse har udnyttet erhvervshemmeligheder tilhørende Santaris. Den, der har gjort en opfindelse, har ret til at ansøge om patent herpå, jf. patentlovens § 1, stk. 1, og Santaris kan ikke – i mangel af udtrykkelig aftale herom – kræve ejendomsret eller andre rettigheder til idéer eller opfindelser gjort af personer udenfor Santaris uden anvendelse af erhvervshemmeligheder tilhørende Santaris, herunder eksempelvis personer ansat hos P&V. Også en patentagent har ret til at gøre selvstændige opfindelser og indlevere ansøgninger på dem, uden at dette i sig selv skal anses for ansvarspådragende efter DL 3-19-2.

Det bestrides, at en ansat hos et patentbureau har pligt til af egen drift at gøre nye opfindelser for kunden. Den ansatte har heller aldrig pligt til at foreslå nye opfindelser for kunden, hvis den ansatte helt undtagelsesvist skulle have gjort en sådan, således at det kan blive ansvarspådragende for patentbureauet, hvis man ikke gør det. Det er klart ikke en del af et patentbureaus ydelse at levere et opfinderisk bidrag til de opfindelser, som kunden har gjort,

og som kunden derfor ønsker patentbureauets bistand til at udarbejde patentansøgninger om. Dertil kommer, at P&Vs opdrag fra Santaris i relation til bilag 12 var en klar ekspediti- onssag i form af en opdatering af en allerede indleveret ansøgning, og opdraget blev fulgt til punkt og prikke. P&V leverede rent faktisk en bedre ydelse end Santaris kunne forvente, idet B af egen drift indsatte to helt nye anvendelseskrav og formulerede et krav 56 med tilhø- rende tekst i beskrivelsen. Vederlaget for dette arbejde beløb sig alene til 7.950 kr. ex. moms, idet det bemærkes, at vederlaget tillige afspejler, hvad Santaris kunne forvente lavet.

Det er P&V uvedkommende, hvorvidt Bs indlevering af patentansøgninger - i eget navn og uden P&Vs vidende og i strid med P&Vs firmapolitik og Bs ansættelsesretlige for- pligtelser - muligvis kan indebære et ansvar for B/Quer-denker efter markedsføringslovens §§ 1 eller 19, og en eventuel overtrædelse af markedsføringsloven fra Bs/Querdenkers side kan ikke begrunde et ansvar for P&V i medfør af DL 3-19-2. Santaris kan således ikke hævde, at B/Querdenker i relation til indleveringen af Bs patentansøgninger skal anses som konkur- rent til Santaris - hvorved markedsføringsloven muligvis kan finde anvendelse - og samti- digt hævde, at B/Querdenker i relation til indleveringen af Bs patentansøgninger skal anses som ansat hos P&V, hvorved DL 3-19-2 muligvis kan finde anvendelse.

Retspraksis har, hvor skadevolder har tilknytning til flere forskellige virksomheder, valgt at lægge principalansvaret hos den virksomhed, som skadevolderens adfærd har forbindelse til. I dette tilfælde vil det være Bs personlige virksomhed og fra 2. juli 2007 Querdenker.

Et arbejdsgiveransvar i medfør af DL 3-19-2 forudsætter også, at den skadeforvoldelse, som arbejdsgiveren skal gøres ansvarlig for, står i forbindelse med tjenesten. Heller ikke denne betingelse er opfyldt i den foreliggende sag.

Indleveringen af patentansøgninger fandt sted i privat regi i Bs fritid - udelukkende i hans egen interesse, og uden nogen som helst forbindelse med udførelsen af Bs arbejdsopga- ver som patentkonsulent hos P&V. Indleveringen fandt endvidere sted uden P&Vs vidende og i klar strid med P&Vs firmapolitik, jf. herved P&Vs advarsel til B. Indleveringen skete uden anvendelse af faciliteter hos P&V og var også i klar strid med P&Vs interesser i øvrigt. Bs indgivelse af egne patentansøgninger var i det hele taget en så usædvanlig, atypisk og for P&V upåregnelig adfærd fra en patentkonsulents side, at P&V ikke kan ifalde ansvar efter DL 3-19-2.

Ved vurderingen af, om skaden er tilføjet "derudi", er det principielt uden betydning, om B har udnyttet erhvervshemmeligheder tilhørende Santaris ved udarbejdelsen af sine patentansøgninger eller på anden måde handlet ansvarspådragende overfor Santaris.

Det bestrides endeligt, at "almindelige fuldmagtsregler", som anført af Santaris, kan indebære ansvar for P&V for Bs indlevering af egne ansøgninger. Ligesom Santaris er afskåret fra, så sent som i deres påstandsdokument, at fremsætte nye anbringender om, at der i relation til DL 3-19-2 skulle være handlet ansvarspådragende fra andre P&V-medarbejderes side.

Ad P&Vs påstand 2

P&V har i svarskriftet side 9 opfordret Santaris til at præcisere, hvorledes man forestiller sig, at P&V kunne have "udvirket", at Bs patentansøgninger blev trukket tilbage før publicering. Denne provokation er ikke blevet besvaret. Dette kan for så vidt ikke undre, idet det er en kendsgerning, at P&V ikke har kunnet "udvirke" en sådan tilbagetrækning. En verserende patentansøgning kan kun tilbagetrækkes af ansøger/indehaver, og B har fra første færd tilkendegivet fuldstændigt entydigt, at han ikke var villig til at trække ansøgningerne tilbage. Det bemærkes, at P&V ikke havde mulighed for at kræve Bs patentansøgninger overført til sig i medfør af lov om arbejdstageres opfindelser eller på andet grundlag.

Santaris' påstand C (ii) er således meningsløs eller i det mindste af ubestemt indhold og bør afvises, idet den søger at pålægge P&V ansvar for en umulighed, altså at have undladt at "udvirke" noget, som P&V ikke kunne "udvirke". Det bemærkes, at påstanden alene omfatter patentansøgninger indleveret af B, jf. "de af sagsøgte 1, jf. påstand A(1) indleverede patentansøgninger" og "ansøgningernes indlevering, da man blev bekendt hermed", og at disse patentansøgninger (dvs. ansøgningerne i bilag 13, 14, 15, 16, 21 og 22 m.fl.) faktisk er blevet trukket tilbage.

Subsidiært bør P&V frifindes for Santaris' påstand C (ii). P&V gør gældende, at der bør ske frifindelse, allerede fordi en del af påstanden søger at pålægge ansvar for en umulighed, og fordi patentansøgningerne blev trukket tilbage jf. ovenfor. Endvidere gøres det gældende, at P&V ikke som anført i Santaris' påstand C (ii) er "selvstændigt ansvarlig" overfor Santaris.

I forhold til Santaris' påstand C(ii) pkt. (a) gøres det gældende, at P&V notorisk har forsøgt at udvirke, at B trak sine ansøgninger tilbage, for det blev ham pålagt på mødet den 7. februar 2007, hvilket blev gentaget i den efterfølgende skriftlige advarsel.

I relation til P&Vs "selvstændige ansvar" gør P&V gældende:

P&V håndterede oplysningen om, at B havde indleveret patentansøgninger i eget navn, på en adækvat og forsvarlig måde og kan allerede derfor ikke pålægges erstatningsansvar for ikke at have "udvirket" ansøgningernes tilbagetrækning eller for ikke at have orienteret Santaris om ansøgningernes indlevering. Straks efter at P&V af B på mødet den 7. februar 2007 var blevet oplyst om, at B i november 2007 havde indgivet to patentansøgninger i eget navn, tilkendegav P&V således, at man fandt dette ufor-eneligt med Bs stilling som patent-konsulent hos P&V. Få dage senere overbragte P&V endvidere en skriftlig advarsel til B, hvori det udtrykkeligt anførtes, at Bs indlevering af egne patentansøgninger var i strid med P&Vs firmapolitik, og at man fandt Bs aktivitet "stærkt kritisabel". P&V pålagde endvidere B, at han enten skulle trække ansøgningerne tilbage eller overdrage dem til en uafhængig tredjepart. B tilkendegav kort tid efter, at han ikke agtede at opfylde P&Vs krav, hvilket senere afstedkom Bs opsigelse af 27. april 2007.

At P&V ikke orienterede Santaris om ansøgningernes indlevering, kan ikke medføre erstatningsansvar for P&V. P&V har ikke pligt til at delagtiggøre sine kunder i et ansættelsesretligt mellemværende mellem P&V og en ansat, og endvidere ville en sådan orientering have været menings- og indholdsløs. P&V fik således ikke i forbindelse med drøftelserne med B i februar 2007 og månederne derefter nærmere oplysninger om de patentansøgninger, som B havde indleveret i november 2006, herunder eksempelvis nærmere oplysninger om, hvad ansøgningerne vedrørte, og P&V havde ingen muligheder for at skaffe sådanne oplysninger fra andre end B selv, indtil ansøgninger baseret på Bs prioritetsansøgninger måtte blive publiceret. P&V havde således ikke i februar 2007 og i månederne derefter nogen konkret viden om, hvad ansøgningerne indeholdt, og havde allerede af den grund ikke basis for at vurdere, om der kunne træffes yderligere forholdsregler.

P&V blev ikke orienteret om Bs indlevering af to yderligere patentansøgninger den 4. februar 2007 (bilag 15 og 16) eller om indleveringen af to yderligere patentansøgninger hhv. den 14. juni 2007 og den 24. juli 2007 (bilag 21 og 22). P&V blev ej heller orienteret om stiftel-

sen af Querdenker i juli 2007, og P&V var ikke bekendt med dette selskabs eksistens før efter Bs fratreden. Disse forhold betyder i øvrigt, at bortset fra bilag 13 og 14 må alle patentansøgninger omfattet af Santaris' påstand C (ii) være P&V uvedkommende, allerede fordi P&V ikke var bekendt med disse ansøgningers eksistens.

P&V fik den 22. november 2007 kendskab til indholdet af Bs ansøgning WO 2008/061537 (bilag 4) i forbindelse med, at Querdenker anmodede P&V om at forestå selve den praktiske indlevering af denne ansøgning dagen efter. Ansøgningen i bilag 4 er imidlertid ikke omfattet af Santaris' påstand C (ii), og endvidere var Santaris på dette tidspunkt allerede orienteret om det overordnede indhold af Bs opfindelser, herunder at B havde indleveret patentansøgninger.

Det bestrides under alle omstændigheder, at P&V på noget tidspunkt, eksempelvis i forbindelse med påtagelse af fuldmægtighvervet på WO 2008/061537 (bilag 4) eller på den senere ansøgning WO 2008/151639 (bilag 5), burde have orienteret Santaris om ansøgningernes eksistens eller indhold. En sådan orientering ville forudsætte, at Santaris har en slags eneret til at indgive patentansøgninger indenfor bestemte tekniske områder, hvilket ikke er tilfældet. Endvidere ville en sådan orientering have været udtryk for en overtrædelse af P&Vs fortrolighedsforpligtelser overfor P&Vs kunde Querdenker.

Ved vurderingen af punkt (b) i Santaris' påstand C (ii) skal det tages i betragtning, at Santaris efter det for P&V oplyste blev bekendt med eksistensen og det overordnede indhold af Bs ansøgninger i 2006 eller senest i maj/juni 2007, at Santaris løbende fik yderligere oplysninger om ansøgningernes indhold i den efterfølgende periode, bl.a. i december 2007, og at WO 2008/061537 (bilag 4) blev offentliggjort den 29. maj 2008 og WO 2008/151639 (bilag 5) den 18. december 2008. Endvidere havde P&V gennem hele 2007 og 2008 et udmærket samarbejde med Santaris, og Santaris omtalte på intet tidspunkt i denne periode situationen i relation til B/Querdenker, herunder at der eventuelt kunne bestå en konflikt mellem Santaris og B/Querdenker. Santaris rettede først henvendelse til P&V om sagen i januar 2009, og Santaris valgte først den 20. marts 2009 at opsige sit samarbejde med P&V. Bl.a. på baggrund af disse omstændigheder er det P&Vs opfattelse, at punkt (b) i Santaris' påstand C (ii) er udtryk for efterrationalisering fra Santaris' side, og at en orientering fra P&V til Santaris ikke ville have gjort nogen forskel, allerede fordi Santaris var bekendt med ansøgningernes eksistens og overordnede indhold på et tidligere tidspunkt end P&V.

Det kan også konstateres, at Santaris intet foretog sig gennem hele 2007 og 2008, hverken overfor B/Querdenker eller overfor P&V, i relation til B/ Querdenker, førend man i januar 2009 rettede henvendelse til parterne. Santaris foretog sig eksempelvis intet med henblik på at forhindre publicering af Bs ansøgninger. Det påhviler Santaris at bevise, at man ville have ageret anderledes, hvis man på et eller andet tidspunkt fra P&V havde modtaget nogen form for orientering om Bs/ Querdenkers ansøgninger.

Et "selvstændigt ansvar" for P&V for de to specifikke undladelser, som opregnes under punkt (a) og (b) i Santaris Pharmas påstand C (ii), kan ikke begrundes med betragtninger om overtrædelse af markedsføringsloven.

Et ansvar for P&V for overtrædelse af markedsføringsloven må kræve, at P&V har været bekendt med den aktivitet, som kan være udtryk for en overtrædelse af loven. Som ovenfor anført fandt Bs indlevering af patentansøgninger imidlertid sted uden P&Vs vidende, i privat regi i Bs fritid og helt uden forbindelse med udførelsen af Bs arbejdsopgaver som patentkonsulent hos P&V. Indleveringen var endvidere i klar strid med P&Vs firmapolitik og P&Vs interesser i øvrigt. I relation til eventuel overtrædelse af markedsføringsloven kan disse aktiviteter fra Bs side derfor ikke anses som aktiviteter udført af P&V.

I relation til markedsføringslovens § 1 bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen ikke kan anvendes på forholdet mellem Santaris og P&V, allerede fordi der ikke forelå eller foreligger nogen konkurrencrelation mellem dem.

I relation til markedsføringslovens § 19 bemærkes, at Santaris ikke har grundlag for at hævde, at P&V har overtrådt denne bestemmelse. Santaris Pharma har da ej heller præciseret, hvilken af bestemmelserne i § 19, stk. 1-5 der hævdes at være blevet overtrådt fra P&Vs side. Som anført ovenfor er det P&V uvedkommende, hvorvidt Bs indlevering af patentansøgninger kan indebære et ansvar for B/Querdenker efter markedsføringsloven, hvis B/Querdenker betragtes som konkurrenter til Santaris.

Et "selvstændigt ansvar" for P&V for de to specifikke undladelser, som opregnes under punkt (a) og (b) i Santaris' påstand C (ii), kan ikke begrundes med betragtninger om overtrædelse af branchekutymer, etiske regelsæt eller lignende.

Der eksisterer således ikke branchekutymer, etiske regelsæt eller lignende, som er bindende eller vejledende for P&V, og som regulerer eller giver vejledning om, hvorledes P&V

bør agere i en så atypisk og usædvanlig situation, som forelå, da P&V fik oplysning om, at B havde indleveret to patentansøgninger i eget navn.

Et "selvstændigt ansvar" for P&V for de to specifikke undladelser, som opregnes under punkt (a) og (b) i Santaris' påstand C (ii), kan ikke begrundes med betragtninger om rådgiveransvar.

P&V kan ifalde rådgiveransvar overfor en kunde, såfremt P&V leverer uforsvarlig rådgivning eller i øvrigt ikke udfører de ydelser, som P&V har fået i opdrag at udføre for kunden, forsvarligt. Det har imidlertid klart ikke været en del af P&Vs opdrag i sager for Santaris at "udvirke" tilbagetrækning af patentansøgninger indgivet af B/Quer-denker eller at orientere Santaris om eksistensen eller indholdet af ikke-offentliggjorte patentansøgninger indgivet af disse.

Ad P&Vs påstand 3 og 4:

Santaris' påstande C (iii) og C (iv) søger at tvinge P&V til "at anerkende [...] at være erstatningsansvarlig" for det tab, som P&V "i henhold til påstand C (i) / påstand C (ii) er ansvarlig for". P&V skal så at sige anerkende at være ansvarlig, hvis man er ansvarlig efter påstand C (i) og/eller påstand C (ii). Påstand C (iii) og C (iv) er dermed meningsløse eller i hvert fald uden selvstændigt indhold ved siden af Santaris' påstand C (i) og C (ii). P&V gør gældende, at dette i sig selv bør medføre en frifindelse, men P&V henviser i øvrigt til bemærkningerne ovenfor ad P&Vs påstand 1 og 2.

P&V gør endvidere gældende, at der under alle omstændigheder ikke vil være kausalitet mellem et eventuelt tab og de handlinger og undladelser, som er omfattet af Santaris' påstande C (i) og C (ii). Santaris' eventuelle tab vil alene være forårsaget af Bs/ Querdenkers dispositioner, herunder særligt dispositioner foretaget efter Bs fratræden. Sådanne dispositioner er P&V uvedkommende. Endvidere vil Bs/ Querdenkers fremtidige dispositioner også kunne være afgørende for, om Santaris vil lide noget tab og i givet fald hvilket. Også sådanne dispositioner er P&V uvedkommende.

Det gøres tillige gældende, at Santaris ikke har lidt noget tab. Santaris har indtil videre ikke konkretiseret, hvori et tab skulle bestå. I stævningen er således alene anført nogle generelle og udokumenterede betragtninger om, at konsekvensen af de sagsøgte handlinger og undladelser angiveligt skulle være, at Santaris' "muligheder for at indlevere nye, brede an-

søgninger indenfor deres kerneområde" er blevet begrænset, og at der nu foreligger "mangelig usikkerhed omkring kravomfanget" af Bs ansøgninger.

Endvidere gøres det fra P&Vs side gældende, at P&V må frifindes for Santaris' påstand C (iii) og C (iv), idet Santaris ikke har søgt at begrænse sit eventuelle tab. Santaris har således ikke søgt at nedlægge et forbud mod B/Querdenker, men har tværtimod valgt at trække en forbudsbegæring mod Querdenker tilbage. Man har dermed ikke forsøgt at sikre, at B/Querdenker ikke i perioden frem til sagens endelige afgørelse foretager dispositioner, der måtte stride mod Santaris' eventuelle rettigheder. Endvidere lod Santaris dialogen mellem B og Santaris i 2007 og 2008 løbe ud i sandet. Efter det for P&V oplyste kunne denne dialog have resulteret i indgåelse af en licensaftale eller anden mindelig løsning mellem B/Querdenker og Santaris.

P&V er uforstående overfor, hvad det praktiske formål med Santaris' påstand C (iii) og C (iv) er. I tilfælde af, at Santaris får medhold i en eller begge påstande og afkræver P&V betaling af konkrete beløb, vil parterne alligevel skulle søge hjælp hos domstolene til at vurdere årsagssammenhæng og adækvans samt forstå de uklare ord og vendinger, som fremgår af påstandene, herunder særligt "ethvert erstatningsretligt været tab" og "de heraf nødvendiggjorte udgifter til udredning af sagens tekniske aspekter, advokat og patentagentudgifter m.v.". Sidstnævnte formulering har P&V i svarskriftet opfordret Santaris om at præcisere og dokumentere. Denne provokation er ikke blevet besvaret.

Udgifter, som har været nødvendige i forbindelse med "udredning af sagens tekniske aspekter, advokat og patentagentudgifter m.v." skal i øvrigt – i givet fald – tilkendes som en del af sagsomkostningerne, jf. retsplejelovens § 316.

Ad P&Vs påstand 5:

Tilbagebetaling af det honorar, som P&V har modtaget fra Santaris "for rådgivning i forbindelse med udformningen af deres heromhandlede patentansøgninger", må kræve, at P&Vs rådgivning har været mangelfuld. Dette er ikke tilfældet. Det gøres i denne forbindelse gældende, at det som ovenfor anført ikke har været en del af P&Vs opdrag i nogen sag for Santaris at gøre nye opfindelser for Santaris.

Den omstændighed, at B inden sin fratreden indgav patentansøgninger i eget navn uden P&Vs vidende som patentkonsulent hos P&V, bevirker ikke, at P&Vs rådgivning over-

for Santaris i en eller flere konkrete sager var mangelfuld. Tilsvarende har de to specifikke undladelser, som opregnes i Santaris' påstand C (ii), intet med P&Vs rådgivningsydelser at gøre.

P&V gør endvidere gældende, at Santaris' påstand C (v) er så ubestemt, at P&V også af denne grund bør frifindes. Det er således uklart, hvad der forstås ved de "heromhandlede patentansøgninger", og en nærmere vurdering af påstanden må naturligvis forudsætte, at de relevante ansøgninger kan identificeres.

P&Vs påstand 6:

Til støtte for P&Vs friholdelsespåstand gøres det gældende, at ethvert beløb, som P&V måtte blive tilpligtet at betale Santaris på grundlag af Santaris' påstande C (i)-C (v), bør kunne afkræves B, Querdenker og Mirrx in solidum, idet årsagen til sagen naturligvis skal søges i Bs/Querdenkers/Mirrxs indgivelse og opretholdelse af de patentansøgninger, som er baggrunden for Santaris' sagsanlæg og påstande. Det bemærkes, at P&Vs eventuelle krav mod B, Querdenker og Mirrx ikke bør nedsættes i henhold til erstatningsansvarsloven.

Sagsomkostninger

I tilfælde af anke til Højesteret vil det ikke være rimeligt at lade P&V bære risikoen for, at Santaris ikke vil eksistere eller ikke vil kunne opfylde sine forpligtelser på tidspunktet for Højesterets afgørelse. En eventuel anke bør derfor ikke tillægges opsættende virkning, jf. retsplejelovens § 480, stk. 2, jf. stk. 5.

Der skal i øvrigt tillægges P&V sagsomkostninger, der afspejler de faktiske afholdte udgifter, herunder advokatomkostninger siden sagens opstart i januar 2009.

Mirrx har gjort følgende gældende:

Santaris har bevisbyrden for, at de omstridte ansøgninger tilhører Santaris. Denne bevisbyrde har Santaris ikke løftet.

Opfinderetten

"Den, der har gjort en opfindelse, [...] har i overensstemmelse med [patentloven] ret til efter ansøgning at få patent på opfindelsen", jf. patentlovens § 1. Det fremgår af retspraksis, at "ophavsmanden til den idé, som [opfindelsen] er udviklet på grundlag af" har opfinderretten.

Opfinderen er idémanden, og B var ophavsmanden til den idé, han efterfølgende udviklede blockmir-opfindelsen ud fra, og B havde derfor ret til de opfindelser, han beskrev i sine ansøgninger. Der er ingen andre end B, der hævder, at de har opfundet blockmiren eller har fået idéen til den. Ingen af de tre opfindere til bilag 12, Kauppinen, Elmén eller Kerney, har nævnt, at de opfatter sig som opfindere eller idémænd til blockmiren.

Santaris' ansøgninger vedrører specifikke udførelsesformer af antimirer, hvor antimirerne både indeholder LNA og er begrænset yderligere for at kunne patenteres, jf. spørgsmål A4 til skønsmændene. Bs ansøgninger beskriver derimod blockmirer uden yderligere begrænsninger, jf. spørgsmål B. En blockmir og Santaris' særlige antimirer er grundlæggende forskellige opfindelser, der ikke vil kunne indeholdes i samme patent.

Der fandtes en omfattende beskrivelse af antimir på tidspunktet for Bs ansøgning I, uden at blockmirer var beskrevet, hvilket efter Mirxx' opfattelse viser, at blockmiropfindelsen ikke var nærliggende hverken i forhold til antimirer generelt eller i forhold til Santaris' specifikke antimirs.

Blockmirer anvender en anden mekanisme end antimirer og har forskellig terapeutisk profil, jf. spørgsmål C6. Når de to lægemiddelløsninger sammenlignes, vil de have signifikante forskelle i aktivitet og bivirkninger, idet modificering af mRNA medfører en virkning på genet som sådan, hvorimod hæmning af mikroRNA er en hæmning af virkningen af mikroRNA, hvilket kan være en række gener, jf. svaret på spørgsmål 5.

Santaris' teknologi havde ingen betydning som grundlag for blockmir-opfindelsen. Tredjemand var i en række tilfælde i stand til at komme frem til blockmirteknologien, uanset at tredjemand ikke var i besiddelse af oplysningerne i Santaris ansøgninger, jf. spørgsmål D3. Kendskab til Santaris' ansøgninger var således ikke nødvendigt for at gøre blockmir-opfindelserne beskrevet i Bs ansøgninger, jf. spørgsmål D4, og Santaris' ansøgninger var heller ikke mere relevante end andre offentlige dokumenter, der beskrev antimirer, jf. spørgsmål D5.

At Santaris ligeledes opfattede blockmirer som fundamentalt anderledes end Santaris' særlige antimirer understøttes yderligere af, at Santaris – på trods af, at man længe havde været bekendt med, at B havde indleveret ansøgninger på blockmirer - ikke reagerede før januar 2009.

Erhvervshemmeligheder

B har ikke misbrugt Santaris eventuelle erhvervshemmeligheder. Bs ansøgninger indeholder ikke eksperimentelle data, jf. spørgsmål E1, og Santaris' ansøgninger indeholder ikke data, der demonstrerer eller underbygger blockmir-mekanismen, jf. spørgsmål E2, og fagmanden vil ikke blive ledt hurtigere til de løsninger, som fremgår af Bs ansøgninger, end han ville være uden kendskab til ansøgningerne, jf. spørgsmål 7. Den særlige knowhow, der findes i Santaris' ansøgninger, kan ikke genfindes i Bs ansøgninger, jf. Mirxx' spørgsmål til skøns-mændene.

B havde inden sin ansættelse i P&V kendskab til LNA oligonukleotider, korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider og facilitering og hæmning af RNA-RNA interaktion, jf. spørgsmål F1, og B havde inden As ansættelse i Santaris indleveret de grundlæggende blockmir-ansøgninger (bilag 13-16). Han havde således viden om, hvordan der kan opnås høj affinitet for oligomerer med længder på 8 og 11 nukleotider som blockmirer, der blandt andet kan være syntetiseret med LNA monomerer, jf. spørgsmål F3. Tilføjelsen af de korte oligoer er således ikke ny i forhold til Bs første ansøgninger, men en generalisering af informationen heri.

I Santaris' ansøgninger findes ikke eksperimentel evidens for, at korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider kan anvendes som blockmirer, jf. spørgsmål E5. B var herudover inden sin ansættelse i P&V medopfinder til en patentansøgning ud fra, hvilken det kunne have været nærliggende at foreslå at hæmme interaktionen mellem mikroRNA og mRNA ved anvendelse af korte fuldt LNA modificerede oligonukleotider, der binder til mRNA, således som B efterfølgende gør i de omstridte ansøgninger, jf. spørgs-mål F2.

Det bemærkes endvidere, at Exiqon og andre var i stand til at komme frem til blockmirteknologien, uanset at de ikke var i besiddelse af oplysningerne i Santaris' ansøgninger, jf. svaret på bilag D3.

Ingen hjemmel til overdragelse

Hvis retten skulle finde, at B har misbrugt Santaris' erhvervshemmeligheder, gør Mirrx subsidiært gældende, at et sådan misbrug ikke kan give hjemmel til overdragelse af ejendomsretten til Bs ansøgninger, idet det eventuelle misbrug ikke ændrer på, at B var ophavsmanden til de idéer, der dannede grundlag for blockmir-opfindelserne.

Etiske regler

Santaris' opdrag til P&V bestod i opdatering af nogle eksempler, og Santaris kan derfor ikke, for 7.000 kr. forvente at modtage et nyt biokemisk værktøj med signifikante forskelle i aktivitet og bivirkninger i forhold til det værktøj, de selv havde fundet på.

På baggrund af skønserklæringerne kan det konstateres, at Santaris' ansøgning vedrører en specifik oligo med særlige LNA modifikationsmønstre, der er baseret på, at oligoen skal binde til microRNA i RISC. Dette særlige mønster giver ikke mening for oligoer, der ikke binder til microRNA i RISC, og det giver derfor ingen mening at inkludere andre typer oligoer end dem, der binder til microRNA i RISC. Det giver derfor heller ikke mening at inkludere blockmirer i Santaris' ansøgning. En blockmir vil ikke have fordel af Santaris' særlige modifikationsmønstre, fordi den binder til noget andet – et andet sted. Blockmiren hører derfor ikke hjemme i bilag 12.

Bevisførelsen giver herefter ingen støtte for, at en blockmir skulle være så oplagt en variant af Santaris' antimir, hvilket samtidig understøttes af, at Santaris – på trods af at man længe havde været bekendt med Bs ansøgninger på blockmirer – ikke reagerede før januar 2009, og fx ikke tilføjede blockmiren til prioritetsansøgninger i bilag 19 og 20 indleveret den 30. marts 2007.

Dertil kommer, at formålet med Santaris' ansøgninger er at tilvejebringe særligt effektive LNA-antimirs, men da Bs ansøgninger ikke indeholder information om sådanne antimirs, er de ikke relevante for formålet med Santaris' ansøgninger.

Uanset om retten antager, at B og P&V har handlet i strid med de etiske regelsæt, der gælder for patentagenter, vil en sådan overtrædelse alene medføre de sanktioner, der beskrives i de pågældende regelsæt og således ikke give hjemmel til, at opfindelserne i Bs ansøgninger skal overdrages til Santaris. Overdragelse er ikke en mulighed.

Licens

Der findes i lovgivningen ikke hjemmel til at pålægge Mirrx at indrømme Santaris licens til Bs ansøgninger. Ifølge Santaris skulle licensen bygge på det argument, at Santaris er medopfinder til blockmiropfindelserne. Det gøres i den forbindelse gældende, at dette anbringende ikke er fremsat rettidigt og derfor ikke skal tages i betragtning.

Selv hvis Santaris er medopfinder, giver det ikke Santaris ret til en licens. En patent-samejer har ikke ret til frit at udnytte det fællesejede. Det fremgår af de almindelige samejebetragtninger, hvorefter alle væsentlige dispositioner kræver enighed. Det er endvidere oplagt, at hverken Sakari Kauppinen eller Joacim Elmén har haft noget at gøre med blockmir-opfindelsen.

Mirrx argumenter over for P&V's påstand 6

Der ikke er grundlag for, at Mirrx skal erstatte P&V et beløb, som P&V måtte blive dømt til at betale Santaris.

Sagsomkostninger

Denne retssag har haft betydelige gener for Mirrx i form af, at patentansøgningerne er blevet frosset ved EPO. Det er endvidere særdeles vanskeligt at rejse kapital til et selskab, som er sagsøgt for ikke at være ejer af sine væsentligste aktiver.

Rettens bemærkninger

T-04-09: B-sagen:

Ad påstand A (i) og B(i)

I udgangspunktet tilkommer retten til at søge patent, den eller de, der har gjort opfindelsen. En konstatering af, at B indlevering af de omstridte ansøgninger var retsstridige i forhold til Santaris' måtte derfor forudsætte, at en eller flere navngivne Santaris medarbejdere var medopfindere på ansøgningerne, eller at B under udarbejdelse af patentansøgningerne havde misbrugt fortrolig viden fra Santaris, som han var kommet i besiddelse af under sit arbejde for P&V (Bilag 4 familien) eller gennem A (Bilag 5 familie) "blockmir-opfindelsen".

Indledningsvis bemærkes, at det er ubestridt, at B inden ansættelse hos P&V havde en meget omfattende baggrundsviden inden for antisense-teknologi, herunder vedr. LNA oligonucleotider og korte fuldt LNA modificerede oligonucleotider, og var (med-)opfinder og medforfatter på flere patentansøgninger og publikationer.

B har oplyst, at han blev inspireret til blockmir-opfindelsen efter at have deltaget i en konference i Lund i september 2006. Der er ikke fremlagt bilag vedr. konferencen, men B forklarede, at en tysk forsker havde rapporteret, at man ved at inhibere mikroRNA kunne sænke kolesterol-niveauet. Dette fik ham til at overveje, hvad der ville ske, hvis man blokerede binding site.

Efterfølgende blev B bedt om at opdatere Bilag 12. Han havde endvidere set, at et US firma blev solgt for 1 mia. dollars og besluttede sig til at indlevere patentansøgninger.

B vidste ikke, om blockmir ville virke, men fik det bekræftet af en videnskabelig artikel i maj 2007. Desuden fulgte han med i litteraturen og udtænkte nye sekvenser, som han tilføjede til sine ansøgninger.

Det centrale spørgsmål er herefter, om B har tilegnet sig og udnyttet fortrolig viden i forbindelse med opdateringen af bilag 12 (og mere generelt adgangen til de tidligere ansøgninger 6-11 i P&V's system), altså om bilag 12 har virket som en "trædesten".

Skønsmændene har til spørgsmål 7 udtalt, at fagmanden ikke ville blive ledt hurtigere til Bs ansøgninger, end han ville være blevet uden kendskab til Santaris' ansøgninger. Skønsmændene har endvidere oplyst, at blockmirteknikken i princippet tidligere er beskrevet i bilag 3Æ (17.2.2001) og Bartel patentet (bilag 3AL, 23.12.2005). Bevisførelsen omkring bilag 3 AL og Bs kendskab hertil var ikke helt entydig, men A anså det umiddelbart for meget generende for Bs koncept.

Skønsmændene har bemærket, at kendskab til Santaris' ansøgninger bilag 19, 20 og de tilhørende prioritetsansøgninger (herunder bilag 6-12) ikke er nødvendigt i forhold til Bs opfindelser (bilag 4 og 5, spørgsmål D5), og at de ikke er mere relevante end andre dokumenter beskrivende antimir (spørgsmål D6). Skønsmændene har også bekræftet, at bilag AX, hvori B er medopfinder, kunne tjene som en mulig inspirationskilde (spørgsmål F2).

Efter at have identificeret den "særlige know-how" i Santaris' ansøgninger, bilag 6-12, vurderede skønsmændene at den særlige know-how i bilag 12 ikke kan genfindes i bilag 13-16. (spørgsmål 23).

I spørgsmål 24 vurderer skønsmændene, at de grundlæggende principper vedrørende mikroRNA og mRNA var alment kendt fra litteraturen, da B indleverede bilag 13-16, og at bilag 12 ikke bidrog yderligere, hvorfor ansøgningerne ikke nødvendigvis må være baseret på den særlige know-how i bilag 12. Ud fra svarene på spørgsmål 15-17 kan det konkluderes, at de angivne eksperimentelle data i bilag 12 alt andet lige ville give en fagmand større tiltro til, at Bs ansøgningers foreslåede anvendelser som lægemidler kunne realiseres. Skønsmændene bekræfter dog også, at de LNA modificerede DNA-oligonucleotider kortere end mikroRNA der er beskrevet og eksemplificeret i bilag 12 (og 19 og 20 som ikke kan have været B bekendt, da de er indleveret af Inspicos), og anvendelse af LNA-modificerede DNA-oligonucleotider kortere end mikroRNA i al almindelighed ikke er hverken implicit eller eksplicit beskrevet eller foreslået i bilag 4 og 5.

På baggrund af ovenstående og af bevisførelsen i øvrigt finder retten ikke, at Santaris har løftet bevisbyrden for at indleveringen af Bs ansøgninger har været retsstridig i forhold til Santaris.

Ad påstand C(i)

Spørgsmålet er herefter, hvorledes P&V's håndtering af kendskabet til Bs patentansøgninger har påvirket sagen. Indledningsvis bemærkes, at retten har meget svært ved at forstå, hvorledes B kan have forestillet sig, at hans fortsatte selvstændige opfindervirksomhed inden for anti-sense teknologien og indlevering af egne patentansøgninger kunne være forenelig med en konsulentstilling hos P&V, der har klienter inden for en lang række tekniske områder. B burde have indset, at der i mangel af nærmere undersøgelser var betydelig risiko for at bringe både sig selv og P&V i en interessekonflikt.

Retten finder efter det oplyste i sagen, at en patentagents indlevering af ansøgninger på egne opfindelser er en så usædvanlig foreteelse, at det ikke er et forhold, man vil nævne i en ansættelseskontrakt eller iøvrigt indskærpe ved ansættelsen.

Netop derfor burde P&V - i første omgang Bs chef, Peter Horn Møller - have reageret, så snart han fik nys om, at B havde sin egen dagsorden. Vidneforklaringerne om det passede forud for mødet den 7. februar er meget upræcise. B mente at have sagt "noget" til Peter Horn Møller om, at han gik og syslede med noget. Inden indlevering af bilag 13 overvejede

han, om det ville være i strid med ansættelsesforholdet, men kom til det resultat, at der var "min opfindelse", og at han derfor havde ret til at indlevere patentansøgninger.

Peter Horn Møller har forklaret, at han kendte B som "kunde i forretningen" (Hyscitate-ansøgningen). B var meget dygtig, og P&V havde brug for folk, hvorfor B blev derfor ansat i et trainee forløb. B havde nævnt, at han "havde fået nogle idéer". De talte ikke så meget om det, og Peter Horn Møller lyttede kun halvt og huskede ikke noget om patenter.

Da B den 7. februar 2007 meddelte Peter Horn Møller, at han havde indleveret nogle ansøgninger, ville Peter Horn Møller straks forelægge det for Kim Hesche. På mødet med Kim Hesche blev forholdet også kun drøftet principielt. Der blev ikke iværksat noget som helst skridt til at afdække en eventuel interessekonflikt. Det kan undre, at Kim Hesche ikke pålagde Peter Horn Møller at undersøge dette, at Peter Horn Møller ikke af egen drift undersøgte det, men også, at B ikke af sig selv oplyste, at det drejede sig om en efter hans opfattelse ny antisense teknologi.

B har formentlig allerede ved sin ansættelse været fuldt vidende om, at Santaris' forretningsområde bl.a. var antisense teknologi. Skulle han ikke have også have vidst, at Santaris var klient hos P&V, blev han i hvert fald vidende om det, da Kim Wagner i september 2006 bad ham medvirke på indsigelsessagen.

Selv hvis det lægges til grund, at Bs opfinderen først blev genoplivet ved konferencen i Lund, måtte det have stået ham lysende klart, at blockmir-teknologien – hvis ikke Santaris allerede arbejdede på den – lå inden for Santaris teknologiområde. Han burde derfor have indset, at der var en interessekonflikt og oplyst P&V herom, så der kunne etableres vandtætte skotter, indtil situationen var afklaret, og han burde have afvist hvervet om opdatering af bilag 12.

Selv hvis det anerkendes, at B havde grund til at tro, at andre også ville lade sig inspirere af Lund-konferencen, og at det derfor var vigtigt at "komme først", burde han ikke have bragt sig selv og P&V i en situation, hvor der kunne være den mindste tvivl om, hvorvidt han havde misbrugt fortrolig viden fra Santaris' verserende patentansøgninger. Beklageligvis har der ikke været nogen bevisførelse fx i form af daterede udkast fra B, der kunne kaste lys over ansøgningernes udformning før og efter opdateringen af bilag 12.

Selv hvis det lægges til grund, at B ikke har misbrugt fortrolige oplysninger, kan det undre, at han ikke straks efter indlevering af bilag 13 og 14 oplyste P&V herom og/eller at Peter Horn Møller ikke reagerede på Bs oplysninger og lod sagen undersøge nærmere.

P&V's passivitet, da B efter modtagelsen af advarselsbrevet meddelte, at han agtede at opretholde sine patentansøgninger, giver også anledning til undren. Uagtet at Santaris lod færdiggørelsen af bilag 19 og 20 overgå til Inspicos, havde B fortsat adgang til P&V's systemer, herunder bilag 6-12, mens han arbejdede på bilag 21 og 23 og indtil sin selvvalgte fratrædelsesdato 31. august 2007. P&V bistod også B med indlevering af PCT-ansøgningerne, bilag 4 og 5. Ved ikke på noget tidspunkt at have søgt at afdække det mulige kollisionsforhold og blot lade Bs aktiviteter fortsætte uhindret uden, at det i det mindste overvejedes, om Santaris burde orienteres, har P&V medvirket til, at sagen kunne eskalere og har ikke foretaget nogen foranstaltninger til at begrænse eller indkapsle den skade, Santaris måtte kunne lide som følge af Bs ansøgninger og de betydelige omkostninger, denne sag har nødvendiggjort.

Retten finder anledning til at bemærke, at den ikke anser sig som kompetent til at vurdere, om B eller navngivne (Europæiske) patentagenter hos P&V skulle have forbrudt sig mod de patentagentetiske regler, der er angivet i ADIPA's eller EPI's vedtægter. Dette tilkommer de pågældende organisationers disciplinære organer.

Et selvstændigt tema i sagen har været, hvorvidt B som en naturlig del af sin patentkonsulentrolle burde have indarbejdet blockmir-konceptet under opdateringen af bilag 12 og mere generelt, hvorvidt klienter hos patentbureauer kan forvente, at rådgivere gør opfindelser og/eller er kreative i deres arbejde med ansøgningernes udformning på bedste måde.

Retten finder ikke, at Santaris' meget specifikke instruktioner til Henrik Skødt i forbindelse med opdateringen af bilag 12 og den meget korte indleveringsfrist giver anledning til eller forventning om, at Henrik Skødt skulle udvise mere end almindelig omhu. Den forventelige kreativitet må antages at have været udvist under de tidligere drøftelser af bilag 12.

At Henrik Skødt vælger at overgive opdateringsarbejdet til B kan ikke føre til andet resultat. Henrik Skødt kunne ikke vide eller forudse, at B havde reaktiveret sit opfindergen og derved tilfældigvis havde gjort sig nogle overvejelser, som det muligvis kunne være interessant at supplere bilag 12 med.

Uanset at B ikke mente, at han "var ansat til at gøre opfindelser for Santaris" og derfor ikke mente at burde overveje, om blockmir-konceptet havde nogen naturlig plads i bilag 12, kan det henset til Santaris' specifikke instrukser ikke bebrejdes ham, at han ikke indførte noget om blockmir i bilag 12, men fulgte den afgivne instruks og endda foretog en hensigtsmæssig forbedring af kravstrukturen. Hertil kommer, at skønsmændene har udtalt, at det ikke ville have været naturligt at supplere bilag 12 med oplysninger om blockmir.

Santaris' påstand har alene været baseret på et anbringende om, at Santaris måtte have forventet, at når B nu havde gjort blockmir-opfindelsen, så var han forpligtet til at overgive den til Santaris i form af en opdatering af bilag 12 i medfør af sin konsulentrolle, hvilket retten som nævnt ikke er enig i.

Dette har givet anledning til en del vidneafhøringer og afhjæmning af skønsmændene om, hvilken grad af opfindervirksomhed og kreativitet i rådgivningen man som klient hos et patentbureau kan forvente, og sagens parter er stærkt uenige på dette punkt. Retten finder derfor anledning til at udtale, at dette må bero på den konkrete sag og det aftalegrundlag, herunder omkostningsbudget, der foreligger eller er underforstået, men at klienten må have forventning om, at der udvises omhu og kreativitet af patentrådgiveren inden for de økonomiske rammer, der er aftalt.

Parterne har endvidere været uenige om, hvorvidt en eventuel skadevirkning indtræder med indleveringen af Bs ansøgning eller først med offentliggørelsen af bilag 4 og 5 (og dermed de underliggende prioritetsansøgninger).

En eventuel skadevirkning rent patentmæssigt i relation til Santaris' egne patentaktiviteter, beskyttelsesmuligheder og Freedom to operate indtræder først, hvis ansøgningerne offentliggøres. Omfanget af denne eventuelle skadevirkning er dog også afhængigt af indholdet og dateringen af prioritetsansøgningerne set i forhold til prioritetsansøgninger fra Santaris, så den mulige skadevirkning etableres allerede på indleveringsdagen.

Uagtet at sagen formentlig ville have været fremmet, og en forligsmæssig løsning måske kunne være opnået, hvis P&V og B straks havde undersøgt sagen ordentligt og rettet henvendelse til Santaris, finder retten dog også, at Santaris ved sin passivitet med hensyn til nærmere at undersøge, hvad Bs opfindelser gik ud på, og hvilken interesse Santaris eventuelt måtte have i dem, har et medansvar for, at sagen er kommet så vidt. A har forklaret, at hun straks efter sin ansættelse ville have rene linjer og derfor på et møde med Sakari Kaup-

pinen og Jan Stenvang fortalte om Bs patentansøgninger på en måde, så de forstod, hvad de gik ud på. Ved en række senere lejligheder har B forgæves forsøgt at komme i dialog med Santaris. Santaris' overvågningssystemer har end ikke været sat op, så de fangede offentliggørelsen af bilag 4 den 29. maj 2008.

På denne baggrund frifindes B, Querdenker, P&V og Mirrx for samtlige af Santaris' påstande.

Santaris skal herefter betale sagsomkostninger til de sagsøgte, således at Santaris til B betaler til dækning af salær 125.000 kr. inklusiv moms, til Querdenker i alt 100.000 kr., til P&V til dækning af salær 200.000 kr. og afholdte omkostninger 57.378,00 kr. og til Mirrx til dækning af salær 200.000 kr. og afholdte omkostninger 23.160 kr. Santaris Pharma A/S skal endvidere endelige afholde udgifter til syn og skøn med i alt 267.562,50 kr. Retten har herved lagt vægt på sagens værdi og omfang, hovedforhandlingens varighed, det omfattende syn og skøn samt sagens resultat.

F-10-09: A-sagen:

Efter bevisførelsen kan det lægges til grund, at Santaris i november 2008 foretog en nedskæring i personalet på ca. 40 %, og at A var én ud af fem, der, i microRNA-gruppen, blev opsagt. A blev opsagt, mens hun var på barsel, og Jan Stenvang blev også opsagt i denne opsigelsesrunde, men ellers har Santaris ikke ført nærmere dokumentation for de øvrige opsigelser. A var erhvervs ph.d. og arbejdede med et specielt område i forhold til resten af microRNA-gruppen, men der foreligger ingen dokumentation for, hvorfor det lige netop var hende, Santaris var nødt til at opsiges, særligt henset til, at hun netop som erhvervs-ph.d. rent økonomisk var næsten omkostningsneutral for Santaris.

Retten finder på denne baggrund, at Santaris ikke har løftet bevisbyrden for, at opsigelsen af A ikke var begrundet i hendes barsel, hvilket medfører, at opsigelsen er i strid med ligebehandlingslovens § 16.

Den efterfølgende bortvisning af A den 27. februar 2009 skete med den begrundelse, at hun har overtrådt sin ansættelsesretlige loyalitetspligt og videregivet forretningshemmeligheder til B. Flere af mails'ne er formuleret mindre heldigt, og lidt mere omtanke i forhold til form, indhold og forum havde været hensigtsmæssigt og på sin plads. Men efter en både

konkret og samlet vurdering af de fremlagte mails, der ifølge Santaris danner grundlag for bortvisningen, finder retten, at A med disse mails ikke har optrådt illoyalt og/eller videregivet fortrolige oplysninger til B. Retten har endvidere noteret sig, at A med mailen vedrørende Erik N. Olsson endog sigter mod at varetage Santaris' interesser. Retten finder således, at de fremlagte mails ikke kan begrunde en bortvisning af A, som derfor er uberettiget.

A har derfor krav på løn i opsigelsesperioden, den ekstra måneds løn i opsigelsesaftalen samt betaling vedrørende outplacemant. Endvidere har A krav på en godtgørelse efter ligebehandlingslovens § 16, stk. 2, der efter en samlet vurdering, herunder ansættelsens varighed, passende kan fastsættes til 6 måneder. Retten finder ikke, at der foreligger skræpende omstændigheder, der kan begrunde en større godtgørelse.

A har ikke dokumenteret at have lidt et tab som følge af afbrydelsen af hendes erhvervs ph.d., og der foreligger ikke oplysninger om, hvilke bestræbelser hun har udfoldet for at fortsætte sin ph.d. Santaris frifindes derfor for kravet på tabt arbejdsfortjeneste.

I forhold til torterstatning for de fremfundne mails var det i ansættelseskontrakten anført, at A kunne markere, hvilke mails hun opfattede som private. Selve processen i forbindelse med søgningen og fremfindelsen af de pågældende mails er foregået på en ansvarlig og ordentlig måde, og på baggrund af Santaris' mistanke om videregivelse af fortrolige oplysninger, har Santaris også været berettiget til at handle, som de gjorde. Der er således ikke grundlag for torterstatning.

A har herefter et samlet krav på i alt 306.000 kr., hvoraf 84.000 kr. dækker løn i opsigelsesperioden, ekstraløn og betaling af outplacement i henhold til opsigelsesaftalen og skrivelse af 6. november 2008, og 222.000 kr. dækker godtgørelsen på 6 måneder á 37.000 kr.

PC'en og laboratoriebogen er udleveret A under hendes ansættelse hos Santaris og efter ansættelseskontraktens pkt. 1.3 skal der ske tilbagelevering af alt materiale, som tilhører Santaris. A har ikke ved forklaring løftet bevisbyrden for, at der skulle være indgået anden aftale, hvorfor Santaris' påstand om udlevering tages til følge.

Retten finder efter de foreliggende oplysninger ikke grundlag for at træffe bestemmelse om fuldbyrdelse af dommen, selvom den måtte blive anket inden fuldbyrdelsesfristens udløb.

Santaris skal på denne baggrund betale sagsomkostninger til A med 75.000 kr. inkl. moms til dækning af rimelige advokatomkostninger, 7.620 kr. til dækning af retsafgift, 4.981,89 kr. til dækning af positive afholdte udgifter samt udgifter til det afholdte syn og skøn.

Thi kendes for ret:

T 4/09 og T 16/09:

B, Querdenker ApS, Plougmann & Vingtoft A/S og Mirrx Therapeutics A/S frifindes for de af Santaris A/S' nedlagte påstande.

Santaris A/S skal inden 14 dage betale sagsomkostninger til B med i alt 125.000 kr. inklusiv moms, til Querdenker ApS med i alt 100.000 kr., til Plougmann & Vingtoft A/S med i alt 257.378,00 kr. og til Mirrx Therapeutics A/S til dækning af salær 223.160 kr.

Santaris Pharma A/S skal endvidere endeligt afholde udgifter til syn og skøn med i alt 267.562,50 kr.

F 10/09

Santaris A/S skal inden 14 dage til A betale i alt 306.000 kr. med tillæg af renter fra den 8. april 2009.

A tilpligtes at tilbagelevere laboratoriebog, alt materiale, der tilhører Santaris, samt den pc, som A har fået udleveret under ansættelsesforholdet.

Santaris A/S skal inden 14 dage betale sagsomkostninger til A med i alt 82.601,89 kr. inklusiv moms.